ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ
ತಾಯ್ನುಡಿಯ ತನ್ಮುಡಿ
ಕನ್ನಡ ಲೆಂಕ

(ಮೂರು ಭಾಷಣಗಳು)

ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

8K8.425
KAN

ಜೀವನ ಕಾರ್ಯಾಲಯ
ಬೆಂಗಳೂರು

ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಸ್ಮಾರಕ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ
ಗ್ರಂಥ ಭಂಡಾರ
2561
21/9/87
5=೮

ಬಿ. ಎಂ. ಶ್ರೀ ಪ್ರತಿಷ್ಠಾನ
ಗ್ರಂಥಭಂಡಾರ
ಬೆಂಗಳೂರು-19

5೭೮

ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ
ತಾಯ್ನುಡಿಯ ತಮ್ಮಡಿ
ಕನ್ನಡ ಲೆಂಕ

(ಮೂರು ಭಾಷಣಗಳು)

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ಜೀವನ ಕಾರ್ಯಾಲಯ
ಬೆಂಗಳೂರು.

ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ 1930; 1944; ಮೂರನೆಯ ಮುದ್ರಣ 1973
ತಾಯ್ನುಡಿಯ ತನ್ನುಡಿ 1944; ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ 1973
ಕನ್ನಡ ಲೆಂಕ 1957; ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರಣ 1973

~~ನಾಲ್ಕು~~ ರೂಪಾಯಿ

ಎಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕಾದಿರಿಸಿದೆ

ಮುದ್ರಣ:
ಪ್ರಧಾನ್ ಪ್ರಿಂಟರ್ಸ್, ಬೆಂಗಳೂರು.

ಮುನ್ನುಡಿ

ಈ ಮುನ್ನ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿದ್ದ ಮೂರು ಭಾಷಣಗಳನ್ನು ಈಗ ಒಂದು ಸಂಪುಟದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದೆ.

ಪರೀಧಾವಿ, ಮಾಘ
ಬಹುಳ ತ್ರಯೋದಶಿ
೨-೩-೭೩

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್

ವಸ್ತು ಸೂಚಿ

			ಪುಟ
ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ	-	-	೧
ತಾಯ್ನುಡಿಯ ತಮ್ಮಡಿ	-	-	೫೯
ಕನ್ನಡ ಲೆಂಕ	-	-	೯೯

ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ

ಮೊದಲನೆಯ ಮುದ್ರಣದ ಮುನ್ನುಡಿ

೧೯೨೯ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾವ್ ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆರೆದ ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರದ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನದ ಮುಂದೆ ನಾನು ಮಾಡಿದ ಆರಂಭ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚು ಮಾಡಿಸಿದೇನೆ. ಆ ಸಮ್ಮೇಲನದ ಏರ್ಪಾಡಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಮಿನ ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ಕರ್ಣಾಟಕರು ತೋರಿಸಿದ ಉತ್ಸಾಹ ಮಂತ್ರಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯ ದಕ್ಷತೆಗಳನ್ನು ಇಷ್ಟೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕವು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೇ ಆದರ್ಶವಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಮೇಲನಗಳ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಈ ಉತ್ಸಾಹವು ನಮ್ಮ ಜನದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜೀವ ಕಳೆಯಿದೆಯೆಂಬುದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಉತ್ಸಾಹವನ್ನೂ ಶಕ್ತಿ ಯನ್ನೂ ಆರು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ತೋರಿಸಿ ಉಳಿದಾಗ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸರ್ವದಾ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶಗೊಳಿಸು ತ್ತಿರುವುದೇ ಮುಂದುವರಿಯುವ ಜನದ ಲಕ್ಷಣ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳು ಯಾವುವೆಂಬುದನ್ನು ನಾನು ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಲು ಯತ್ನಮಾಡಿದೆನು. ಇಂಥ ಭಾಷಣ ದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಹೊಸದಾಗಿರಲಾರದು ; ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ರೀತಿಯಾಗಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ್ದೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆನು ; ಭಾಷಣವು ಲಂಬವೂ ಆಯಿತು. ನನ್ನ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದ್ದ ಕರ್ತವ್ಯಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ದೇಶ ಸೇವಕರೂ ಭಾಷಾ ಸೇವಕರೂ ನೆರೆದ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರಿಸುವುದು ಉಚಿತವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರಿದ್ದರಿಂದ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಈ ರೂಪು ಬಂದಿತು. ಅದೇ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಈಗ ನಮ್ಮ ಜನರ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದೇನೆ. ಇದನ್ನು ಓದುವುದರಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಬೇಸರ ತೋರುವುದಾದರೆ ಅಂಥವರು ಈ ಉದ್ದೇಶವನ್ನು ನೆನೆದು ನನ್ನನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು, ಶುಕ್ಲ ಸಂವತ್ಸರ
ಫಾಲ್ಗುಣ ಶುದ್ಧ ತ್ರಯೋದಶಿ

ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್.

ಕನ್ನಡದ ಸೇವೆ

ಬೆಳಗಾಮಿನ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ

ವಂದನೆ

ಕುಲ ಮಾತೆಯರೆ, ಮಹನೀಯರೆ, ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಲನದ ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನೆಂದು ಮಾಡಿ ತಾವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ತೋರಿರುವ ಪ್ರೇಮಕ್ಕೆ ನಾನು ಬಹಳ ಕೃತಜ್ಞನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ಸೇವಕನಿಗೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ತೋರಬಹುದಾದ ಮರ್ಯಾದೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ವಹಿಸುವುದೇ ಹಿರಿಯ ಮರ್ಯಾದೆ. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಬೆಳಗಾಮಿನ ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಕರೆದಿರಿ. ಆಗ ನಾನು 'ನಾನಿನ್ನೂ ಬಹಳ ಚಿಕ್ಕವನು, ಬೇರೆಯವರನ್ನು ಕರೆಯಿರಿ' ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕ್ಷಮೆಯನ್ನು ಬೇಡಿದೆನು. ಆ ವರ್ಷ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷ ಪದವಿಯನ್ನಲಂಕರಿಸಿ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದಿಂದ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಕಾದು ನೋಡಿರುವುದರ ಫಲವಾದ ಒಂದು ಅಮೋಘ ಭಾಷಣವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ತಾವು ನನ್ನನ್ನು ಈ ಸಾರಿ ಕರೆದಾಗಲೂ ನಾನು ಈ ಸ್ಥಾನವು ನನಗೆ ಬೇಡವೆಂದೇ ಹೇಳಿದೆನು. ಅಂದಿನಿಂದಿಂದಿಗೆ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಅವು ನನ್ನಲ್ಲಿ ವಯಸ್ಸಾಯಿತೆಂಬ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಮ್ಮನ್ನೆಲ್ಲ ಕವಿದಿರುವ ಒಂದು ಮಾಯೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ತಾವು ಈ ಸಲ ನನ್ನನ್ನು ಬಿಡಲಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿ ತಾವು ತೋರಿರುವ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು

ಉಬ್ಬುತ್ತಿದೆ; ಹಾಗೆಯೇ, ಈ ಕೆಲಸದ ಭಾರವನ್ನು ನೆನೆದಾಗ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುಗ್ಗುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ಈ ಸ್ಥಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ವೈದುಷ್ಯ ಪ್ರತಿಭೆ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನಗಳ ಬೆಳಕನ್ನು ಸಭೆಗೆ ಬೀರಿದ ಮಾಹನೀಯರು ಎಂಥೆಂಥವರೆಂದು ನೆನೆದ ಯಾರಿಗೇ ಆಗಲಿ ಅವರು ನಡೆದ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ತಾನು ನಡೆಯ ಬಲ್ಲೆನೆ ಎಂದು ಶಂಕೆ ಬರುವುದು ಸಹಜ. ನನಗಂತೂ ಈ ಶಂಕೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಉಂಟು. ಇದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಲ ಇಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪಂಜೇ ಮಂಗೇಶರಾಯರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿರಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂಬುದು ಬೇರೆ. ಪಂಜೇರಾಯರವರ ಪರಿಚಯವುಳ್ಳವರು ಅವರು ಈ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಅರ್ಹರೆಂಬುದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲರು. ಹುತ್ತರೀ ಹಾಡು ಮೊದಲಾದ ಅವರ ಕವಿತೆಗಳನ್ನೂ ಮುದ್ದಣ ಕವಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರು ಬರೆದಿರುವ ಲೇಖನವನ್ನೂ ಓದಿದವರು ಅವರ ರಸಜ್ಞತೆಯೂ ಅವರ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಎಷ್ಟು ನಯವಾದುವು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವರು. ಅವರು ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಖಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಪಂಜೆಯವರು ಕಾರಣಾಂತರದಿಂದ ಬರಲಾಗಲಿಲ್ಲವಾದರೂ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಆಲೂರ ವೆಂಕಟರಾಯರಾದರೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೆಂಕಟರಾಯರು ನಾನು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಭಾಗಗಳಾದರೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಏಕೀಕರಣದ ಭಾವನೆ ಹುಟ್ಟಿರುವುದೂ ಅವು ತಕ್ಕ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದೂ ಆಲೂರರವರ ಮತ್ತು ಇವರ ಮಿತ್ರರ ಸಾಹಸ, ದೂರದೃಷ್ಟಿ, ಇವುಗಳ ಫಲ. ಇವರೂ ಕೂಡ ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಬೇಡವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ತಾವೆಲ್ಲ ಇವರ ಜೊತೆಗೆ ಸೇರಿ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹಿರಿಯರು ಕಿರಿಯರನ್ನು ಹಸೆಯ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿ ಹರಸುವ ಪ್ರೀತಿ ಕಾಣುತ್ತಿದೆ. ಹೇಗಾದರೂ ನಾನು ಈ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಒಪ್ಪಿದುದಾಯಿತು. ಇನ್ನು, ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಏನು ಕುಂದು ಕೊರತೆ ಬಂದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿದ ವಿಶ್ವಾಸವೇ ಅದನ್ನು ಮನ್ನಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

೩

ನಮ್ಮ ಪರಿಷತ್ತು

ನಮ್ಮ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು ಏರ್ಪಾಡಾಗಿ ಈಗ್ಗೆ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳು ಕಳೆದಿವೆ. ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಿತಿಯು ಈ ಹದಿನಾಲ್ಕು ವರುಷಗಳಲ್ಲಿ ಬಹಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೊಂದಿದೆ. ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾಯರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಪರಿಷತ್ತು ಅದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲ ವಿವರಿಸಿ ಅದು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಅವರು ಅಷ್ಟು ವಿಚಕ್ಷಣತೆಯಿಂದ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮತ್ತೆ ಮಾಡುವ ಅವಶ್ಯಕತೆಯಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೆ, ಪರಿಷತ್ತು ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿತು, ಆ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಾವು ಯಾರೂ ಯಾರನ್ನೂ ಕುರಿತು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ನಾವು ಮಾಡಿದುದನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡುತ್ತದೆ, ನಾವು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದುದನ್ನು ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಲಾರದು. ಪರಿಷತ್ತೇ ನಾವು ಮಾಡಿದುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ಪರಿಷತ್ತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಾದ ಕನ್ನಡಿಗರ ಔದಾಸೀನ್ಯವೇ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಹೇಳಲು ನನಗೆ ವ್ಯಸನವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಹನೀಯರೇ, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಇಷ್ಟು ಸಾವಿರ ಮಂದಿ ಸುಶಿಕ್ಷಿತರಾದವರಲ್ಲಿ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಸಂಖ್ಯೆಯಷ್ಟು ಜನ ಪರಿಷತ್ತಿಗೆ ಸದಸ್ಯರಾಗಿಲ್ಲವೇಕೆ? 'ಪರಿಷತ್ತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ, ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಬಂದು ಅದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯನಾಗುತ್ತೇನೆ' ಎಂದು ಅನೇಕರು ಹೇಳುವರು. ಮೈ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲಿ, ಆಮೇಲೆ ನಾನು ಅದಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗುತ್ತೇನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಯ್ಯೋ ಕಣ್ಣೋ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ನಿಂತರೆ ಅದನ್ನು ಏನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಬಹುದು? ಪರಿಷತ್ತು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸ ನೂರು ಇದೆ. ಜನರು ಬಂದು ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇತರ ಸಹಾಯಮಾಡಿ ಅದಕ್ಕಾಗಿ ದುಡಿದರೆ ಆ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬಹುದು; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಡೆಯುವ ಸಂಭವವೇ ಇಲ್ಲ.

ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆ

ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸಿರಿ. ವರ್ಷಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಸಲ ಹೊರಡ ಬೇಕಾದ ಈ ಪತ್ರಿಕೆಗೆ ಸಲ ಸಲಕ್ಕೂ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಹವಣಿಸುವ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ದುಸ್ತರವಾಗಿ ಕುಳಿತಿದೆ. ಈಗ ಹಲವು ಸಂಚಿಕೆಗಳು ಹಿಂದೆ ಬಿದ್ದಿವೆ. ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಾನೂರು ಪುಟಗಳಷ್ಟು ಬರವಣಿಗೆ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕದೆಹೋದರೆ ಪರಿಷತ್ಪತ್ರಿಕೆಯ ಗತಿ ಏನು? ಈ ಪತ್ರಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಯಿಸಲಾರದ ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನೆಷ್ಟರದು? ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು, ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಇತಿಹಾಸ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯುಳ್ಳವರು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿದ್ದೇವೆ. ಇಪ್ಪತ್ತು ಜನ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಒಂದು ಲೇಖನದಂತೆ ಕೊಟ್ಟರೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಸಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಹೊರಡಬಹುದು. ನಾವು ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಲಾರೆವೆ? ಪತ್ರಿಕೆ ಹೊರಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎಲ್ಲರೂ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸೂಚಿಸಿ ದರೆ ಏನು ಮಾಡಿದ ಹಾಗಾಯಿತು? ಈಚೆಗೆ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನು ಮೇಲೆ ಅದು ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದೆಂದು ಭರವಸೆ ಇದೆ. ಮುಖ್ಯ, ನಾನು ಅರಿಕೆಮಾಡುವುದು ಇಷ್ಟೇ: ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರೆಲ್ಲ ಪರಿಷತ್ತನ್ನು ತಾವು ನಮ್ಮ ಜನರ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆಯೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಜನರನ್ನು ಅದಕ್ಕೆ ಸದಸ್ಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅದು ಈಗ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೂ ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ನೆರವಾಗಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಮಾಡುವ ಹೊಣೆ ನಮ್ಮದು; ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಇದ್ದರೆ ತಪ್ಪೂ ನಮ್ಮದು: ಪರಿಷತ್ತಿನದಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ-ಸಂಸ್ಕೃತ

ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನ ಕೆಲಸಮಾಡದೆ ಇರುವ ತಪ್ಪಿಗೆ ಕೆಲವು ಕಾರಣಗಳೂ ಇವೆಯೆಂದು ನಾವು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವ ವಾಡಿಕೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ

ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನ ಇನ್ನೂ ದೊರೆತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ, ಈಚೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ, ಕನ್ನಡವು ಕಡೆಗೆ ಬಿತ್ತು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತವರು ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆದರವನ್ನು ತೋರಬೇಕಾದ ಕಾರಣ ವಿರಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ? ವೃತ್ತಗಳಿವೆ, ಕಂದಗಳಿವೆ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸೊಗಸು ಇಲ್ಲಿ ಇದೆಯೆ? ಇನ್ನು ತತ್ತ್ವ ವೇನು? ವೇದಾಂತವೇನು? ವ್ಯಾಕರಣವೇನು? ಇತರ ಶಾಸ್ತ್ರವೇನು? ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಲ್ಲದ್ದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಲ್ಲ; ಏನಿದೆಯೋ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮೂಲವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿ ಬರೆದಿರತಕ್ಕದ್ದು: ಇದು ಕೆಲವರ ಮತ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರು ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕಠಿನವಾಗಿ ಹೇಳುವರು. ನನ್ನ ಪರಿಚಯದ ಆಚಾರ್ಯರೊಬ್ಬರು ಒಂದು ಸಲ, "ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಸ್ವಾಮಿ? ಶುದ್ಧ ಪಿಶಾಚ ಭಾಷೆ", ಎಂದರು. ಅವರ ಮನೆಯ ಮಾತು ಕನ್ನಡ. ಆದರಿಂದಲೇ ಅದು ಅವರಿಗೆ ಪಿಶಾಚ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಕಂಡಿರಬಹುದೊ? ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕೆಲಜನರು ಮಡಿಯಲ್ಲಿರುವಾಗ ಕನ್ನಡ ದಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ; ಅದು ಮೈಲಿಗೆಯೆಂದು ಅವರ ಭಾವನೆ. ಇಂಥವರೊಬ್ಬರು, "ಮಾಡದಲ್ಲಿ ಕೊಡವಿದೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಬಾ", ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ, "ನಕರೋತಿ ಮಧ್ಯೇ ನಡದಾತಿ ವರ್ತತೇ ತಮಾನಯ," ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆಂದು ಒಂದು ಹಾಸ್ಯದ ಕತೆಯಿದೆ. ನಮ್ಮ ತಾಯಂದಿರು, ನಮ್ಮ ಅಕ್ಕ ತಂಗಿಯರು, ನಮ್ಮ ಪ್ರಿಯೆಯರು, ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ನಮ್ಮೊಂದಿಗೆ ಆಡುವ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಪಿಶಾಚ ಭಾಷೆ ಯಾಗಿಯೂ ಮೈಲಿಗೆಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿಯೂ ಕಂಡರೆ ನಮ್ಮ ದುರವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೆಂತಿಹುದು? ಅದು ಪಿಶಾಚ ಭಾಷೆ, ಮೈಲಿಗೆಯ ಭಾಷೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರೆ ಏನಾಯಿತು ಎಂದು ನೀವು ಹೇಳುವಿರಾ? ಮಹನೀ ಯರೇ, ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿರಾಕರಿಸದೆ ಇದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಾಲದು. ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ದೇವ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಮಮತೆ ಇರಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಗೀರ್ವಾಣರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲ; ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯೂ ಗೀರ್ವಾಣರ ಭಾಷೆಯೇ. ತಾಯ ಮಮತೆ, ಸೋದರಿಯ ಪ್ರೀತಿ, ಪ್ರಿಯೆಯ ಕೂರ್ಮೆ, ಇವು ನಮ್ಮ ಉದ್ಧಾರಕ್ಕಾಗಿ

ನಮ್ಮ ಬದುಕಿನಲ್ಲಿ ದೈವಶಕ್ತಿಯು ಧರಿಸುವ ರೂಪಗಳು. ಮಾನವ ಹೃದಯದ ಆನಂದ, ಸ್ಥೈರ್ಯ, ಭಕ್ತಿ, ಇವೆಲ್ಲ ದೈವೀಭಾವಗಳು. ಈ ಮಮತೆ ಪ್ರೀತಿ ಕೂರ್ಮೆಗೂ ಈ ಆನಂದ ಭಕ್ತಿ ಸ್ಥೈರ್ಯಗಳಿಗೂ ದೇಹವನ್ನು ಕೊಡುವ ಮಾತೆಲ್ಲ ದೇವಭಾಷೆ. ಪಂಪನ ಕಾವ್ಯದ ಭಾಷೆ, ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಚನದ ಭಾಷೆ, ಹರಿದಾಸರ ಗೀತೆಗಳ ಭಾಷೆ, ಇದು ದೇವಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ? ಹೀಗೆಂಬ ಬುದ್ಧಿ ನಮ್ಮಲ್ಲೆಲ್ಲರಿಗೂ ಬರುವವರೆಗೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬರವಣಿಗೆ ಬರಲಾರದು.

ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲೀಷು

ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿರುವವರಿಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವಿರುವವರಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಶ್ರದ್ಧೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪಂಡಿತರು ಕೇಳುವಂತೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಂಡಿತರು ಎನ್ನುವರು. ಈ ಮಾತು ನಿಜವೂ ಅಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವ ಕಾವ್ಯ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವ ಕತೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವ ವಿಮರ್ಶೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ನಿಜ, ಆದರೆ ಏಕೆ ಇಲ್ಲ ? ಇಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿ ತಟಸ್ಥರಾಗಿರುವುದರಿಂದ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಕಾವ್ಯವೂ ಕತೆಯೂ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ನಾನೂರು ವರುಷಗಳ ಬೆಳಸು ; ಸಾವಿರ ಜನರ ಕೆಲಸ. ಅವರು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಷ್ಟು ಜನ, ಅವರು ಕೆಲಸಮಾಡಿದಷ್ಟು ಕಾಲ, ನಾವೂ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾವ್ಯವೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಕತೆಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ವಿಮರ್ಶೆಯೂ ಪುಷ್ಕಲವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುವು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದೆಲ್ಲ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವಷ್ಟರಿಂದ ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ಮುಗಿಯಿತೆಂದು ಭ್ರಮಿಸಿ ಸುಮ್ಮನಾಗುತ್ತೇವೆ. ಹಿಂದಣ ಶತಮಾನದ ಮಧ್ಯಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರ ವಿದ್ಯೆಯು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕೆ ಎಂಬ ಚರ್ಚೆ ಬಂದಾಗ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಪರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಲಾರ್ಡ್

ಮೆಕಾಲೇ ಮೊದಲಾದವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿತ ದೇಶೀಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸುವರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ೧೮೫೪ನೆಯ ವರ್ಷದ ಆಡಳಿತದ ಪತ್ರದ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ :—

"It is neither our aim nor desire to substitute the English Language for the vernacular dialects of the country. We have always been most sensible of the importance of the use of the languages which alone are understood by the great mass of the population. These languages, and not English, have been put by us in the place of Persian in the administration of justice, and in the intercourse between the officers of Government and the people. It is indispensable, therefore, that, in any general system of education, the study of them should be assiduously attended to. And any acquaintance with improved European knowledge which is to be communicated to the great mass of the people–whose circumstances prevent them from acquiring a high order of education, and who cannot be expected to overcome the difficulties of a foreign language–can only be conveyed to them through one or other of these vernacular languages.

"In any general system of education, the English language should be taught where there is a demand for it ; but such instruction should always be combined with a careful attention to the study of the vernacular language of the district and with such general instruction as can be conveyed through that language. And while the English language continues to be made use of, as by far the most perfect medium for the education of these persons who have acquired a sufficient knowledge of it to receive general instruction through it, the vernacular languages must be employed to teach

the far larger class who are ignorant of, or imperfectly acquainted with, English. This can only be done effectually through the instrumentality of masters and professors, who may, by themselves knowing English, and thus having full access to the latest improvements in knowledge of every kind, impart to their fellow-contrymen, through the medium of their mother-tongue, the information which they have thus obtained. At the same tims, as the importance of the vernacular languages becomes more appreciated, the vernacular literatures of India will be gradually enriched by translations of European books, or by the original compositions of men whose minds have been imbued with the spirit of European advancement, so that European knowledge may gradually be placed in this manner within the reach of all classes of the people. We look, therefore, to the English language and to the vernacular languages of India together as the media for the diffusion of European knowledge; and it is our desire to see them cultivated together in all schools in India of a sufficiently high class to maintain a schoolmaster possessing the requisite qualifications.''

“ಈ ದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ವಾಡಿಕೆಗೆ ತರಬೇಕೆಂದು ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶವಲ್ಲ; ಇದು ನಮಗೆ ಇಷ್ಟವೂ ಇಲ್ಲ. ಪ್ರಜಾವರ್ಗದ ಬಹು ಮಂದಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಾವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲೆವು. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಪರ್ಷಿಯನ್ ಭಾಷೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ನಾವು ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನೇ ಇರಿಸಿದ್ದೇವೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನಲ್ಲ. ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಜನರಿಗೂ ನಡೆಯುವ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲೂ ಹೀಗೆಯೇ. ಆದುದರಿಂದ ಈ ಸೀಮೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಗಮನಕೊಡುವುದು ಕೇವಲ ಆವಶ್ಯಕ. ಪ್ರಜಾ ಸಾಮಾನ್ಯದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾಕ

ರಾದ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ರುವುದಿಲ್ಲ ; ಅಲ್ಲದೆ, ಅವರಿಗೆ ಪರದೇಶದ ಭಾಷೆಯೊಂದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇವರಿಗೆಲ್ಲ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಈ ಭಾಷೆ ಗಳನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

"ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬೇಕೆನ್ನುವ ಕಡೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುವುದರಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ದೇಶಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಡಬೇಕು ; ಮತ್ತು ಅದರಲ್ಲಿಯೇ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಇತರ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆಯೇನೋ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಜನರಿಗೆ ಪಾಠ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ ವಾದ ಭಾಷೆ. ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬಲ್ಲವರಿಗೆ ಆ ಭಾಷೆ ಯಿಂದಲೇ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇವರಿಗಿಂತ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಂದೇ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ; ಅಥವಾ, ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ಬಂದಿರುತ್ತದೆ. ಇಂಥವರಿಗೆ ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿಯೇ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕು. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕ ವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದರೆ ದೇಶೀಯರಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿತು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲವರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲಿವನ್ನು ತಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಹೇಳಬಲ್ಲ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಇದೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ಬೆಲೆ ತಿಳಿದುಬಂದ ಹಾಗೆ ಇಂಡಿಯಾದೇಶದ ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳ ವಾಙ್ಮಯಗಳು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಗ್ರಂಥಗಳ ಭಾಷಾಂತರ ಗಳಿಂದಲೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪುರೋಗಮನದ ಭಾವಗಳಿಂದ ಉದ್ರಿಕ್ತ ವಾಗಿ ಬೆಳೆದ ಸ್ವತಂತ್ರ ಕೃತಿಗಳಿಂದಲೂ ತುಂಬುತ್ತವೆ. ಈ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನದ ಪರಿಚಯವು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನವು ಜನರಲ್ಲಿ ಹರಡಬೇಕಾದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಅಲ್ಲದೆ ದೇಶಭಾಷೆಗಳೂ

ಸಾಧನಗಳೆಂದು ನಾವು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತೇವೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯುಳ್ಳ ಉಪಾಧ್ಯಾಯನಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾಠಶಾಲೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇವೆ."

ಈ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿರುವ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇನ್ನೂ ನೆರವೇರಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನೆರವಾಗಲೆಂದು ಆ ಮಹನೀಯರು ಎಣಿಸಿದರೆ ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ತೊರೆಯಲು ಕಾದಿದ್ದೇವೆ. ಶ್ರೀರಾಮನನ್ನು ಕರೆತರಲು ಭರತನೊಡನೆ ಹೊರಟ ಸೈನಿಕರು ಭರದ್ವಾಜಾಶ್ರಮದ ಚೊಕ್ಕ ಭೋಜನಕ್ಕೆ ಮನಸೋತು, ನಾವು ರಾಮನ ಬಳಿಗೂ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ, ಅಯೋಧ್ಯೆಗೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲೇ ಊಟಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತೇವೆ, ಎಂದರಂತೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿತು ವಿಶೇಷ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪಡೆದು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗಾಗಿ ಅದನ್ನು ತರಹೋದ ಗೃಹಸ್ಥರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಕತೆಗಳನ್ನೂ ಪದ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಾವೆಲುಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ ಸುಮ್ಮನೆ ಅವನ್ನು ಓದುತ್ತ ಇದ್ದುಬಿಡೋಣ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಂತಾಯಿತು. ಅಥವಾ ಈ ಕಾಲದ ಸಂದರ್ಭವೊಂದನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಸಂಸಾರದ ಖರ್ಚಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹಣ ಬರುವಂತಾಗಲೆಂದು ಮಗನನ್ನು ಓದಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅವನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಣ್ಣನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲೇ ನಿಂತಂತಾಯಿತು.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಓದುತ್ತೇವೆ ?

ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ನಾವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಓದುವುದು ಆ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಆರಾಣೆಯ ದರ್ಜೆಯ ನಾವಲುಗಳನ್ನು. ಬೆಂಗಳೂರು ಮೈಸೂರಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಪುಸ್ತಕಭಂಡಾರಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನರು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಓದುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಕೀಳ್ತರದ ನಾವಲುಗಳು. ನಾವಲನ್ನೇ ಓದುವುದಾದರೂ ಅದರಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿಯವು

ಇವೆ; ಅವನ್ನು ನಾವು ಓದುವುದಿಲ್ಲ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್, ಮಿಲ್ಟನ್, ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್, ಮಾರ್ಲಿ, ಇವರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಓದುವುದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್ ಆದಮೆಯೇ; ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅವುಗಳ ಕಡೆ ನಮ್ಮ ಕೈಯೇ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಗ್ಲೇಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಈ ರೀತಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ನೋಡಿದವರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಕಲಿತು ಈಗ ನಾವು ಓದುವ ಕಸವನ್ನು ಓದುವುದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮವರ ಹಿಂದಣ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೇ ಓದುತ್ತಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಹಿಂದೆ ನಾನು ಹೇಳಿದ ರೂಪಕವನ್ನು ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಎಳೆಯುವುದಾದರೆ ಮಗನು ಮದುವೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಹೆಣ್ಣು ಸುಂದರಿಯೂ ಅಲ್ಲ, ಡ್ಯೂಕಿನ ಮಗಳೂ ಅಲ್ಲ; ಕುರೂಪಿ, ಹೋಟಲ್ ಕೀಪರ ಮಗಳು. ಇದಕ್ಕಿಂತ ನಮ್ಮವರ ಹುಡುಗಿ ಎಣ್ಣೆಗೆಂಪಾದರೂ ಮೂಗು ಮೋರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವವಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತಿತ್ತು.

ವಿವರಣೆಯ ಮಾತು

ದೇಶಬಾಂಧವರೆ, ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾನು ಮತ್ಸರ ಭಾವದಿಂದ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ತಾವು ಎಣಿಸಲಾರಿರಷ್ಟೆ? ನಾನು ಯಾರಲ್ಲಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯ ತೋರಲಿ? ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವಿಷಯದಲ್ಲಾಗಲಿ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ಸರ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳವಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಗೌರವಬುದ್ಧಿ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ನಮಗೆ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ಆಸ್ತಿಯ ಬಹುಭಾಗ ಆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿದೆ; ಅದನ್ನು ನಾವು ಬಿಡಲಾಗದು. ಇಂಗ್ಲೀಷಾದರೂ ನನ್ನನ್ನು ಬೆಳೆಯಿಸಿದ ಭಾಷೆ; ಇನ್ನೂ ಬೆಳೆಯಿಸುತ್ತಿರುವ ಭಾಷೆ. ನಾನು ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಹಳ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಓದಿದ್ದೇನೆ; ಇನ್ನೂ ಓದುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಬಹಳ ಪ್ರೇಮವುಂಟು. ನಮ್ಮವರು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕೆಂದೂ, ಅದರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಲೇ ಬೇಕೆಂದೂ, ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯು ನಮಗೆ ಬರಿಯ

ಯಾವ ದೇಶಭಾಷೆಯನ್ನು ಓದಿದರೂ ಬರಲಾರದೆಂದೂ ನನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ನಾವು ಈ ರೀತಿ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಓದಿ ನಮ್ಮ ತಿಳಿವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಂಡು ಅದರ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವೂ ಮುಂದುವರಿದು ನಮ್ಮ ಜನರನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಅಣ್ಣತಮ್ಮಂದಿರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಮಾತ್ಸರ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬೇರೆ ಹೇಳಬೇಕೆ? ನನ್ನ ಭಾವನೆ ಇಷ್ಟೇ: ನಮ್ಮ ನಾಡ ಮಕ್ಕಳು ತಾಯನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯವೂ ಅವಳ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕು. ನಾನೊಬ್ಬನು ಓದಿ ಜ್ಞಾನಿಯಾದರೆ, ನಾನೊಬ್ಬನು ಓದಿ ಸುಖಿಯಾದರೆ, ನಾನೊಬ್ಬನು ಓದಿ ಹಿರಿಯನಾದರೆ ಅದರಿಂದ ಬಂದ ಹಿರಿಮೆ ಫಲವೇನು, ಎಂಬ ಖೇದವು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೊರೆಯುತ್ತಿರಬೇಕು.

ಕನ್ನಡ-ಹಿಂದಿ

ನಮ್ಮ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನವು ಮೊದಲೇ ಹೀಗೆ ಅತಂತ್ರವಾಗಿರುವಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ರಾಜಕೀಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಮುಖಂಡರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ರಾಜಕೀಯನಲ್ಲ; ಒಂದು ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರ ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನನಗೆ ರಾಜಕೀಯ ವಿಷಯಗಳ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶವೂ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಅವಶ್ಯಕವೆಂಬ ಈ ತೀರ್ಮಾನದಿಂದ ಕನ್ನಡದಮೇಲೆ ಯಾವ ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾದೀತೆಂದು ಆಲೋಚಿಸುವುದು ಇಲ್ಲಿ ಅಪಕೃತವಾಗಲಾರದು. ದೇಶಕ್ಕೆಲ್ಲ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆಯೊಂದು ಇರಬೇಕೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ರಾಜಕೀಯರು ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದೆ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಷೆ ಸಂಸ್ಕೃತವಾಗಿತ್ತು. ಈಚೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆ ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೊ? ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದರೆ ಇದಾಗಬಹುದೆಂದು ತೋರಿದರೂ ಇತರ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಅಪೇಕ್ಷಣೀಯವೆಂದು ನನ್ನ

ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೊಂದು ದೇಶಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಆಯಾ ಜನರು ತಮ್ಮ ಬಾಳಿಕೆಗೆ ತಕ್ಕ ಸಾಧನವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಅವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಗಮನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚದ ಜೀವನದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಂಟುಮಾಡು ವಂತಹ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಈಗಿನ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇಂಥ ಭಾಷೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಭಾಷೆ. ಹಿಂದಿಯು ರಾಜಕೀಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಉಪಯೋಗವಾಗಬಹುದೇ ಹೊರತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ತೋರಿಸಲಾರದು ; ಒಂದು ಹೊಸ ನಿಯಮವನ್ನು ಕೊಡಲಾರದು. ಆದಕಾರಣ ನಾವು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬಿಡುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಿಂದಿಯನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಈ ಮಧ್ಯೆ ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಇರುವ ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ಸಾಹವು ಜಿನುಗಿಹೋಗದಂತೆ ಮಾತ್ರ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತು

ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಇದೆಲ್ಲದರ ಅರ್ಥ ಇಷ್ಟು. ನಮ್ಮ ನಾಡ ಜನರೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತವರು, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿತವರು, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿತವರು, ಇನ್ನು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಆಗಲಿ ಕಲಿತವರು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿತವರಲ್ಲ ವೆಂದು ಇರಬಾರದು. ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಕಲಿತವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಿದೆ ಎಂದು ಅದನ್ನು ತುಚ್ಛೀಕರಿಸಬಾರದು. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿತವರು ಅದಕ್ಕೇ ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನೆಲ್ಲ ಮಾರಿಕೊಳ್ಳಬಾರದು. ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿ ಯುತ್ತೇವೆ, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಪ್ರಚಾರಕ್ಕೆ ತರುತ್ತೇವೆ, ಎಂದು ಹೊರಟು ಹಿಂದೀ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನಡೆಯುವವರು ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿ ಕಾಲುಸೋತು ನಿಲ್ಲಬಾರದು. ಕನ್ನಡವು ನಮಗೆ ಮಾತೃ ಭಾಷೆ ; ಕನ್ನಡವು ದೇವ ಭಾಷೆ ; ಅಥವಾ, ಇನ್ನೂ ಶೀರ ದೇವ ಭಾಷೆ ಯಾಗದಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ದೇವ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ. ದೇವತೆಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲ. ಅವರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಯಾವ

ಭಾಷೆ ಸರಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವುದೋ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅವರು ತಮ್ಮ ದೆಂದು ಅಂಗೀಕರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪ್ರಪಂಚದ ಭಾಷೆಗಳ ಚರಿತ್ರೆ ಯಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಂಡುಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ತ ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವುದಕ್ಕೂ ನಾವು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸಂಸ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸಾಧನವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಬರುವ ಉತ್ತಮ ಸಂಸ್ಕಾರದ ಫಲವನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳು ವಂತೆಯೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಪ್ರಪಂಚದ ಪ್ರಮುಖ ಭಾಷೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೆನ್ನಿಸುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕರ್ತವ್ಯ. ಯಾವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲಿ, ಯಾವುದನ್ನು ಬಿಡಲಿ, ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡಿಗರು ಮರೆಯಬಾರದು.

ಕನ್ನಡಿಗರು ಯಾರು?

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗರು ಯಾರು, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಯಾವುದು ಎಂದೂ ಕನ್ನಡದ ಮತ್ತು ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕುರಿತೂ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡಿಗರು ಯಾರೆಂದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿ ನಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ. ನನ್ನ ಮನೆಯ ಮಾತು ತಮಿಳು; ಆದರೂ ನಾನು ಅಚ್ಚಗನ್ನಡಿಗನೇ. ತಮಿಳು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಅಥವಾ, ತಮಿಳಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿಯೇ ನನಗೆ ಕನ್ನಡವು ಮಾತೃಭಾಷೆ. ಒಂದು ಸಲ ನನ್ನನ್ನು ನಾನು ತಮಿಳುಕರ್ಣಾಟಕನೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿ ಕೊಂಡೆನು. ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲಿ ಹೊಯಿಸಳನಾಡ ಕರ್ಣಾಟಕರು, ಸೀರನಾಡ ಕರ್ಣಾಟಕರು, ಬಡಗನಾಡ ಕರ್ಣಾಟಕರು ಇರುವಂತೆ ತಮಿಳುನಾಡ ಕರ್ಣಾಟಕರೂ ಕೊಂಕಣಿ ಕರ್ಣಾಟಕರೂ ತೆಲುಗುನಾಡ ಕರ್ಣಾಟ ಕರೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಕರ್ಣಾಟಕರೂ ಇದ್ದೇವೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಕರ್ಣಾಟಕರೇ ಹೊರತು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಇಂಥ ಭೇದಗಳನ್ನು ಎಂದೂ ಎಣಿಸಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಭೇದಭಾವವಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಂದು ಇಲ್ಲಿ ನಿಂತಿರುವುದೇ ಸಾಕ್ಷಿ, ಇದುವರೆಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾದ ಮಹನೀಯರು ಗಳ ಹೆಸರುಗಳೇ ಸಾಕ್ಷಿ! ತನ್ನಲ್ಲಿ ಬಂದು ನಿಂತವರನ್ನೆಲ್ಲ ಕರ್ಣಾಟಕವು ಎಂದೂ ಇದೇ ಸಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಂಡಿದೆ. ಸಮತಾ ಬುದ್ಧಿಯು

ಅದರ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವೇದಾಂತ ಮತ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಪಶ್ಚಿಮ ಸಮುದ್ರದ ತೀರದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೂ ಕನ್ನಡ ನಾಡಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಠವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು ; ಚೋಳದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರೂ ವೇದಾಂತ ಮತ ದೀಪರಾದ ಶ್ರೀ ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ತಮ್ಮ ದೇಶದ ರಾಜರ ಕೋಟಲೆಯಿಂದ ನೊಂದು ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಬಂದು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸಿದರು. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲೇ ಜನಿಸಿದ ಗುರುವರೇಣ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮದಾನಂದ ತೀರ್ಥರಿಗೂ, ಭುವನಮಾನ್ಯರಾದ ಶ್ರೀ ಬಸವೇಶ್ವರರಿಗೂ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಮನ್ನಣೆ ದೊರೆತಿದೆಯೋ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮನ್ನಣೆ ಅವರಿರ್ವರಿಗೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ದೊರೆತಿದೆ. ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಜೈನ ಮತದ ಮುಖ್ಯ ಪೀಠಗಳಿವೆ. ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಮತವಿಲ್ಲ, ಇಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಬುಡಕಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಕರ್ಣಾಟಕವು ಸಮತಾ ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಭರತವರ್ಷವಾಗಿದೆ.

ಕನ್ನಡವೂ ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಗಳೂ

ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಗಳೊಂದಿಗೂ ಕನ್ನಡವು ಹಿಂದಿನಿಂದ ಇದೇ ಸಮಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ನಡೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಆಂಧ್ರ ಕವಿವರನಾದ ಶ್ರೀನಾಥನಿಗೆ ಕನಕಾಭಿಷೇಕವಾದುದು ಕರ್ಣಾಟಕದಲ್ಲಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ತಮಿಳು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ತಮಿಳು ಕವಿಗಳಿಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಇದೇ ಮರ್ಯಾದೆ ದೊರೆತಿರುವುದನ್ನು ಹೇಳಬಲ್ಲರೋ ಏನೊ ? ಆದರೆ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಕೆಲವಂಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಾದ ಉಂಟಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೂ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಇದಕ್ಕಿಂತ ಮುಖ್ಯವಾದುವು ಬೇರೆಯವು ಇರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಈ ವಿವಾದದಲ್ಲಿ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಬಳ್ಳಾರಿಯನ್ನು ತೆಲುಗು ಸೀಮೆಯ ಭಾಗವಾಗಿ ಎಣಿಸಬೇಕೆಂಬ ಪ್ರಯತ್ನವು ಈ ವಿವಾದಗಳ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. ಇದೇನೋ ಈಚೆಗೆ ಒಂದು ವಿಧವಾಗಿ ನಿರ್ಣಯವಾದಂತೆ ಇದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರವೆಂದು ಎಣಿಸಬೇಕೆಂದು ಕೆಲವರು

ಪ್ರಯತ್ನಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ನಮ್ಮವರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಒಂದು ಮುಖದಿಂದ ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು; ಆದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖದಿಂದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೂ ಜನ ಜೀವನಕ್ಕೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಆ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತವೇ ಆಗಲಿ ಯಾವ ಮಾತಿನಿಂದ ಬೆಳೆಯುವುದೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಯಾವ ಭಾಷೆಯವರು ಎಂದು ವಿಚಾರಮಾಡಬೇಕು. ನೂರರಲ್ಲಿ ಅರುವತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತರಷ್ಟು ಜನ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಆಡುತ್ತಾರೆಯೋ ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ದೇಶದ ಅಭ್ಯುದಯಕ್ಕೆ ಸಾಧನವಾಗುತ್ತದೆ. ಉಳಿದ ಮೂವತ್ತು ನಲವತ್ತರಷ್ಟು ಜನರಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಆ ಅರುವತ್ತು ಎಪ್ಪತ್ತು ಜನರ ಸಹವಾಸದಲ್ಲಿ ಅವರ ಮಾತು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಎಪ್ಪತ್ತು ಜನರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಮೂವತ್ತು ಜನರಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಷ್ಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಬಳ್ಳಾರಿ ಬೆಳಗಾಂ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಕನ್ನಡದ ಸೀಮೆಗೆ ಸೇರಬೇಕೇ, ತೆಲುಗು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸೀಮೆಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕೇ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಸುಲಭ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರಾಗಲಿ, ತೆಲುಗರಾಗಲಿ, ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಗೆದ್ದು ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೊಬ್ಬರು ಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯವನ್ನು ನೆಟ್ಟಿಲ್ಲ; ನೆಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ನೀವು ಕಲಿಯಿರಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಾಧಾನ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನೋಡಿದರೆ ಹೆಚ್ಚು ಜನತ ಭಾಷೆಯಿಂದ ನಾಡು ಯಾವ ನಾಡೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಬೇಕಾಗುವುದು. ಒಟ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಯನ್ನೇ ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಅಥವಾ ತೆಲುಗುನಾಡು ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಎಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ ಹೆಚ್ಚು ತೆಲುಗು ಪ್ರಜೆಗಳುಳ್ಳ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಪ್ರಜೆಗಳುಳ್ಳ ತಾಲ್ಲೂಕು ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೆ ಸೇರಿಹೋಗುವ ಸಂಭವವಿದೆಯೆಂದರೆ ಅಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಆ ತಾಲ್ಲೂಕನ್ನು ತೆಲುಗು ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಸೀಮೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬಹುದು.

ಈ ಸೂತ್ರದ ವ್ಯಾಪನೆ

ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗ ಕನ್ನಡ ನಾಡಾಗಿರಬೇಕು, ಯಾವ ಯಾವ ಭಾಗ ಬೇರೆ ನಾಡುಗಳಿಗೆ ಸೇರಬೇಕು, ಎಂದು ನಾನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಈ ಸೂತ್ರದ ಪ್ರಕಾರ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಕನ್ನಡ ನಾಡಾಗುವುದಾದರೆ ಇದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡೇ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹೇಳಿದೆನೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳಬಾರದು. ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರುವುದು ಇಷ್ಟೇ. ವಿದ್ಯೆದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವನದಲ್ಲಿಯೂ ಯಾವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಾದರೂ ಅದರ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನರ ಭಾಷೆಯೇ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಬಹಳ ಜನಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲ. ಕೆಲವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಅನನುಕೂಲವಾಗಬಹುದು; ಆದರೆ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಇದು ತಪ್ಪಿದುದಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರು ಅಥವಾ ತೆಲುಗರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವ ಕಡೆ ವಾಸವಾಗಿರುವ ಕೆಲವು ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ವ್ಯವಹಾರವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಇದರಂತೆಯೇ ಹೆಚ್ಚು ಜನ ಕನ್ನಡಿಗರಿರುವ ಕಡೆ ವಾಸಮಾಡುವ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರರಾಗಲಿ ತೆಲುಗರಾಗಲಿ ತಮ್ಮ ಸಲುವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಪಾಠದಲ್ಲಿಯೂ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿಯೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಬರಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಲಾಗದು. ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಈಗಣ ವಿವಾದಗಳು ಕೊನೆಗಾಣುವಂತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಡುಗಳ ಸೆರಗುಗಳು ಒಂದರಲ್ಲೊಂದು ಹೆಣೆದುಕೊಂಡಿವೆ. ಇಂಥ ಸೆರಗಿನ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳ ಜನರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಈ ರೀತಿಯ ಒಪ್ಪಂದದಿಂದಲೇ ನಾವು ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಪನೆ ಇಷ್ಟೆಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನ

ಹೀಗೆ ನಿರ್ಧರವಾದ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ವಿಸ್ತೀರ್ಣದಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾವು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಈ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವೆನ್ನುವುದು ಯಾವುದು ಎಂಬ ವಿಷಯ

ದಲ್ಲಿ ಈವರೆಗೆ ಭಾರತವರ್ಷದ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಯಲ್ಲಿಯೂ ಕೊನೆಮೊದಲಿಲ್ಲ ದಷ್ಟು ಚರ್ಚೆ ನಡೆದಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಜನಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯೆ ಯನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಲಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ಸಹಜವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಲಾರ್ಡ್ ಮೆಕಾಲೆ ಮುಂತಾದವರು ದೇಶಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಒಪ್ಪದಿದ್ದುದಕ್ಕೆ ಅವು ಇನ್ನೂ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಬೆಳೆದಿರಲಿಲ್ಲವೆಂದು ಮಾತ್ರ ಕಾರಣವೆಂದು ತಾವು ಈ ಮೊದಲೇ ಕೇಳಿದ್ದೀರಿ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಅವರಿ ಗಿಂತ ವೀರರಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಕ್ತರಾಗಿ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ತರಗತಿ ಯಲ್ಲಿ ಎಂದೆಂದಿಗೂ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯೆಯಿಂದ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಭಾವ ವಿಕಾಸವಾಗಬೇಕು. ಇದು ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿಂದ ಆಗುವಂತೆ ಇನ್ನಾ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದಲೂ ಆಗಲಾರದು. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಮಾತೃಸಮವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಅದೇ ವಿಕಾಸವಾಗಬಹುದು. ಇದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪರ ಸೀಮೆಯ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಭಾವವನ್ನು ವಿಕಾಸಗೊಳಿಸುತ್ತೇ ವೆನ್ನುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಪ್ರಯತ್ನ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪರವಾಗಿ ವಾದಿ ಸುವ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರೊಬ್ಬರು ನಾಲ್ಕು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಬರೆದ ಒಂದು ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನೇ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಂತೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದೂ, ಹೀಗಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದ ಬೋರ್ಡಿಂಗ್ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಬೇಕೆಂದೂ, ಆ ಸ್ಕೂಲುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕ ಳಿಗೆ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಿಂದ ಲೇಡಿ ಟೀಚರುಗಳನ್ನು ಕರೆ ಯಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ಈ ಲೇಡಿ ಟೀಚರುಗಳು 'ಮಿಷನ್' ವುಳ್ಳವರಾ ಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷವೆಂದೂ, ಇಂಥ ಸ್ಕೂಲುಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾಲವನ್ನು ಎತ್ತಬೇಕೆಂದೂ ಬರೆದರು. "ಮಾತೃ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲ; ಇತರ ಕೊರತೆಗಳಿವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಗ್ರಂಥ ಗಳಿರುವ, ಮತ್ತು ಯಾವ ಕೊರತೆಯೂ ಇಲ್ಲದ, ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆಲ್ಲ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡೋಣ" ಎನ್ನುವುದೇ ಈ ವಿಚಿತ್ರವಾದ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ತತ್ತ್ವಾಂಶ. ಮಾತೃಭಾಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಮವಾದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಕಲಿಸುವುದ

ರಿಂದ ಬರುವ ಸಂಸ್ಕಾರವು ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಕಲಿಸಿದರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ನಿಜವಾದ ಮಾತು ; ಇದು ನಾವು ಮರೆಯಬಾರದ ಮಾತು. ಇದೇ ಮಾತನ್ನು ಕಲಿಕತ್ತೆಯ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರು ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ತರಗತಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಬೇಕೆಂದೂ, ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯೆಯ ಮೊದಲೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದೂ ನಿರ್ಧರಮಾಡಿದರು. ಬಂಗಾಳೀ ಭಾಷೆಗೆ ಆ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಮಾಡಿದ ನಿರ್ಧಾರವು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನ್ವಯಿಸತಕ್ಕುದಾಗಿದೆ. ಅವರ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ:—

"But on the other hand the mother-tongue is of primary importance. The mother-tongue is the true vehicle of mother-wit. Another medium of speech may bring with it, as English brings with it, a current of new ideas. But the mother-tongue is one with the air in which a man is born....................A man's native speech is almost like his shadow, inseparable from his personality. In our way of speech we must each, as the old saying runs, drink water out of our own cistern. For each one of us is a member of community. We share its energy and its instincts ; its memories, however dim, of old, far off things. And it is through our vernacular, through our folk speech, whether actually uttered or harboured in our unspoken thoughts, that most of us attain to the characteristic expression of our nature and of what our nature allows us to be or to deserve........ Hence in all education, the primary place should be given to training in the exact and free use of the mother-tongue.

"Since the primary aim of the course in the Intermediate College is to give the student a liberal education, there must be a common element in all forms which this course may assume. And

the most essential part of this common element must obviously be a training in the media of self-expression, and of exact and clear thinking. This is, of course, the primary purpose of linguistic training; and the educated Bengali boy, who has to be bilingual, must be given a sound training in the use of at least two languages, his mother-tongue and English."

"We attach great importance to the systematic study of the vernacular at this stage not only for its own sake, but as a means to clear thinking. The student should read some of the best works in modern Bengali or other vernacular, and be given practice both in composition and in clear and correct speech."

“ಮಾತೃಭಾಷೆಯು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ಮನುಷ್ಯನ ಸಹಜವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಕಾಣುವುದು ಅವನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಂತಹ ಬೇರೆಯ ಭಾಷೆಯು ಹೊಸ ಭಾವನೆಗಳ ಪ್ರವಾಹವನ್ನು ತರಬಹುದು. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಾದರೋ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಅವನು ಹುಟ್ಟಿದ ಆವರಣದ ಗಾಳಿಯಂತಿರುತ್ತದೆ. ಯಾವನೊಬ್ಬನ ಮಾತೃಭಾಷೆಯೂ ಅವನ ನೆರಳಿನಂತೆ. ಅವನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಅದನ್ನು ಬಿಡಿಸಲಾಗದು. ನಾವೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ನಮ್ಮ ಮಾತಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಕೊಳದ ನೀರನ್ನು ತಾವು ತಾವು ಕುಡಿಯಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬೊಬ್ಬರೂ ಒಂದು ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ್ದೇವೆ. ಅದರ ಶಕ್ತಿಗಳೂ ಅದರ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೂ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಡಗಿವೆ. ಎಷ್ಟೇ ಮುಂಕಾದರೂ ಆ ಸಮುದಾಯದ ಪೂರ್ವಚರಿತ್ರೆಯ ನೆನಪು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆಡಿದರೂ, ಆಡದೆ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿಂದಲೇ, ನಮ್ಮ ಜನದ ದಿನದ ನುಡಿಯಿಂದಲೇ, ನಾವು ನಮ್ಮ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಸಹಜ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೋರ್ಪಡಿಸತಕ್ಕದ್ದು ; ನಮ್ಮ ಸ್ವಭಾವಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗತಕ್ಕುದಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ವಿಕಾಸವಾಗತಕ್ಕದ್ದು. ಆದಕಾರಣ ಎಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಿಂದಲೂ ಧಾರಾಳವಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು.

"ಇಂಟರ್‌ಮೀಡಿಯೆಟ್ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯೋದ್ದೇಶವು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವಿಶಾಲಪಡಿಸುವ ತಿಳಿವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಗವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿರಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತನ್ನ ಭಾವಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಆಲೋಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದೂ ಈ ಸಾಮಾನ್ಯ ಭಾಗದ ಮುಖ್ಯಾಂಶ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದರ ಉದ್ದೇಶವೇ ಇದು. ಆದಕಾರಣ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಂಗಾಳೀ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತನ್ನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಇಂಗ್ಲೀಷು, ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಾದರೂ ಖಚಿತವಾದ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅತ್ಯಂತ ಆವಶ್ಯಕ."

"ಈ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಪಾಠಮಾಡುವುದು ಬಹಳ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲಿ ಎಂದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ. ಅವನಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸುವ ಶಕ್ತಿ ಬರಲು ಇದು ಸಾಧನ. ಈ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಬಂಗಾಳೀ ಭಾಷೆಯ ಅಥವಾ, ಇತರ ಭಾಷೆಯ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದಬೇಕು. ಆ ಭಾಷೆಯ ವಾಕ್ಯರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೂ ಶುದ್ಧವಾಗಿಯೂ ಮಾತನಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಇವೆರಡರಲ್ಲಿಯೂ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು."

ಈ ಕಮಿಷನ್ನಿನವರು ಈ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸುವ ಮೊದಲು ನಮಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಇರಬೇಕು, ದೇಶಭಾಷೆಯಿಂದ ನಮಗೆ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ಬರುವುದು ಕಷ್ಟ, ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಹತ್ತಾರು ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಲೋಚನೆಮಾಡಿ ಕೊನೆಗೆ ಇದು ತಮ್ಮ ಸಿದ್ಧಾಂತವೆಂದು ನಿರ್ಣಯಿಸಿದರು.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕಷ್ಟವೇನು ?

ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಕ್ಷೇಪವೇನು ? ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಮಾತುಗಳಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್ ಪುಸ್ತಕಗಳಿಲ್ಲ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತಿಲ್ಲದೆ ಏನು ? ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಭಾರತದಲ್ಲಿರುವ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಎಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದರೆ ಬೇಡವೆಂದೀತು ? ನಾವೀಗ ಕನ್ನಡದ ಮಾತಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತ Bhringa ಎಂದರೆ A kind of musical insect ಎಂದೂ, ಕದಳೀಫಲ ಎಂದರೆ Banana, a kind of edible fruit ಎಂದೂ ಹೇಳುವ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಪಾಲಿಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾತೇ ಇಲ್ಲ. ನಮಗೆ ಪ್ರಾಪ್ತಿ ಇಲ್ಲದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಬಡವಾಯಿತು. ಇರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೊಸ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿದರೆ ಹೊಸ ಅರ್ಥಗಳು ಸೇರಿ ಹೊಸ ಮಾತುಗಳು ಬರುವುವು. ಇನ್ನು ಟೆಕ್ಸ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಮಾತು. ಪಾಠ ಹೇಳುವುದು ನಿರ್ಧರವಾದರೆ ಟೆಕ್ಸ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಎತ್ತು ಹಾರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಗೋಣಿಯನ್ನು ಹಾಸೆನ್ನುವುದೆ ? ಕಥೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದವರೇ ಅಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ ; ಇನ್ನು ಟೆಕ್ಸ್ಟ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮಹನೀಯನು ಮುಂದಾಗಿ ಬರೆದು ನಮಗಾಗಿ ಕಾಯಬಹುದು ! ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಗ್ರಂಥಗಳಿಲ್ಲವೆನ್ನುವುದಕ್ಕೂ ಇದೇ ಮಾತು. ಜನರ ಜೀವನ ಒಂದಾಗುವುದಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿದರೆ ಗ್ರಂಥಗಳು ತಾವಾಗಿ ಬರುವುವು. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸವೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯತಕ್ಕುದೆಂದು ಗೊತ್ತಾದರೆ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಗಳು ಬರುವುದು ಸತ್ಯವಾದ ಮಾತು. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಆಂಗ್ಲೋಪಾಸಕರು, "ಕಾಥಿ, ಕಾಶ್ಮೀರಿ, ಕೊಂಕಣಿ ಎಂದು ಅವರವರು ಅವರವರ ಮಾತು ಬೇಕೆಂದರೆ ಆಯಾ ಭಾಗದ ಜನರು ಅವರವರ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತ ಸಂಕುಚಿತ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗುತ್ತಾರೆ" ಎಂದು ಆಕ್ಷೇಪಿಸುವರು. ಈ ಭಯ ನಿರಾಧಾರವಾದದ್ದೆಂದು ನಾವು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಏಳಿಗೆಗೆ ಕನ್ನಡವೇ ಆವಶ್ಯಕವೆಂಬುದು ನಿಜವಾದರೆ ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಹಿಂದೆಗೆಯಲಾಗದು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಇದರಿಂದ ಸಂಕುಚಿತ ಬುದ್ಧಿ ಇತ್ಯಾದಿ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಅನರ್ಥ ಬಾರದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇನ್ನಿದರ ಮೇಲೆ ಅನೇಕರು, "ಇದೇಕೆ ಇಷ್ಟು ಗಲಭೆ ? ಉತ್ತಮ ವಿಚಾರವೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿಯೇ ಇರಲಿ. ಎಂದಿದ್ದರೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಜ್ಞಾನವೆನ್ನುವುದು ಕೆಲವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಉತ್ತಮವಾದ ಜ್ಞಾನಬೇಕೆನ್ನುವವರು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಲಿ," ಎನ್ನುವರು. ನಾವು ಏನೇಮಾಡಿದರೂ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ತೆಂಗಿನಕಾಯೇ ಸರಿ. ಅದು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದನ್ನು ಕೀಳುವುದಕ್ಕೆ ಉದ್ದವಾದ ಮರವನ್ನು ಏರಬೇಕು. ಆದರೆ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ಕಷ್ಟವೆಂದು ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲೇ ಇಡುವುದಾದರೆ ತೆಂಗಿನ ಮರಕ್ಕೆ ಮುಳ್ಳು ಕಂಪೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ ಹಾಗಾಯಿತು. ಇದು ಸರಿ ಎನ್ನುವುದು ಹೇಗೆ ? ನಮಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಇರಲಿ ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತರ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರೊಂದಿಗೆ, ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ದೇಶಗಳ ಜನರೊಂದಿಗೆ, ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಮಾತ್ರ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸೋಣ. ನಮ್ಮ ಬದುಕು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಜನರ ಬದುಕು ಒಂದಾಗುವುದಕ್ಕೂ ದೇಶಭಾಷೆಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಹೊರತಲ್ಲದೆ ವಿಧಿಯಿಲ್ಲ.

ಕೆಲವು ಉಪಷ್ಟಂಭಕ ವಾಕ್ಯಗಳು

ಆಂಗ್ಲೇಯ ಚರಿತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲದೆ ರಾಜರಾದ ನಾರ್ಮನರ ಭಾಷೆಯು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗ ಅಲ್ಲಿಯ ಸ್ಥಿತಿ ಏನಾಗಿತ್ತೆಂದು ಆಂಗ್ಲೇಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನೋದಿದವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರಬಹುದು.

ಆಗಣ ಒಂದೆರಡು ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಈ ಸಂಬಂಧದ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಓದಿದರೆ ಈಗಣ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಮಾತುಗಳೋ ಎಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಚರಿತ್ರಕಾರನಾದ ರಾಬರ್ಟ್ ಎಂಬ ಕವಿಯು, "ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಹೀಗೆ ನಾರ್ಮನ್ನರ ಕೈಸೇರಿತು. ಆಗ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆ ಮಾತ್ರ ಗೊತ್ತು. ಅವರು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಹೊರಗೂ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯನ್ನೇ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಫ್ರೆಂಚನ್ನು ಹೇಳಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಆದುದರಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಪದವಿಯಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಅವರ ಬಂಧುಗಳೂ ಈಗಲೂ ಅದೇ ಮಾತನ್ನೇ ಆಡುತ್ತಾರೆ.... ತನ್ನ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಇತರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುವ ದೇಶವು ಇಂಗ್ಲೆಂಡು ಅಲ್ಲದೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದಿರಲಾರದು," ಎಂದು ಬರೆದನು. ಹಿಗ್‌ಡನ್ ಎಂಬ ಮಠೀಯನು, "ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಜನಾಂಗದ ಪದ್ಧತಿಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಈ ಸೀಮೆಯ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಾರ್ಮನರು ಬಂದಂದಿನಿಂದಲೂ, ಹುಡುಗರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಗೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರ ಮಕ್ಕಳು ಹುಟ್ಟಿದ ಮೊದಲು ಫ್ರೆಂಚನ್ನೇ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ. ದೊಡ್ಡವರ ಹಾಗೆ ತಾವೂ ಮಾಡಿ ದೊಡ್ಡ ಮನುಷ್ಯರಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಾಮಾನ್ಯರೂ ಕೂಡ ಫ್ರೆಂಚ್ ಮಾತನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನಪಡುತ್ತಾರೆ," ಎಂದು ಬರೆದನು. ಕರ್ಸ್ಸರ್‌ಮಂಡೈ ಗ್ರಂಥಕಾರನು, "ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೂ ಫ್ರೆಂಚ್ ಪುಸ್ತಕಗಳೇ ನನ್ನ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಬೀಳುತ್ತವೆ. ಫ್ರೆಂಚ್ ತಿಳಿದವರಿಗೇನೋ ಅವು ಸರಿ; ಉಳಿದವರ ಪಾಡೇನು? ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಜನರಿಗೆ ಯಾವ ಮಾತು ಸುಲಭವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದೋ ಆ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅವರು ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಎಂದೇ ಆಗಲಿ, ಏತಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಫ್ರಾನ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ತರಲಿಲ್ಲ. ಅವರ ಭಾಷೆ ಅವರಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆ ನಮಗೆ. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಯಾರಿಗೂ ಅನ್ಯಾಯವಿಲ್ಲ," ಎಂದು ಟೀಕಿಸಿದನು. ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡುವತನಕ

ಇಂಗ್ಲೀಷು ಬೆಳೆಯಲಿಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಬಿಡುವತನಕ ಕನ್ನಡ ಬೆಳೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಹಿರಿಯ ಕವಿಗಳಾದ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರವರ ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿಯಿಂದ ಎತ್ತಿದ ಈ ಎರಡು ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಕೇಳಿರಿ. ರವೀಂದ್ರನಾಥರಿಗೆ ಇವರ ಅಣ್ಣಂದಿರು ಚಿಕ್ಕಂದಿನಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಂಗಾಳಿಯ ಪಾಠವನ್ನೇ ಮಾಡಿಸಿದರಂತೆ. ಅವರು ಹೀಗೆಂದು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ :—

> "It is because we were taught in our own language that our minds quickened. If the whole mind does not work from the beginning, its full powers remain undeveloped to the end. While all around was the cry for English teaching my third brother was brave enough to keep us to our Bengali course. To him in heaven my grateful reverence."

> "ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠವಾದುದರಿಂದಲೇ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸು ವಿಕಾಸವಾದುದು. ಮನಸ್ಸೆಲ್ಲ ಮೊದಲಿಂದ ಚಲಿಸದಿದ್ದರೆ ಅದರ ಸಂಪೂರ್ಣ ಶಕ್ತಿಯು ಕೊನೆಗೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗದೆ ಹೋಗುವುದು. ಸುತ್ತಲೆಲ್ಲ ಇಂಗ್ಲೀಷೆಂದು ಕೂಗಾಡುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ಅಣ್ಣಂದಿರು ನಮ್ಮನ್ನು ಬಂಗಾಳಿ ಪಾಠದಲ್ಲೇ ಇರಿಸುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಅವರಿಗೆ ನನ್ನ ವಂದನೆಗಳು."

ಮಹನೀಯರೆ, ಮುಂದೆ ಬರುವವರ ಬಾಳು ಎಂತಹುದಾಗಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುವ ಭಾರವು ಈಗ ನಮ್ಮನ್ನವಲಂಬಿಸಿದೆ. ತೀರ್ಮಾನ ಎಂಥದಾಗಿರಬೇಕೆಂದು ನಾವು ಯೋಚಿಸಬೇಕು. ನಾವು ಈ ಬದುಕನ್ನು ಮುಗಿಯಿಸಿ ಇಲ್ಲಿಂದ ಮರೆಯಾದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಮೊಮ್ಮಕ್ಕಳು, "ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದರು ; ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳು," ಎಂದು ಹೇಳುವಂತಾಗಲಿ. ಇದು ನಮ್ಮ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದ ವಿಷಯ.

ಸಾರಾಂಶ

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಶ್ರೇಯಸ್ಸುಂಟಾಗುವುದೆಂದು ನೆನೆದಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಉಬ್ಬುತ್ತದೆ. ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಹಿರಿಯರಲ್ಲಿ ಕೆಲವರು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರೆದರೆ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಗೌರವ ಬರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಎಣಿಸಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ನಾನು ಅದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲದೆಹೋದುದಕ್ಕಾಗಿ ಖಿನ್ನನಾಗಿದ್ದೇನೆ. ಈಗಲಾದರೋ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆ ಕೊಡಬಲ್ಲವರನೇಕರಿಗೆ ಜನರ ಮಾತು ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಶಕ್ತರಾದವರೆಲ್ಲ ಕಾದಿರುವುದು ಬೇರೆ ಸೀಮೆಯ ಪಂಡಿತರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗೆ. ಮ್ಯಾತ್ಯೂ ಆರ್ನಾಲ್ಡ್ ಅವರು ಬರೆದ ಒಂದು ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಫ್ರೆಂಚ್ ಪಂಡಿತರೊಬ್ಬರು, "ನಿಮ್ಮ ಉಪನ್ಯಾಸ ಬಹಳ ಚನ್ನಾಗಿದೆ" ಎಂದು ಬರೆದುದಕ್ಕೆ ಈತನು, "ನಾನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಬರೆದೆನು; ಇದು ತಮ್ಮವರಿಗೂ ಉಪಯೋಗವಾದರೆ ಬಹಳ ಸಂತೋಷ" ಎಂದರು. ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಈ ರೀತಿಯ ಆತ್ಮಗೌರವವು ಬರಬೇಕು. ಇತರರ ಮೆಚ್ಚುಗೆಗಾಗಿ ಕೆಲಸಮಾಡದವರು ಅವರ ಪರಿಚಯಮಾಡಿಕೊಂಡು ಸುಖಪಡುತ್ತ ನಮ್ಮವರ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ; ಇದೂ ತಪ್ಪು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಜಿಲೇಬಿಮಾಡಿ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆಲ್ಲ ಕೊಡುವುದು ಕಷ್ಟವೆಂದು ಹೋಟಲಿಗೆ ಹೋಗಿ ಒಂದು ಸೇರು ಜಿಲೇಬಿ ತಿಂದುಬರುವಂತಾಯಿತು ನಮ್ಮ ರೀತಿ. ಕನ್ನಡವೇ ನಮಗೆಲ್ಲ ಭಾಷೆ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಬರೆಯುವ ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಓದುವ ಭಾಷೆಯಿಲ್ಲ, ಎಂದು ನಿರ್ಧರಮಾಡಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಹಿರಿದಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಡವೆಯಾದರೂ ಸುನೀತಿಯೇ ಧ್ರುವನ ತಾಯಿ; ಒಳ್ಳೆಯ ಸೀರೆಯುಟ್ಟು ದೊರೆಯನ್ನು ವಶಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸುರುಚಿಯನ್ನು ಅವನು ತಾಯಿ ಎಂದು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಿಲ್ಲ. ತಾಯ ದುಃಖವನ್ನು ಕಳೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಕಾಡಿ

ನಲ್ಲಿ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಿದನು. ನಾವೂ ಹೀಗೆಯೇ ತಪಸ್ಸುಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ತಾಯ ಬಡತನವನ್ನು ನೀಗಬೇಕು.

ಬಹುಮುಖವಾದ ಕರ್ತವ್ಯ

ಭಾಷೆಯ ಏಳಿಗೆಗಾಗಿ ನಾವು ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರು ಕರ್ತವ್ಯವು ಬಹುಮುಖವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡಿಗರಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವಿಶೇಷ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದವರು ನಮ್ಮಲ್ಲನೇಕರುಂಟು. ಇಂಥವರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಜನರು ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು. ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯ ಉತ್ತಮ ಭಾವಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿತವಾಗಿ ರಸಯುಕ್ತವಾಗಿ ದೊರಕುವಂತೆ ಭಾಷಾಂತರಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಾಡ ಸಮಸ್ತ ಜನರೂ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಮತದ ವಿಷಯವಾದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನೋಡುವಂತೆ ಮತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಪ್ರಚುರಗೊಳಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೂ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆಯೂ, ಅವುಗಳಿಂದ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಆಗಬಹುದಾದ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆಯೂ ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತವು ನಮಗೆ ಹಿರಿಯ ತಾಯಿ. ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಆವಶ್ಯವಾದ ಅನೇಕ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿರುವುದರಿಂದ ನಮಗೆ ಅವು ಈಗಲೂ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರವಾಗಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ಶೈಲಿ ಧರಿಸುತ್ತಿರುವ ರೂಪವನ್ನು ನೋಡಿ ಜೀವಕಳೆಯುಳ್ಳ ವ್ಯಾಕರಣವೊಂದನ್ನೂ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರವೊಂದನ್ನೂ ರಚಿಸಬೇಕು. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು, ದೇಶವನ್ನು ಒಕ್ಕಟ್ಟಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು; ದೇಶವೆಲ್ಲದರ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಒಂದು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬೇಕಾಗಬಹುದಾದ ಎಲ್ಲ ಸಲಕರಣೆಗಳನ್ನೂ ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಈಗಣಿಂದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ಪ್ರಯತ್ನವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು.

ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಶಬ್ದಕೋಶ

ಕನ್ನಡಿಗರೆಲ್ಲ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಮೊದಲು ನಾವು ಸರ್ವ ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಶಬ್ದಕೋಶವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದಂತೆ ನಮ್ಮ ಊರುಗಳಲ್ಲಿ ಪದ್ಯ ಕಾವ್ಯದ ಓದು ಇಲ್ಲದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯದ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲವರು ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಕನ್ನಡವು ಬಹಳ ಕಡಿಮೆಯಾದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿಯೂ ಇದೇ ಸ್ಥಿತಿ ಬಂದಿದೆ. ಕಿಟಲರ ನಿಘಂಟು ಇಂಥವರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾದುದಲ್ಲ. ಅದರಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾತಿನ ಹತ್ತಾರು ಅಪಭ್ರಂಶರೂಪಗಳನ್ನು ಹಾಕಿರುವುದರಿಂದ ಪುಸ್ತಕವು ಬಹಳ ದೊಡ್ಡದಾಗಿಹೋಯಿತು; ಅರ್ಥ ಬೇರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿದೆ. ಆ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವುದರಲ್ಲಿ ನಿಜವಾದ ಮಾತೆಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟಿರುವ ವಾಡಿಕೆಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ಅದು ನಮ್ಮ ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಕಾಗುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ರೂಢಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾತುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಇದರಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಮಾತಿಗಿರುವ ಅರ್ಥ, ಅವುಗಳ ಮೂಲದ ಧಾತು, ಅದೇ ಧಾತುವಿನಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾಗಿರುವ ಇತರ ಪದಗಳು, ಆ ಪದಗಳ ರೂಪಗಳು, ಇವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದರೆ ಭಾಷಾ ಜ್ಞಾನಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

ಎಲ್ಲರಿಗಾಗಿ ಹಿಂದಣ ಕಾವ್ಯಗಳು

ಇದೇ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ನಮ್ಮ ಮಹಾ ಕಾವ್ಯಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಮತ್ತು ಮುಖ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ತೆಗೆದು, ಭಾಗದಿಂದ ಭಾಗಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಸಣ್ಣ ಟೀಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಂಕ್ಷೇಪ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಗ್ರಂಥಗಳ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ

ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅವು ಬಂದಿರುವ ಸ್ಥಳವನ್ನೂ ಅವುಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ನಿರೂಪಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳನೇಕ ಬಹು ದೊಡ್ಡವು: ಒಂದೊಂದು ಒಂದು ಗ್ರಂಥವಲ್ಲ, ಹತ್ತು ಗ್ರಂಥಗಳಂತಿವೆ; ರಸಪುಷ್ಟವಾದ ಭಾಗಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬೇಸರವಾಗುವಂತೆ ಅರ್ಥವಿಲ್ಲದ ದೀರ್ಘವಾದ ವರ್ಣನೆಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ. ಇದರಿಂದ ಈ ಅವಸರದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕೈಯಲ್ಲಿ ಹಿಡಿಯುವುದಕ್ಕೇ ಅನೇಕರಿಗೆ ಹೆದರಿಕೆ. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿಯ ಕುಶ ಲವ ಚರಿತ್ರ, ಬಭ್ರುವಾಹನನ ಕಾಳಗದ ಭಾಗ, ಚಂದ್ರಹಾಸನ ಚರಿತ್ರ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿದರೆ ಅವನ್ನು ಸುಲಭದ ಬೆಲೆಗೆ ಅನೇಕರಿಗೆ ದೊರಕಿಸ ಬಹುದು; ಅವರಿಗೆ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭಿರುಚಿಯೂ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಶಿಶುಪಾಲ ವಧ, ದ್ರೌಪದೀ ಮಾನಭಂಗ, ಉತ್ತರ ಗೋಗ್ರಹಣ, ಕೃಷ್ಣಸಂಧಿ ಮೊದಲಾದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಕೂಡಿಸಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಿದರೆ ದಿನದ ಓದಿಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಭಾಗವೆಲ್ಲ ಸುಲಭವಾಗಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕಿದಂತಾಗುವುದು. ಹೀಗೆಯೇ, ಪಂಪ ಭಾರತ, ಪಂಪ ರಾಮಾಯಣ, ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ರಾಜಶೇಖರ ವಿಲಾಸ ಮುಂತಾದ ಎಲ್ಲಾ ಕಾವ್ಯಗಳಿಂದಲೂ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನು ವಯಡಿ ಸರ್ವ ಜನರ ಉಪಯೋಗಕ್ಕಾಗಿ ಸುಲಭವಾದ ಬೆಲೆಗೆ ದೊರಕಿಸಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗಾಗಿ ಇಂತಹ ಸಂಕ್ಷೇಪ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟು ಪುಸ್ತಕ ಬೇಕೆನ್ನುವವರಿಗೂ ದೊರಕುವಂತೆ ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೂ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ದೇವರ ನಾಮಗಳು, ಈಚೆಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಚ್ಚಾಗಿರುವ ಶರಣರ ವಚನಗಳು, ಇವೆಲ್ಲ ಈ ಕಾವ್ಯ ಮಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಿಕ್ಕುವ ಬೆಲೆಗೆ ಹೊರಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕು.

ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಭರತವರ್ಷದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ತಾಯಿಬೇರು. ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತವು ಕೇವಲ ಆವಶ್ಯಕ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಕ್ಲೇಶವಿಲ್ಲದೆ

ಎಷ್ಟು ವಿಧಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಶ್ಲೋಕಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಹಿಂದಿನಂತೆ ಚಿಕ್ಕಂದಿನಿಂದಲೇ ಒಂದು ನೂರು ಒಳ್ಳೆಯ ಶ್ಲೋಕಗಳಾದರೂ ಬಾಯಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಅವರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯೂ ಅವರ ಭಾಷಾ ಮಾಧುರ್ಯ ಜ್ಞಾನವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯುವುವು ; ಮುಂದಕ್ಕೆ ಅವರು ಆ ಶ್ಲೋಕಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಆಗ್ಗೆ ಅವರಿಗೆ ಕಷ್ಟವಿಲ್ಲದೆ ಉತ್ತಮವಾದ ಕಾವ್ಯದ ಸಹವಾಸವು ಸದಾ ದೊರಕಿದಂತಾಗುವುದು. ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿರುವ ಉತ್ತಮ ಶ್ಲೋಕ ಮಂಜರಿಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮವಾದ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಆಯ್ದು ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ಇಂಥ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಆನಂದದಿಂದ ಓದಬಹುದು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ನಮಗೆ ಆವಶ್ಯವಾಗುವ ಪುಸ್ತಕಗಳ ಪಟ್ಟಿಯೊಂದನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದರೆ ಪದಶಃ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಒಟ್ಟು ತಾತ್ಪರ್ಯವಾದರೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಅರ್ಥದೊಂದಿಗೆ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಬೇಕು. ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳು, ಭಾಗವತ, ಭಾರತ, ರಾಮಾಯಣ, ಇತರ ಪ್ರಮುಖ ಮತಗ್ರಂಥಗಳು, ರಘುವಂಶ ಮೊದಲಾಗಿ ಕಾಳಿದಾಸನ ಎಲ್ಲ ಕಾವ್ಯಗಳು, ಕಿರಾತಾರ್ಜುನೀಯ ಮೊದಲಾದ ಇತರ ಗ್ರಂಥಗಳ ಸ್ವಾರಸ್ಯವಾದ ಭಾಗಗಳು, ಜಯದೇವನ ಗೀತಗೋವಿಂದ, ಇವೆಲ್ಲ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿಯ ಕಾವ್ಯಮೀಮಾಂಸಾ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾದುವನ್ನಾದರೂ, ಮಾತು ಸೇರಿಸದೆ, ಮಾತು ಬಿಡದೆ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಭಾವನೆಗಳು ಜನರಿಗೆಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಯ ಗ್ರಂಥಗಳು.

ಹಾಗೆಯೇ ನೆರೆಯ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಒಳ್ಳೆಯ ಗ್ರಂಥ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಆಯ್ದುಕೊಂಡು ಓದಿದವರಿಗೆ ಆಯಾ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಕೆಲವು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಬೇಕು. ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ

ಭಾಗವತ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರೀನಾಥನು ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನಂತೆ. ಇದೆಲ್ಲ ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಈಗಣ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಕೀಟ್ಸ್, ಷೆಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಬೊಮ್ಮಣ್ಣಕವಿ ಯಾರು ಎಂದು ತಿಳಿಯದು. ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಬಹಳ ನಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ನನಗೆ ತಮಿಳಿನ ಗ್ರಂಥಗಳ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ವಿಶಿಷ್ಟಾದ್ವೈತ ಮತದ ಆಳ್ವಾರುಗಳ ಗೀತಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲವನ್ನು ಮಾತ್ರ ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಊಹಾ ಶಕ್ತಿಯೂ ಕಾವ್ಯ ಚಾತುರ್ಯವೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಿವೆ. ನಮ್ಮ ಜನರು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಾದರೆ ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಕೆಲವು ಭಾಗವಾದರೂ ನಮ್ಮ ಲಿಪಿಯಲ್ಲಿಯೇ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದಲೇ ಅವರಿಗೆ ಪರಿಚಯಕ್ಕೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಾಧನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ತಮಿಳಿನಿಂದಲೂ ತೆಲುಗಿನಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ನಾವು ಸಹಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು. ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಆಳ್ವಾರ ಕೃತಿಗಳಂತೆ ಮರಾಠಿ, ತೆಲುಗು, ತಮಿಳು ಮೊದಲಾದ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಪಾರಾಯಣ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಟ್ಟರೆ ಭಾಷಾ ಸೇವೆಯೊಂದಿಗೆ ಮತ ಸೇವೆಯನ್ನೂ ಮಾಡಿದಹಾಗಾಗುವುದು ; ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರೂ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯದೆ ತಮ್ಮ ಮತದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವುದು.

ಇತರ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಇದರ ಜೊತೆಗೆ, ಮುಂದುವರಿದಿರುವ ಇತರ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಿಂಡಿಗನವಲೆ ವೆಂಕಟಾಚಾರ್ಯರು ಬಂಕಿಂಚಂದ್ರರ ನಾವೆಲುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುದರಿಂದ ಕನ್ನಡ ಎಷ್ಟು ಬೆಳೆಯಿತೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ತಲೆಮಾರಿನ ಜನ ಬಲ್ಲುದು. ಇದೇ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾವು ಇನ್ನೂ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ನಾವು ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬೆಳೆ ಇಲ್ಲದಾಗ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ

ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದಿಂದ ಅಕ್ಕಿಯನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡಂತೆ. ನಮಗೆ ಇಂಥ ಗ್ರಂಥಗಳು ಪರದೇಶದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗಿಂತ ಅನುಕೂಲವಾದುವು, ನಮಗೆ ಒಗ್ಗಿರುವ ರೀತಿಯವು. ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಅವುಗಳ ಬಂಗಾಳೀ ಮೂಲಗಳನ್ನೂ ಓದಿರುವವರು ಅವರ ಬಂಗಾಳಿಯ ಮೂಲಗಳು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷಾಂತರಗಳಿಗಿಂತ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿವೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಬಂಗಾಳಿಯನ್ನು ಬಲ್ಲವರು ಆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಕವಿವರರ ಗ್ರಂಥಗಳು ಈಗ ನಮಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಮೂಲಕ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ರಸಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕಬಹುದು. ಹೀಗೆಯೇ ತುಲಸೀದಾಸ್, ಮೀರಾಬಾಯಿ, ಕಬೀರದಾಸ್, ತುಕಾರಾಮ್ ಮುಂತಾದವರ ಉತ್ತಮ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಮೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿಯೇ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ, ಜೊತೆಗೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರೆ ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಆಯಾ ಮಹನೀಯರ ಶೀತಲ ಚ್ಛಾಯೆಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಬಾಳಿಗೆ ಸ್ವಲ್ಪ ತಂಪು ಬರುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು.

ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ

ಇನ್ನು, ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವೂ ಹೇರಳವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಷಾಂತರಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕುವುವು ಅನೇಕವಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ ಕಿಂಗ್‌ಲಿಯರ್. ಹ್ಯಾಮ್‌ಲೆಟ್, ಒಥೆಲೊ, ಮ್ಯಾಕ್‌ಬೆತ್, ಈ ನಾಲ್ಕನ್ನಾದರೂ ಹದವಾಗಿ ಭಾಷಾಂತರಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವಿಮರ್ಶನ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ, ಇತರ ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ, ಕಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ಕಾವ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳ ಅರ್ಥ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬರುವಂತೆ ಬರೆಯಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಹೇಮಚಂದ್ರ, ಪ್ರಭಾವತಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಅಲ್ಲಿರುವ ಹೆಸರುಗಳನ್ನೇ

ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಅಲ್ಲಿರುವಂತೆ ಬರೆದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವು ಪ್ರಪಂಚದ ಇತರ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಮಾಲಿಯೇರ್ ಕವಿಯ ಹಾಸ್ಯದ ನಾಟಕಗಳು, ಗ್ರೀಕರ ರುದ್ರನಾಟಕಗಳು, ಸಾಕ್ರೆಟೀಸನ ಸಂವಾದಗಳು, ಎಪಿಕ್ಟೀಟಸ್, ಮಾರ್ಕಸ್ ಆರೀಲಿಯಸ್, ಸೆಂಟ್ ಫ್ರಾನ್‌ಸಿಸ್, ಸೆಂಟ್ ಆಗಸ್ಟೀನ್, ಥಾಮಸ್ ಎಕೆಂಪಿಸ್, ಪ್ಲೂಟಾರ್ಕ್, ಗಯಟೆ, ಇಬ್ಸನ್, ಟಾಲ್‌ಸ್ಟಾಯ್ ಮುಂತಾದವರ ಗ್ರಂಥಗಳು, ಇವನ್ನೆಲ್ಲ ಈ ರೀತಿ ನಾವು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದು ವಿಶಾಲವಾದ ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ಭಾಗದ ಪರಿಚಯವನ್ನು ನಮ್ಮವರಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

ಇತರ ವಿಷಯಗಳು

ಇದೆಲ್ಲ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮತ, ತತ್ತ್ವ, ಇವುಗಳ ಮಾತಾಯಿತು. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೆ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಕ್ಷೇಪವಾಗಿ ಹೇಳಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬೇರೆ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಇತಿಹಾಸಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಫಾಹಿಯಾನ್, ಮನೂಚಿ, ಬರ್ನಿಯರ್ ಮುಂತಾದವರ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತರಬೇಕಾದುದು ಬೇರೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಮಹನೀಯರ ಚರಿತೆಗಳು, ನಮ್ಮವರು ಇತರ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸದ ಚರಿತೆಗಳು, ಭಾರತವರ್ಷದ ಪವಿತ್ರವಾದ ಇತಿಹಾಸದ ಆಖ್ಯಾನಗಳು, ಇವುಗಳ ಪರಿಚಯವನ್ನೆಲ್ಲ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬರೆಯುವವರ ಅನುಕೂಲ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಲಿಪಿಯನ್ನು ಟೈಪ್‌ರೈಟರಿಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ಟೈಪ್‌ರೈಟರನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಕನ್ನಡಕ್ಕೊಂದು ಷಾರ್ಟ್‌ಹ್ಯಾಂಡ್ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು; ಒಂದು ವಿಶ್ವಕೋಶವನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕು. ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಲ್ಲಿ ಕೇಳುವವರಿಲ್ಲದೆ ನಿಂತಿರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಪ್ರಕಾಶಪಡಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.

ದೂರದೃಷ್ಟಿ ಆವಶ್ಯಕ

ಮಹಸೀಯರೇ, ಇದೆಲ್ಲ ಆಗಹೋಗದ ಮಾತು ಎನ್ನುವಿರಾ? ನಮ್ಮ ಜೀವನದಷ್ಟು ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ಆಗಹೋಗದ ಮಾತು ಎಂದೇ ತೋರಬಹುದು. ನನಗಾಗಲಿ ಇದು ಶೀಘ್ರದಲ್ಲಿ ಮುಗಿಯುವ ಕಾರ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದು ಆಗುತ್ತದೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬ ಸಂದೇಹವನ್ನು ಬಿಡಿರಿ; ಆಗುತ್ತದೆ. ಆಯಿತೆನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಇರುವೆವೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವುದು ನಿಜ. ಆದರೂ ನಾವು ಈ ಕೆಲಸ ವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾವು ತಿನ್ನುತ್ತಿರುವ ತೆಂಗಿನಕಾಯಿ ನಾವು ಹಾಕಿದ ಮರದಿಂದ ಬಂದುದಲ್ಲ. ನಾವು ಹಾಕಿದುದೆಂದು ಕೆಲವು ಮರ ಇರಲಿ; ಅವುಗಳ ಫಲ ಮುಂದಕ್ಕೆ ಬರಲಿ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವೆವಾದರೆ ನಮಗೆ ಕೆಲಸದ ಮಹತ್ತ್ವದಿಂದ ಭೀತಿ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ, ಕೆಲಸವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ನಿರಾಶೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಾವು ಪುಣ್ಯವಂತರೇ ನಿಜವಾದರೆ ಅನುಕೂಲವಾದ ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದೊಡ್ಡ ಭಾವನೆಯಿಂದ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರಂಭ ಮಾಡೋಣ. ಕೆಲಸ ಎಂದಿದ್ದರೂ ಆರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ, ಮುಗಿಯುತ್ತದೆ. ಆರಂಭಮಾಡುವ ಪುಣ್ಯ ನಮ್ಮದೇ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂಬುದು ಮಾತ್ರ ನಮ್ಮ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ

ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಬೇಕೆಂದೂ, ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳಿದ್ದಾಯಿತು. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಕೃತ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ. ಕರ್ಣಾಟಕವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳಿದರೆ ಮೈಸೂರಿನ ಸರಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿಯೊಬ್ಬನು ನಿಜಾಂ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನು ಮೈಸೂರಿಗೆ ಸೇರಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದನೆಂದು ಅಪಾರ್ಥಮಾಡುವ ಮಹನೀಯರು ಇರಬಹುದು. ಕರ್ಣಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣವೆಂದರೆ ಮೈಸೂರು ಕರ್ಣಾಟಕ, ನಿಜಾಂ

ಕರ್ಣಾಟಕ, ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕರ್ಣಾಟಕ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಸೇರಿಸುವುದು ಎಂದು ಅರ್ಥವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿದವರು ನಾನು ಹೇಳಿದ ಅಪಾರ್ಥವನ್ನು ಮಾಡು ವುದರಲ್ಲಿ ಏನೂ ಆಶ್ಚರ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಏಕೀಕರಣವೆನ್ನುವುದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರು ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಕರ್ಣಾಟಕವನ್ನೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡುವುದೆಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ನನ್ನ ಅರ್ಥವೂ ಇಷ್ಟೇ. ನಿನ್ನೆಯ ದಿನ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಏಕೀಕರಣದ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ತಾವು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿ ಯುಕ್ತವಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿ ಸಿರುವಿರಿ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದಲೂ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಏಕೀಕರಣದ ವಿಷಯ ವನ್ನು ನಮ್ಮ ಪ್ರಮುಖ ರಾಜಕೀಯ ಮಹನೀಯರು ಸಭೆಗಳ ಮುಂದೆ ಚರ್ಚೆಗೆ ತರುತ್ತಿರುವುದರಿಂದಲೂ ನಾನು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಕರ್ಣಾಟಕವೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗದೆ ಯಿದ್ದರೂ ಈಗಲೂ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ಇದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತ ರಾಜಕೀಯವಾಗಿ ಒಂದಾಗುವ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಕ್ರಮದಲ್ಲಿಯೂ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರ ಬರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಕನ್ನಡದ ರೀತಿ ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಈ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ. ತಾನಾಗಿ ಹೀಗೆ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ನಾವು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟು ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಜಾಗ್ರತೆಯಾಗಿ ಆಗಮಾಡಬಹುದು. ಕೆಳಗಣ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟಿರುವ ಪಾಠ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಾಂತ ಗಳಿಗೂ ಅನುಕೂಲಿಸುವಂತೆ ಒಂದು ರೀತಿಗೆ ತಿದ್ದಬೇಕು. ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಗಳವರೂ ಸೇರಿದರೆ ಹೀಗೆ ಮಾಡು ವುದು ಕಷ್ಟವಲ್ಲ. ಇದಾದಮೇಲೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೀಗೆ ತಿದ್ದಿದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನೇ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಠಕ್ಕೆ ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ಕೆಳತರಗತಿಯ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪುಸ್ತಕ ಗಳನ್ನು ಸಕಲ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಮೇಲ್ತರಗತಿಯ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೂ

ಅಲ್ಲಿಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಇರಿಸಬೇಕು. ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅಲ್ಲಿಯೂ, ಅಲ್ಲಿಯವು ಇಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ನಮ್ಮ "ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್" ಕಮಿಟಿಗಳು

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಗಳವರು ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಹಿರಿದಾಗಿದೆ. ನಾನು ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲ ಇಂಥ ಕಮಿಟಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನು ನೋಡಿದ್ದೇನೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಬ್ಬ ಮೆಂಬರೂ ಕಂಡುತೆ ಕರ್ತವ್ಯ ವಿಮುಖನಾಗದಿದ್ದರೂ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕಮಿಟಿಯು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವ ಸಂಭವಗಳು ಬಹಳ ಹೆಚ್ಚು. ಈ ಕಮಿಟಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿ ಇರುವುದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಶ್ರೇಯಸ್ಸಿಗಾಗಿ. ಇವು ಕೆಲಸಮಾಡುವುದು ಪುಸ್ತಕ ಬರೆಯುವವರ ಲಾಭಕ್ಕಾಗಿ ಎಂಬಂತೆ. ಮರಳಿ ಮರಳಿ ಈ ಕಮಿಟಿಗಳಲ್ಲಿ ಮೆಂಬರುಗಳು, "ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ! ಇವರು ಬಹಳ ಕಷ್ಟಪಟ್ಟು ಕೆಲಸಮಾಡಿದ್ದಾರೆ; ಸ್ವಲ್ಪ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು", "ಈ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಹತ್ತಿರ ಬೇರೆ ಪುಸ್ತಕಗಳಿವೆ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹಣ ಬರಲಿ, ಇವರ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಿಡೋಣ," ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. "ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಇದರ ಶೈಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಇದು ಹುಡುಗರಿಗೆ ಓದುವುದಕ್ಕೆ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ, ಇದರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೆಚ್ಚು ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದು," ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಆಮೇಲೆ, ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ಇದು ಶೋಚನೀಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿ. ನಮ್ಮ ಟೆಕ್ಸ್ಟ್‌ಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಗಳೆಲ್ಲ ಯಾವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾಗಲಿ ಪಾಠಕ್ಕೆಂದು ನಿಯಮಿಸುವ ಮೊದಲು ಆಯಾ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಬಹುದೇ, ಅದು ಸರಸವಾಗಿದೆಯೇ, ವಿಚಾರಯುಕ್ತವಾಗಿದೆಯೇ, ಉದಾತ್ತ ಭಾವಗಳನ್ನೊಳಕೊಂಡಿದೆಯೇ ಎಂದಾಲೋಚಿಸಬೇಕು. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಮನವೊಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನಿಯಮಿಸಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಿಯಮಿತವಾದ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಅದನ್ನು ಬರೆದವರಿಗೆ ಲಾಭ

ಬರೆಬಹುದು, ಅವರು ಇತರ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಅಚ್ಚುಹಾಕಬಹುದು. ಆದರೆ ಇವೆಲ್ಲ ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಫಲಗಳೇ ಹೊರತು ಟೆಕ್ಸ್ಟಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಯ ಧ್ಯೇಯವಲ್ಲ. ಟೆಕ್ಸ್ಟಬುಕ್ ಕಮಿಟಿಯ ಕೆಲಸ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು. ಅನೇಕ ವೇಳೆ ಕನ್ನಡದ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆಯ ತರಗತಿಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಸಿಕ್ಕುವುದಿಲ್ಲ; ಇದು ನಿಜ. ಹೀಗೆ ಕಂಡರೆ ತಕ್ಕ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಯಾರಾದರೂ ಬರೆಯುವವರೆಗೂ ಕಮಿಟಿಯವರು ಪೂರ್ವದ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ ಪಾಠ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಬೇಕು. ಇದು ಹೊರೆಯ ಕೆಲಸ. ಆದರೆ ಇದನ್ನು ಮಾಡದೆ ಕಮಿಟಿಯವರು ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಲಾರರು. ಇದುವರೆಗೆ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ನಿಯಮಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕಮಿಟಿಗಳ ಮೆಂಬರುಗಳು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರನ್ನು ಕುರಿತು ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎಂದಷ್ಟು ಸಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಯ್ಯೋ ಪಾಪ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೆ ಕನ್ನಡದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಈಗಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಆದರವಿರುತ್ತಿತ್ತೆಂದು ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಹೇಳ ಬಹುದು. ಇನ್ನು ಮೇಲಾದರೂ ಎಲ್ಲ ಕಮಿಟಿಗಳವರೂ ತಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯ ವನ್ನು ನೆನೆದು ನಡೆದರೆ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಬಹಳ ಸಹಾಯ ವಾಗುವುದು.

ಕರ್ಣಾಟಕಕ್ಕೆ ಒಂದು "ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ"

ನಾಡಿನ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಮಗೆ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ಪೀಠವೂ ಬೇಕು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಮೂರು ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಗಳಲ್ಲಿ ಹಂಚಿ ಹೋಗಿದ್ದಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪವಾದರೂ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವಿದೆಯೆನ್ನುವುದು ಮೈಸೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ; ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಸ್ಥಾನ ಸಿಕ್ಕಿದೆಯೆಂದು ನಾವು ಹೇಳು ವಂತಿಲ್ಲ. ಸಾಲದುದಕ್ಕೆ ರಾಜಕೀಯ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಅದು ಮೈಸೂ ರಷ್ಟಕ್ಕೇ ಕೇಂದ್ರ ವಿದ್ಯಾಪೀಠವಾಗಬಹುದಾಗಿದೆಯೇ ಹೊರತು ಇತರ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಪ್ರೌಢ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಬರೆಯುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ

ಉಂಟಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ನಮ್ಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಈ ಮುಖಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಬೇಕು. ಹೀಗಾಗಲು ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಎಣಿಸಿ ಸೀಮೆಗೆಲ್ಲ ಕೇಂದ್ರವಾಗುವ ಒಂದು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಪೀಠವು ಅವಶ್ಯಕ. ಈ ವಿಷಯ ಆಗಲೇ ಮುಖಂಡರ ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಮುಂದೆ ಇದಕ್ಕೆ ಯಾವ ರೂಪ ಬರುವುದೋ ನೋಡಬೇಕು. ಮುಂದಕ್ಕೆ ಈ ಭಾವ ಹೇಗೆ ಬೆಳೆದರೂ ಈಗ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮೂರು ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗಳೂ ಎಷ್ಟು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಷ್ಟು ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳನ್ನೂ ಕುರಿತ ಪ್ರೌಢೋಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕೋಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನೂ ವರ್ಷಕ್ಕೆ ಎರಡು ಮೂರು ಮಾಲೆಯಾಗಿ ಆವರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಈ ಪೀಠಗಳು ಕೊಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಅದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ವಿದ್ವಾಂಸರಾದವರನ್ನು ಕನ್ನಡದ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಹಾಯಕರನ್ನಾಗಿ ತರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಕರ್ಣಾಟಕ ಸಂಘಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನೂ ಹಿರಿಯರನ್ನೂ ಸೇರಿಸಿ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುತ್ತಿವೆ. ಇವು ಸದ್ಯದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಗಂಭೀರವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚಿಸುವ ಮಹನೀಯರು, ನಿಜವಾದ ಚರ್ಚೆ ಅಸೆಂಬ್ಲಿಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯಬೇಕು, ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಜೊತೆ ಮಾಡುವ ಚರ್ಚೆ ಹುಡುಗಾಟದ ಚರ್ಚೆಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ ಹಲವು ವೇಳೆ ನನಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಯಾವ ವಿಷಯವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೂ ಗಂಭೀರವಾಗಿ ಯುಕ್ತಿ ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಕಲಿಯಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳು ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತವೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳೂ ಸೇರಿ ಇಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನೂ ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದು. ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಅಲ್ಲಿಂದ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ನಾಡಿನ ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯೆಯು ಒಂದು ಮುಖವಾಗಬಹುದು. ಹಣಕಾಸಿಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಗೂ ಈ ಪ್ರಾಂತದ ಕಾಲೇಜುಗಳನ್ನು

ಮುಂಬಯಿ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಸೇರಿಸಬಹುದಾದರೂ ಇಲ್ಲಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಬಿ. ಎ. ಮುಂತಾದ ದೊಡ್ಡ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರು, ಮೈಸೂರಿಗೆ ಬಂದು ಸೇರುವುದೂ ಒಳ್ಳೆಯದು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡದ ಎಂ. ಎ. ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ಓದಬೇಕೆನ್ನುವವರೆಲ್ಲ ಮೈಸೂರಿನ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಾಂತಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದಾಗುವುದಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಪ್ರೀತಿ ಬೆಳೆಯುವುದಕ್ಕೂ ಯೋಗ್ಯವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆಯಿಂದ ಅವರ ಶಕ್ತಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ದಾರಿಗಳು

ಇದಿಷ್ಟು ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ. ಇನ್ನು, ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತನೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಕಳೆದ ವರ್ಷದ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಗುರುವರ್ಯರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಅಮೋಘವಾದ ಉಪನ್ಯಾಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ನೋಡದ ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯೊಂದಿಲ್ಲ. ಅಂಥ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರಸ್ಥಭೂಮಿಯಿಂದ ಅವರ ವಿಶಾಲ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಂಡ ಸಕಲ ವಿಷಯವನ್ನೂ ಅವರು ಆ ಉಪನ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವರು. ಈಚೆಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಗುಂಡಪ್ಪನವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭಾವದ ವಸಂತ ಮಾರುತದಿಂದ ಶ್ವಾಸಕೋಶಗಳನ್ನು ತುಂಬಿಕೊಂಡು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೆಯನ್ನು ಜನಜೀವನದ ಸಂಸ್ಕರಣವೆಂಬ ಅದರ ಮುಖ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯಕ್ಕೆ ಉದ್ಘೋಷಿಸಿ ಕರೆದಿರುವರು. ಸಹಜವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ದೀಕ್ಷೆಯಿಂದ ಭಾಷಾ ಸೇವೆಗೆ ಬಂದು ನಿಂತಿರುವ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಪುಟ್ಟಪ್ಪನವರು, ಇನ್ನೊಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ತಕ್ಕ ವಿನಯದಿಂದಲೂ ಅವರ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಮೀರಿದ ಪ್ರೌಢಿಮೆಯಿಂದಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾದ ಪ್ರತಿಭೆಯಿಂದಲೂ ಹೊಸ ಕವಿಗಳ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನೂ ಶಂಕೆಗಳನ್ನೂ ಧ್ಯೇಯಗಳನ್ನೂ ತಮ್ಮ ಸುಂದರವಾದ ಒಂದು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ

ವರ್ಣಿಸಿರುವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಷಯಕ ಪರಿಜ್ಞಾನದ ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯಗಳು ಈ ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತವಾಗಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾವು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿರುವುದೇನೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಮುಂದುವರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಕೃತಕ ನಿಯಮಗಳ ನಿರ್ಬಂಧದಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕೃತಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬಿಡಬೇಕೆಂದರೆ ನಿಯಮಗಳೇ ಇರಕೂಡನೆಂದರ್ಥವಲ್ಲ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೌಜನ್ಯಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಸ್ವರೂಪ ಜನ್ಯಗಳಾದ ನಿತ್ಯ ನಿಯಮಗಳು ಹಲವು ಇವೆ. ಅವು ಎಲ್ಲ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಇರತಕ್ಕವೇ. ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರೆಲ್ಲರೂ ಅವುಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವಕ್ಕೆ ತಗ್ಗಿಯೇ ನಡೆಯ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವದ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೃತಕವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಇದ್ದಿತು. ಒಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕೃತಕವಾದಮೇಲೆಯೂ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಬರೆದ ಹಲಕೆಲವು ಕೃತಿಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಬಂದುವು. ಕೃತಕದಲ್ಲಿಯೂ ವಸಂತಋತು, ಮಂದಮಾರುತ ಮೊದಲಾದ ತಿಳಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿ ಅತಿಗೆ ಹೋಗದೆ ಬರೆದಾಗ ಕವಿತೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಯೇ ಹರಿಯಿತು. ಸಮುದ್ರದಂತಹ ತಿಳಿಯದ ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬರೆದಾಗ; ಭಾವದಿಂದ ಕಾವ್ಯ, ಮಾತಿನಿಂದಲ್ಲ, ಎಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮರೆ ತಾಗ; ಸಾಹಿತ್ಯವು ಕಲೆ, ಅದನ್ನು ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೇ ಉಪಯೋ ಗಿಸಬೇಕು ಎಂಬ ನೀತಿಯನ್ನು ತೊರೆದಾಗ; ಕಾವ್ಯವು ಕೆಟ್ಟುಹೋಯಿತು. ನಮ್ಮ ವನ ವರ್ಣನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಮರವನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಕಡೆ ವರ್ಣನೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ವನವನ್ನೇ ವರ್ಣಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮರ, ಇಲ್ಲದ ಮರ, ಕಂಡ ಮರ, ಕಾಣದ ಮರ ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ಪ್ರಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಸೇರಿಸಿದ ಕಡೆಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬೇಸರ ಮಾತ್ರ ಹುಟ್ಟು ತ್ತದೆ. ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸುಲಕ್ಷಣವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿರುವ ಶೃಂಗಾರ ಪ್ರಸಂಗ. ಇದು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ. ನಾಟಕದ ನಾಂದಿಯಲ್ಲಿ ದೇವದೇವನಾದ ವಿಷ್ಣುವಿನ ರತ್ನೋತ್ಸವದ ವಿವರವಾದ ವರ್ಣನೆಯೂ ಉಂಟು. ಇದು ಅಸಹ್ಯವಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡದ ವೇಣೀ ಸಂಹಾರ ನಾಟಕದ ಮೊದಲನೆಯ

ಪುಟದಲ್ಲಿ ಈ ವರ್ಣನೆಯೊಂದಿದೆ. ಇದಾದಮೇಲೆ ಸೂತ್ರಧಾರನು ಪ್ರವೇಶಿಸಿ ಇನ್ನು ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗವು ಸಾಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾನೆ. ಗ್ರಂಥದ ಇತರ ಭಾಗ ಹೇಗಿದ್ದರೂ ವಿಷ್ಣುವಿನ ರತ್ಯುತ್ಸಾಹದ ವರ್ಣನೆಯು ಅಧಿಕಪ್ರಸಂಗವೆಂದು ಹೇಳಿದಷ್ಟು ಮಾತು ಈ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಮೂಲ್ಯವಾದುದು. ಇಂಥ ವರ್ಣನೆಗಳು ಏಕೆ ಬೇಕಾದುವು? ಬೇರೆ ಕೆಲಸವಿಲ್ಲದೆ ಶೃಂಗಾರಾನುಭವದಲ್ಲಿ ಶ್ರೋತೃ ರಸನೆಗೆ ಸುಖ ತಿಳಿಯು ವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶೃಂಗಾರವನ್ನು ಹಾಕುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿ ಹೀಗಾಯಿತು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ಬರವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದೆ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ಇತರ ರೀತಿಯ ಬರವಣಿಗೆ ಸಾಕಾ ದಷ್ಟು ಇದೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿಯೇ ಬರವಣಿಗೆ ಕಡಿಮೆ. ಬರೆದ ಸ್ವಲ್ಪವು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ರಾಜರನ್ನು ಕುರಿತುದು. ರಾಜರಿಗಾಗಿ ಅಥವಾ ಕೆಲವು ಮಹಾಜನರಿಗಾಗಿ ಬರೆದುದು. ಇದರಿಂದ ಬೇರೆಯ ರೀತಿಯಾದ ವರ್ಣನೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಯಿತು. ಹಿಂದೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದ ಸರೋವರದಂತೆ ಇತ್ತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಶಾಂತಿ ಯಿತ್ತು. ಆದರೂ ನೀರು ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಳೆಯಾಗುತ್ತ ಬಂದಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ವಿಶಾಲ ಪ್ರಪಂಚದೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ನಾವು ಸಂತೋಷಪಡೋಣ. ಸಮುದ್ರದೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವುಂಟಾದ ಸರೋವರದ ಹಾಗೆ ಈಗ ಇದರಲ್ಲಿ ಆ ಶಾಂತಿ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗುವುದು. ಆದರೆ ಕ್ಷೋಭೆ ಹೊರತು ಇನ್ನೇನೂ ಇಲ್ಲದೆ ಹೋಗದಂತೆ ನೋಡಿ ಕೊಳ್ಳೋಣ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ಜೀವನ ಚೆನ್ನಾಗಬೇಕು. ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಲಾರದವನು ತನ್ನ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿ ಮಾಡಲಾರನು. ತಂದೆತಾಯಿಗಳ ಮುಖದ ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನ ಹೋಲಿಕೆಯು ಮಗುವಿ ನಲ್ಲಿ ಬರುವುದು ಎಷ್ಟು ನಿಜವೋ ಎಷ್ಟು ಖಂಡಿತವೋ ಕವಿಯ ಮನ ಸ್ಸಿನ ಗುಣದೋಷಗಳು ಅವನ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದೆನ್ನುವುದು ಅಷ್ಟು ನಿಜ, ಅಷ್ಟು ಖಂಡಿತ. ಕವಿಯಾದವನು ಸರಸ್ವತಿಯ ಮುಂದೆ ನಿಂತಾಗ ಗೆಣ್ಣುಗೆಣ್ಣೂ ನಿಜವನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತದೆ. ಅವನು ಅದನ್ನು ಅನೇಕ

ವೇಳೆ ಮರೆಯಿಸನೋಡುವನು ; ಸಾಮಾನ್ಯ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಕಾಣದಂತೆ ಮರೆಯಿಸಲೂ ಬಹುದು. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ಫಲವಿಲ್ಲ. ಕವಿತೆಗೆ ಕೊಳೆಯು ಮನಸ್ಸನ್ನು ತರುವುದು ದೇವರಿಗೆ ಕೊಳೆತ ಕಾಯನ್ನು ತಂದಂತೆ. ಆ ಕಾಯಿಗೂ ಆ ಮನುಷ್ಯನಿಗೂ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದವರೆಗೆ ಪ್ರವೇಶವುಂಟು. ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಅಂಗೀಕಾರವಿಲ್ಲ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಸಾಹಿತ್ಯವು ಜನದ ಜೀವನದ ಸಮಸ್ತ ಭಾಗವನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡುದು. ಜನಾಂಗದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗವೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬರಬೇಕು ಎಂಬುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಆಸೆ. ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ದೂರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ನೆರವಾಗಿರುವುದೋ ಅಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅದು ಸಾರ್ಥಕವಾಯಿತು. ಎಷ್ಟು ದೂರ ಆಗದೆ ಹೋಗುವುದೋ ಅಷ್ಟುದೂರ ಅದು ವ್ಯರ್ಥವಾಯಿತು. ಹಿಂದೆ ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಜನಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಜನರು ವಿಶ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ಬೋಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಾವ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿ ಅದನ್ನೇ ಓದಿ ಓದಿ ಹೇಳಿದರು. ಈಗಣ ಸ್ಥಿತಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ನೂರಾರು ಸಂದರ್ಭಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವ ನೂರಾರು ರೀತಿಯ ಬರವಣಿಗೆಯಿಂದ ಅದೇ ವಿಶ್ವಧರ್ಮವನ್ನು ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೋಪಾಸಕರು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಬೋಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪದ್ಧತಿಯೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿರಬೇಕಾದುದು. ತಮ್ಮ ಬಳಿಗೆ ಉಪದೇಶಕ್ಕೆಂದು ಬಂದವರಿಗೆ ಅಗಡಿಯ ಸಾಧುಗಳು, “ಉಪದೇಶಮಾಡುವುದು ಅಂದರೇನು ಸ್ವಾಮಿ ? ಉಪದೇಶ ಆಗಬೇಕು” ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರಂತೆ. ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಈ ಮಾತು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಒಪ್ಪುವುದು. ಸಾಹಿತ್ಯವು ಉಪದೇಶ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ; ಉಪದೇಶ ಆಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದಿಂದ ದೇಶಸೇವೆಯನ್ನು ಮಾಡುವವರು ಇದನ್ನು ಮರೆಯಲಾಗದು. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಒಳ್ಳೆಯ ಭಾಗವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅದರ ಸಂಕೋಲೆಯ ಭಾಗದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಹೊಂದುವುದು, ತನ್ನ ಬದುಕನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿಜವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ನುಡಿಯುವುದು, ಜನಾಂಗವೆಲ್ಲದರ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಬಯಸುವುದು, ಇದಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿರುವ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣದಿಂದ ತನ್ನ ಕೈಯಲ್ಲಾ

ದುದನ್ನು ಮಾಡುವುದು, ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ ವನ್ನು ಮರೆಯದಿರುವುದು: ಇದೀಗ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥಕಾರನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ

ಕಾವ್ಯದ ಕೆಲಸದ ಈ ವರ್ಣನೆಯು ಬಹು ರಸ ವಿಹೀನವಾಗಿ ಕಾಣಬಹುದು. ಕಾವ್ಯವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವು ಇದೇಯೇ ಎಂದು ತೋರಬಹುದು. ರಸಾತ್ಮಕವಾದ ವಾಕ್ಯ ಕಾವ್ಯ, ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ರೀತಿಯು ಆತ್ಮ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಏನಾಗಬೇಕು ? ಇನ್ನು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಕವಿವರರ ಕಾವ್ಯೋತ್ಸಾಹದ ಬಣ್ಣನೆಯ ನುಡಿಗಳೇನಾಗಬೇಕು ? ಕವಿಯು ಉತ್ತಮರಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮನು, ಭೋಗಿಗಳಲ್ಲಿ ಭೋಗಿಯು, ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿವಂತನು, ತೃಪ್ತರಲ್ಲಿ ತೃಪ್ತನು ಎಂಬ ಷೆಲ್ಲಿಯ ಮಾತು ಏನಾ ಗಬೇಕು ? ಮಹನೀಯರೆ, ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿ ಆಮೇಲೆ ಅತಿ ವಿವರಣೆಗೆ ಹೋಗಿ ಅಡ್ಡ ದಾರಿಯನ್ನು ಹಿಡಿಯಿತು. ಋಷಿಯಲ್ಲದವನು ಕವಿತೆಯನ್ನು ಮಾಡಲಾರನೆಂದವರು ನಮ್ಮವರು ; ಆಮೇಲೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಯದ ಮೇಲೆ ಅಧ್ಯಾಯವನ್ನು ಅಲಂಕಾರಕ್ಕೂ ಲಕ್ಷಣಕ್ಕೂ ಯಾರೂ ಕಾಣದ ಗುಣದೋಷಗಳಿಗೂ ಕೊಟ್ಟವರು ನಮ್ಮವರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯೂ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೀಗೆಯೇ ಆಯಿತೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಷೆಲ್ಲಿಯು ಬಹಳ ಉತ್ತಮ ಕವಿ. ಅವನು ಕವಿಯನ್ನು ಹೊಗಳಿ ನುಡಿದ ಮಾತನ್ನು ಮೇಲೆ ಹೇಳಿದೆ. ಆದರೆ ಅವನ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಡೆ ಅವನೇ, "Alas! I have nor hope nor health nor peace within, nor calm around, nor that content surpassing wealth, the sage in meditation found," ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಹೀಗೆಂದು ಇವನು ಬರೆದಿರುವ ಪದ್ಯವನ್ನು ಓದುವವರಿಗೆ ಮಾತಿನ ಶಕ್ತಿ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹೋಗುವುದುಂಟೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ಬರೆದವನು ಸುಖಿಯಲ್ಲ ; ಇದನ್ನು ಅವನು ಬರೆದುದು, In dejection near Naples. "Our

sweetest songs are those that tell of saddest thought" ಎಂದು ಈತನೇ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಭರತವರ್ಷದ ಆದಿ ಕಾವ್ಯದ ಕವಿಗೆ ಶ್ಲೋಕವಾಗಿ ಬಂದುದು ಅವನ ಹೃದಯದ ಶೋಕ. ಹಾಫೀಸ್ ಕವಿಯು ತನ್ನ ಕವಿತೆಯನ್ನು ಕುರಿತು, "For each small word my heart hath surely bled silent and long" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಶೆಲ್ಲಿಯ ಅಭಿಮಾನಜನಕವಾದ ಪ್ರಶಂಸೆಯನ್ನು ನಾಲ್ಕು ಪದ್ಯ ಬರೆಯ ಬಲ್ಲ ಕವಿಯೆಂಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೆಲ್ಲ ತಮಗೆ ಆರೋಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದು. ಕವಿಯಾದವನು ನಿತ್ಯ ಸುಖವನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾತನಾಡಬಹುದು ; ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕ್ಷಣ ಮಾತ್ರ ಕಾಣಬಹುದು ; ಅದನ್ನು ಅವನು ನಿತ್ಯವಾಗಿ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಲಾಗದು. ಅವನು ಇತರರಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುವುದಲ್ಲದೆ ತಾನೂ ಆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು ; ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಪಂಜನ್ನು ಹಿಡಿದ ಕುರುಡನಂತೆ ಇತರರಿಗೆ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಡುತ್ತ ತಾನು ಅದನ್ನು ಅನುಭವಿಸಲಾರದವನಾಗಿರಬಹುದು. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಕವಿಯು ಕರ್ಮದ ಸ್ವರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮುಂದಿಟ್ಟ ಇತ್ತೀಚಿನ ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನೂ, ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಕವಿಯ ಅಂತರಂಗಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಯಮವೇ ಇಲ್ಲವೋ ಎಂಬಂತೆ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಮಾಡುವ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆಯೊಂದು ನಮಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮಾನವನ ಪ್ರಯತ್ನಕ್ಕೇ ಹೆಚ್ಚು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜೀವನ ತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ಕೇವಲ ದೈವಿಕ ವಿನ್ಯಾಸದ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಭಾರ ಹಾಕುವ ನಮ್ಮವರ ಜೀವನತತ್ತ್ವವನ್ನೂ ಸಮನ್ವಯಮಾಡಿ ಒಂದು ಜೀವನ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾದ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಋಷಿಯಾದವನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಋಷಿಯಾಗಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತಿರುವವನೂ ಸುಖದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕಂಡು ತಿಳಿದು ತನ್ನ ಅನುಭವವನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಕಾವ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನ ದೊರೆಯಬೇಕು.

ಎರಡು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯ ಮಾತು

ಮುಖ್ಯ ತತ್ವದ ವಿಚಾರ ಹೀಗಿರಲಾಗಿ, ಬರೆಯುವ ದಾರಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯವನ್ನು ನಾವು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕವಿಗಳು ಹೊಸದರ ಪರಿಚಯದಿಂದ ಮೋಹ ಗೊಂಡು 'ದೇವರು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಕೈಬಿಟ್ಟಿದಾನೆ; ಇದನ್ನು ನಾವು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತೇವೆ,' ಎಂಬ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ಕಾವ್ಯಸೃಷ್ಟಿಗೆ ಹೊರಡ ಬಾರದು. 'ದೇವರು ಪ್ರಪಂಚವನ್ನು ಉದ್ಧಾರಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾನೆ, ನಾವು ಅವನ ಕೈಯ ಆಯುಧಗಳು', ಎಂದು ಹೊರಟರೆ ಸರಿಯಾದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಹಿಡಿದಂತಾದೀತು. ಕನ್ನಡದ ಸಂಪ್ರದಾಯವು ಬಹು ಉಚ್ಚ ಸಂಪ್ರದಾಯ; ನಾವು ಬರೆಯುವ ಯಾವ ಗ್ರಂಥದಿಂದಲಾಗಲಿ ಉಚ್ಚವಾದ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕೆ ಕುಂದು ಬರಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಆದಿ ಕವಿಯೇ ಆ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಆಕಾಶದಲ್ಲಿಟ್ಟನು. ಸ್ವರೂಪತಃ ಕವಿಯಾದವನು ಪಾಂಡಿತ್ಯವುಳ್ಳವನಾದರೆ ಎಂತಹ ಕಾವ್ಯ ವನ್ನು ಬರೆಯಬೇಕೆಂದು ಪಂಪನ ಹೊಂದಾವರೆಗಳು ನಿಯಮಿಸಿವೆ. ಸಾಹಿತ್ಯದ ಉನ್ನತ ಶಿಖರಗಳಲ್ಲಿ ಎಂತಹ ತೀಕ್ಷ್ಣವೂ ನಿರ್ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯವೂ ಆದ ಆತ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇರಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಬಸವೇಶ್ವರನ ವಚನಗಳು ತೋರುತ್ತಿವೆ. ಮಹಾ ಕಾವ್ಯದ ಭಾವೌನ್ನತ್ಯಕ್ಕೆ ಸ್ಫುರದ್ರೂಪವು ಬರಬೇಕಾದರೆ ಎಷ್ಟು ವಿಶಾಲವೂ ಉದಾರವೂ ಆದ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನ ಆವಶ್ಯಕವೆನ್ನುವುದು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾವ್ಯದಿಂದ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ಗ್ರಂಥಗಳೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿ ದುವು. ಇಂತಹ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನುಳ್ಳ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಸಾಹಿತ್ಯ ಪ್ರಪಂಚದ ಮೇಲು ಮೆಟ್ಟಲನ್ನು ಕಂಡಿರತಕ್ಕುದೆಂಬುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹ ವಿಲ್ಲ. ಈ ಮಹಾ ಗ್ರಂಥಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಒಂದು ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಬಂದಿರು ವುದೇನೋ ನಿಜ. ಆದರೆ ಇದರಿಂದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಕೆಲಸವೂ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿದವರ ಹೆಸರು ಹೇಳುವ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಅಲ್ಪ ರೀತಿಯನ್ನು ತರಬಾರದು. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಕೇವಲ Originality, ಎಂದರೆ, ನವೀನತೆ ಎಂಬ ಒಂದು ಭ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ

ನಾವು ತೀರ ಕಾಡು ಮೇಯ್ದು ಹೋಗಬಾರದು ಎಂಬುದು. ದೃಷ್ಟಿಸಿ ನೋಡಿದರೆ Originality ಎನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ; ಇದ್ದರೆ ಅದು ಅಷ್ಟು ದೊಡ್ಡ ವಿಷಯವಲ್ಲ. ನಾನು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬರೆದಿದ್ದೇನೆ, ನಾನು ಯಾರಿಂದಲೂ ಏನನ್ನೂ ಕಲಿಯಲಿಲ್ಲ, ಎನ್ನುವವರು, "........ ....I am a block-head at first-hand" ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆಂದು ಗಯಟೇ ಎಂಬುವನು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ನಾವೆಲ್ಲ ಇತರರಿಂದ ಕಲಿತೇ ದೊಡ್ಡವರಾಗಿರುವುದು. ಕಲಿತುದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಇಷ್ಟನ್ನು ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಇತರರು ಬರೆದಂತೆ ಬರೆದರೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆದು ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕಾರವು ನಮ್ಮ ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯವೇನೆಂದರೆ, ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಪ್ರದಾಯವಿರುವಂತೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮರ್ಯಾದೆಯಿದೆ. ಬರೆಯುವವರೆಲ್ಲ ಇದನ್ನು ಸಾವಧಾನವಾಗಿ ತಿಳಿದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಬರೆಯಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯುವವರೂ ಕೂಡ ಸಂಸ್ಕೃತದ ರಹಿತ ವಿಹೀನ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸವೇನು, ಅವು ಎಂಥ ಕಡೆ ಬರಬೇಕು, ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಂತೆ ನೂರು ವಿಷಯವಿರುತ್ತದೆ. ಭಾಷೆಯ ಮರ್ಯಾದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿಹೇಳಿದವರ ಮಾತನ್ನೆಲ್ಲ ಕೇಳಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಸ್ವಭಾವವಾಗಿ ಮಾತಿನೊಂದಿಗೆ ಬೆಳೆದು ಬಂದಿರುವ ಮರ್ಯಾದೆಯೊಂದು ಇರುತ್ತದೆ; ಅದನ್ನು ಮೀರಬಾರದು. ಬರೆಯುವವರೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಕಲಿಯಬೇಕು. ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕವಿಯಾದವನು ಮಾತಿನ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ತಿಳಿಯದೆ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೈಹಾಕಲೇ ಬಾರದು.

ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸ

ಈಗ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವೆಂಥದೆಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ತಿಳಿದೇ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಹೊಸ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಕಾಲಿಟ್ಟಿರುವುದೇನೋ ನಿಜ. ಇದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಪಾಡು. ಭರತಖಂಡದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕಾಣುವ ಈ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯು ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆದೋರಿದೆ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಯಕಾವ್ಯವು ಛಂದಸ್ಸಿನ

ಹೊಸ ಕಟ್ಟಡಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ನೋಡುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಗದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಶೈಲಿಗಳು ಬೆಳೆದಿವೆ. ನಮ್ಮ ಪದ್ಯವೂ ಗದ್ಯವೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ವಸ್ತುವಾಗಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಂಡಿವೆ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವು ಕಂಡುಬರುತ್ತಿದೆ. ಇದೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸಂತೋಷದ ವಿಚಾರ. ಹೊಸ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಯಿಟ್ಟಿರುವ ಈ ಸಾಹಿತ್ಯದ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಕೆಲವು ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳಿರುವುದು ಸಹಜ. ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿಯ ಹಲವು ವಿಷಯಗಳು ಅಲ್ಪವಾದುವೆಂದೂ, ಉತ್ತಮ ಕಾವ್ಯಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾದ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲವೆಂದೂ ಕೆಲವರಿಗೆ ತೋರಬಹುದು. ಬರೆಯುವ ಕತೆಗಳು ನಡೆಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಡೆದಂತೆ ಬರೆದಿರುತ್ತವೆ, ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ವಿಶೇಷ, ಎಂದು ತೋರಬಹುದು. ಪ್ರಾಸ ಬಿಟ್ಟಿರುವುದು ಕಾವ್ಯದ ಮೂಲಕ್ಕೇ ಕೇಡನ್ನು ತಂದಿತೆಂದು ಕೆಲವರ ಭಾವನೆ. ಇನ್ನು ಕೆಲವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ರೂಪಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಕೆಡಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತೋರಬಹುದು. ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಭಕ್ತರು ಹೀಗೆನ್ನುವುದು ಆಶ್ಚರ್ಯವಲ್ಲ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ವೃತ್ತವು ಹೊಸದಾಗಿ ಬಂದಾಗ ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವಂತಹ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಭಕ್ತರೂ ಹೇಳಿದರು. ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ ಕೋಲರಿಡ್ಜ್ ಕವಿಗಳು ಹೊಸ ಶೈಲಿಯನ್ನು ವಾಡಿಕೆಗೆ ತಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯ ವಿಮರ್ಶಕರು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಲ್ಲಗಳೆದರು. ಇದು ಯಾವುದೂ ತಪ್ಪಿದುದಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯದಲ್ಲಿ ಭೇದವಿದ್ದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಬ್ಬರನ್ನೊಬ್ಬರು ಬಯ್ಯಬೇಕಾದುದಿಲ್ಲ. ಯಾವನಾದರೂ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಓದುವವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾಪ್ರೇಮಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ, ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ತೊಡಗಿದೊಡನೆ ಅವನು ಭಾಷಾ ದ್ರೋಹಿಯಾಗುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುವುದೆ ? ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇಮವುಳ್ಳವನಲ್ಲವೆ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವರು ? ಅವರು ಏನಾದರೂ ತಪ್ಪುಮಾಡಿದರೂ ಓದುವವರು ಅದನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಸೈರಣೆಯಿಂದ ನೋಡಿ,

'ಪಾಪ, ತಪ್ಪಾಯಿತು' ಎನ್ನಬೇಕು ; ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕಠಿನವಾದ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಅವರನ್ನು ಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬಾರದು. ಇಷ್ಟಕ್ಕೆ ಬರೆಯು ವವನ ಭಾವನೆಯೇ ಸರಿಯಾಗಿರಬಹುದು, ನಮ್ಮದು ತಪ್ಪಾಗಿರಬಹುದು, ಎಂದೂ ಅವರು ಎಣಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಏಕೆಂದರೆ ಹೀಗೂ ಒಂದೊಂದು ಸಲ ಆಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿಯೇ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳು ಬೆಳೆದಿರುವುದು, ಭಾಷೆಗಳು ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದು. ಓದುವವರು ಈ ತಾಳ್ಮೆಯನ್ನು ತೋರಬೇಕೆಂದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಸಿಕ್ಕಿದ ಹಾಗೆ ಬರೆಯಬಹುದೆಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಗ್ರಂಥಕರ್ತನು ಎಂಥವನಾಗಿರಬೇಕು, ಎಷ್ಟು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಯ ಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ಮೊದಲೇ ಹೇಳಿದೆ. ತಮ್ಮ ಮೇಲಿರುವ ಭಾರವನ್ನು ಗ್ರಂಥಕರ್ತರೂ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೆ ಕೆಲವು ಸೂಚನೆಗಳು

ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥಕಾರರು ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ತಿಳಿಯದವರು ಹೇಳುವ ಆಕ್ಷೇಪಗಳು ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಗ್ರಂಥಕಾರರೇ ಮನಗಂಡಿರುವ ಕೆಲವು ಕೊರತೆಗಳು ನಮ್ಮಲ್ಲಿವೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಸಂಕೋಲೆಯಿಂದ ಬಿಡಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿರುವವರು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನೇ ಸಂಕೋಲೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದು ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳು ಆರಂಭವಾಗಿ ಹಲವು ವರುಷಗಳಾದುವು. ಬಾಲ್ಯದ ಪ್ರೇಮ, ಮದುವೆ, ವಿರಹ, ಇವುಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಯ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಇನ್ನೂ ನಾವು ನಡೆದಿಲ್ಲ ; ದೊಡ್ಡ ಕತೆಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರೂ ತೊಡಗಿಲ್ಲ ; ನಾವೆಲನ್ನು ರಚಿಸುವ ಆಲೋಚನೆಯೇ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ತಲೆದೋರಿದಂತೆ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಂಜಕ ಗೀತೆಗಳು ವಾಡಿಕೆಗೆ ಬಂದಿವೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಂಜನದ ವಿಷಯವು ಜೀವನದಂತೆ ವಿಸ್ತಾರವಾಗಲಿಲ್ಲ ; ಗೀತೆಗಳೆಲ್ಲ ಒಂದೇ ರೀತಿಯವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಬಿಡಿ ವೃತ್ತವೊಂದು ರೂಪುಗೊಂಡಿತು. ಇನ್ನೂ ನಾವು ಅದನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಹಲವು ವಿಷಯ ಗಳಿಗೆ ಉಪಯೋಗಿಸಿ ನೋಡಿಲ್ಲ. ಪಾದದ ಅಂತ್ಯದಿಂದ ಸಂಧಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಬರೆದುದಾಯಿತು ; ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಬರೆದ ಹಿಂದಣ ರೀತಿಯೂ

ಬಿಟ್ಟು ಬರೆಯುವ ಈಗಣ ರೀತಿಯೂ ಕಲೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎಂದು ಇನ್ನೂ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೇ ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿಲ್ಲ. ನಾಟಕವನ್ನು ಬರಿಯ ಗದ್ಯ ದಲ್ಲಿ ಬರೆದುದಾಯಿತು ; ಅದು ನಮ್ಮ ನಾಟಕ ರಂಗವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಹಿಡಿದಿಲ್ಲ. ಹಳೆಯ ರೀತಿಯನ್ನು ತೀರ ಬಿಡದೆ ಹೊಸ ರೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಯೇ ನಾಟಕವನ್ನು ಸಜೀವವನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವ ಪ್ರಯತ್ನ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಭಾವದ ವ್ಯಂಜನೆಗೆ ಗೀತೆಯು ಎಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನವೋ ಉಪನ್ಯಾಸವೂ ಅಷ್ಟೇ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಧನವೆಂಬುದನ್ನು ನಮ್ಮ ಬರಹಗಾರರು ಕಂಡಂತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾವ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪರಿಚಯದಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹೊಸ ದಾರಿಯೊಂದು ಕಂಡಿತೋ ಅದೇ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ತರುಣ ಲೇಖಕರು ಮುಂದಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಕೆಲಸಮಾಡಿದರೆ ಈ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ರೂಪಗಳೂ ವಾಡಿಕೆಗೆ ಬರುವುವು. ಹೊಸ ಹೊಸ ರೀತಿಯ ಕೆಲಸವನ್ನು ಹೊಸ ಹೊಸ ಹುರುಪಿನಿಂದ ಮಾಡಿ ಅದರದರ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಂಡರಲ್ಲದೆ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಮುಂದುವರಿಸಲಾರೆವು. ಈಗ ಆಗಿರುವ ಯಾವ ಕೆಲಸವೂ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಸ್ವತಃಸಿದ್ಧವಾದುದೆಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬಾರದು. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಅವಸ್ಥೆ ಇನ್ನೂ ಮುಗಿದಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ರೂಪಗಳ ನ್ನಾದರೂ 'ಚೆನ್ನಾಗಿದ್ದರೆ ಸಂತೋಷ, ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಅದು ನಮ್ಮದಲ್ಲ' ಎಂದು ಬಿಡುವ ಧೈರ್ಯವನ್ನು ನಾವು ಬಳೆಯಿಸಬೇಕು. ಹಳೆಯದೆಲ್ಲ ಸಾಧು ಎನ್ನುವುದು ತಪ್ಪು. ಹಾಗೆಯೇ ಹೊಸದೆಲ್ಲ ಸಾಧುವೆನ್ನುವುದೂ ತಪ್ಪು. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವೆಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳುವ ದಾಸ್ಯವಾಗಬಾರದು. ಸಾಹಿತ್ಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರು ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ.

ಒಡನೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ

ಮಹನೀಯರೇ, ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಡಿಸುವುದೂ, ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಭಾಷಾಂತರ ಮಾಡುವುದೂ, ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯವನ್ನೂ ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಒಂದಾಗಿ ಮಾಡುವುದೂ, ಹೊಸ ಯುಗದ ನಮ್ಮ

ಗ್ರಂಥಕರ್ತರು ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಬರೆದು ನಮ್ಮ ಜನದ ಜೀವನ ವನ್ನು ಹಿಡಿದು ತಿದ್ದುವುದೂ ಕಾಲಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗುವ ಕೆಲಸ. ಈಗ ಒಡನೆ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಾದರೂ ಕೇಳ ಬಹುದು. ಇದು ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾತಾಗಿದೆ. ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಮನೆ ಇಲ್ಲದಿರುವವನು ಗಂಧರ್ವ ನಗರವನ್ನು ಕಟ್ಟಿ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಈಗ ನಾವು ಒಡನೆಯೇ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸಗಳೂ ಇವೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಎರಡು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಈ ಕೆಲಸಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಯದು, ನಮ್ಮಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಗ್ರಂಥಕರ್ತರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವುದು, ಎಂದರೆ ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಫಲ ದೊರೆಯುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಲವರು ಈಗ ಇತರ ವಿಧದಲ್ಲಿ ಜೀವನಮಾಡಿಕೊಂಡು ಜೊತೆಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡು ತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಇಂಥವರಿಂದಲೇ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಸೇವೆಯಾಗುತ್ತ ದೆನ್ನುವುದು ಭ್ರಮೆ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆಯು ಒಂದು ಉಪಾಸನೆ. ಬದುಕನ್ನು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟು ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ವಿರಾಮ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿರುವವನು ಸಾಹಿತ್ಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಬದು ಕನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕೊಡುವವನಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಮೆಟ್ಟ ಲನ್ನು ಏರಲಾರನು. ವಿರಾಮದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವವರಿಂದಲೂ ಒಳ್ಳೆಯ ಕೆಲಸ ನಡೆಯಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಜನಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂದಿಗಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇನ್ನು ಹತ್ತು ವರುಷಕ್ಕಾದರೂ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷಕ್ಕಾದರೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪ್ರತಿಫಲ ಸಿಕ್ಕು ತ್ತದೆಂಬ ಭರವಸೆ ಬರೆಯುವವರಿಗೆ ಬರಬೇಕು. ಧನವಂತರ ಆಶ್ರಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಬೆಳೆಯುವ ದಿನವಲ್ಲ ಇದು. ಗ್ರಂಥಕಾರನು ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತಾನೆ; ಸಮಸ್ತ ಪ್ರಜೆಯೂ ಅವನಿಗೆ ಜೀವನ ವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಬರೆದು ಜೀವಿಸುವವರು ಪೊಳ್ಳು ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಹಣ ಸಂಪಾದಿಸುವಂತಾದರೆ ಏನುಮಾಡುವುದು ಎನ್ನಬಹುದು. ಆದರೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ಜನ ಪೊಳ್ಳು ಪುಸ್ತಕ

8K8 · 625
KAN

ಗಳನ್ನು ಬರೆದು ಧನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವೆನೆಂದರೆ ಒಬ್ಬನಾದರೂ ಕೀರ್ತಿಗಾಗಿ ಒಂದು ಉತ್ತಮವಾದ ಗ್ರಂಥವನ್ನೇ ಬರೆಯುವನು. ನಮ್ಮ ಜನರು ಮುಂದಕ್ಕೆ ಇಂಥವರಿಗೆ ಜೀವನದ ವೇತನವನ್ನು ಕೊಡು ವಂತೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಈಗ ಅಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚು ಏಳುವಂತಾದರೂ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರಿಗೆ ಸಹಾಯಮಾಡಬೇಕು. ಬರೆದವರಿಗೆಲ್ಲ ಹಿಡಿ ಹೊನ್ನು ಕೊಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕವೆಂದು ತೋರಿದುದರ ಒಂದೊಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಕೊಳ್ಳಿರಿ, ಅಷ್ಟೇ. ಒಬ್ಬನು ಕೊಂಡು ಹತ್ತು ಜನ ಓದಬೇಡಿರಿ, ಅಂಗಡಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿ ಅಲ್ಲಿಯೇ ಇಡಬೇಡಿರಿ. ನೀವು ಓದಿ ಮುಗಿಸಿರುವ ಪುಸ್ತಕವನ್ನಾದರೂ ಮನೆಯವರಿಗೆಂದು ತಂದುಕೊಡಿರಿ. ನೀವು ಓದಿದಾಗ, ಇದೇನು ಸ್ಕಾಟಿನ ನಾವಲಿನ ಹಾಗೆ ಇದೆಯೋ ಎಂದು ತೋರಿದರೂ ಸ್ಕಾಟಿನ ನಾವಲನ್ನು ಕಾಣದ ಮನೆಯ ಹೆಂಗಸರಿಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ತೋರುವ ಪುಸ್ತಕದ ಒಂದು ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಂದುಕೊಡಿರಿ. ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಗಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಪುಸ್ತಕವೆನ್ನುವುದು ಯಾವುದೂ ಎರಡನೆಯ ಮುದ್ರ ಣಕ್ಕೆ ಬರುವುದೇ ದುಸ್ತರ; ನಾಲ್ಕು ಐದು ಮುದ್ರಣಗಳಿಗೆ ಬರುವು ದೆನ್ನುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಇಲ್ಲ. ನಾನು ಇದುವರೆಗೆ ನೋಡಿರುವ ಕನ್ನಡದ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಹತ್ತನೆಯ ಮುದ್ರಣಕ್ಕೆ ಬಂದಿರುವ ಪುಸ್ತಕ ಒಂದೇ: ಅದು ಪಂಡಿತರಿಂದ ಪರಿಶೋಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟು ಯಾರೋ ಒಬ್ಬ ಮಹನೀಯರ ಸ್ವಕೀಯ ಮುದ್ರಾಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಶನಿದೇವರ ಮಹಾತ್ಮ್ಯೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು: ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಓದಬಲ್ಲ ಜನ ಬಹಳ ಕಡಿಮೆ. ಓದು ಬಲ್ಲವರು ತಾವು ಓದಿ ಚೆನ್ನಾಗಿದೆಯೆಂದುಕೊಂಡ ಬರಹವನ್ನು ಓದಲಾರ ದವರಿಗೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದ ಏರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತವೂ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಭಾರತವೂ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ವಾಡಿಕೆಗೆ ಬಂದುದು ಹೀಗೆಯೇ. ಆ ಕಾವ್ಯಗಳು ವಾಡಿಕೆಗೆ ಬಂದ ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ಹೊಸ ಗ್ರಂಥಗಳೂ ವಾಡಿಕೆಗೆ ಬರಬೇಕು; ನಾವು ಅದೇ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಈಗಲೂ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಳೆಯ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯಗಳನ್ನೂ ಜನರಲ್ಲಿ ಓದಿಸಿ ಜನರ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿ

ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವಂತೆಯೂ ಶುದ್ಧವಾಗುವಂತೆಯೂ ಯತ್ನಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪುಸ್ತಕಗಳು ಜನರಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬಂದಿಲ್ಲ; ಇಂತಹ ಪುಸ್ತಕ ಇದೆ ಎಂಬುದೇ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿದಿಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಇಂತಹ ಏರ್ಪಾಡು ಆವಶ್ಯಕ.

ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ನಾಟಕದ ಸುಧಾರಣೆ

ಜನರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ನಾಟಕದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಾಧನ ವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ನಾಟಕರಂಗವನ್ನು ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನರ ಏಳಿಗೆಯ ರಥಕ್ಕೆ ಹೂಡಬಹುದು ಎಂಬು ದನ್ನು ಒಡನೆಯೇ ನಾವು ಆಲೋಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಜನದ ಮನಸ್ಸನ್ನೇ ತಿದ್ದಬೇಕಾದರೆ ನಾಟಕದಷ್ಟು ಅನುಕೂಲವಾದ ಸಾಧನ ಬೇರೆ ಒಂದಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ನಾಟಕವು ಯಾವುದೋ ಕಾಡುದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದುಹೋಗಿದೆ. ಈಚೆಗೆ ಅದರಲ್ಲಿ ನಾರದನಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಗತಿಯನ್ನೂ, ಕಬೀರದಾಸನ ಭಕ್ತಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ವಿಕಾರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನೂ, ರಾಮದಾಸನ ಕನಿಕರವು ಚಿತ್ರಿತವಾಗುವ ವಿಚಿತ್ರ ರೀತಿಯನ್ನೂ ನೋಡಿದರೆ ಇದು ವ್ಯಕ್ತ ವಾಗುವುದು. ಸಿಕ್ಕಿ ಸಿಕ್ಕಿದಾಗ ನಿಂತು ದೀರ್ಘವಾಗಿ ರಾಗಾಲಾಪನ ಮಾಡುವ ಪಾತ್ರಗಳ ಅನೌಚಿತ್ಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಬಹಳ ಹೇಳಬೇಕಾದು ದಿಲ್ಲ. ಜನಕ್ಕೆ ಸಂಗೀತ ಬೇಕಾಗಿದೆ; ಎಷ್ಟು ಅವಶ್ಯಕವೋ ಅಷ್ಟನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಾದ ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ನಾವು ನಾಟಕವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ವಸ್ತುವಾಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ನಿಜವಾದ ಭಕ್ತಿ ಯಾವುದು, ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾವಾತ್ಸಲ್ಯ ಯಾವುದು, ನಿಜವಾದ ನಾರದನೆಂಥವನಿರಬಹುದು ಎಂದು ಸಂಸ್ಕೃತವಾದ ದೃಷ್ಟಿ ಯಿಂದ ನಾವು ತಿಳಿದು ನೋಡುವವರ ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಕಾರವಾಗುವಂತೆ ತೋರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಾಟಕವು ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಬಂದುದಕ್ಕೆ ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣಗಳಲ್ಲಿ ಬಿಡಿ ವೃತ್ತವು ರಂಗದಲ್ಲಿ ಉಪ ಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದುದು ಒಂದು. ಈ ವೃತ್ತವು ಗದ್ಯದಂತೆ ಸರಳವಾದ ರೀತಿಯೊಡನೆ ಪದ್ಯದ ನಿಯಮದ ಅತ್ಯವಶ್ಯ ಭಾಗವನ್ನು ಸೇರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವೃತ್ತದಲ್ಲಿ ಬರೆದು ಹಳೆಯ ವಿಷಯಗಳನ್ನೇ ಆದರೂ ಹೊಸರೀತಿಯಲ್ಲಿ

ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುವ ನಾಟಕಗಳು ನಮ್ಮ ರಂಗಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗಿವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಇಂತಹ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಅಭಿನಯಿಸುವುದೂ ನರ್ವಿನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ತರುಣರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ. ಹಳೆಯ ರೀತಿಯ ನಟರು ಇಂತಹ ನಾಟಕಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ನಾಟಕ ರಂಗವನ್ನು ಜನದ ಮೇಲ್ಮೆಗೆ ಸಾಧನವಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ನಮ್ಮ ಸುಸಂಸ್ಕೃತ ತರುಣ ಮಂಡಲವನ್ನು ಸೇರಿದ ಕೆಲಸವಾಗಿದೆ.

ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ

ಇದಲ್ಲದೆ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಒಡನೆಯೇ ವಾಡಿಕೆಗೆ ತರಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ನಡೆಯುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹಿರಿಯರಾದವರನೇಕರು ಆ ಭಾಷೆಯ ಪರಿಚಯವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ ಭಾಗಿಗಳಾಗಲಾರರು. ಇಂಥವರ ಪ್ರಪಂಚ ಜ್ಞಾನದ ಫಲವು ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಸಿಕ್ಕಬೇಕಾದರೆ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಕಾಯಿದೆ ಕಾನೂನುಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಪ್ರಚುರವಾಗಬೇಕು. ಅವು ಆಗುವುದು ಜನರಿಗಾಗಿ, ಅವು ಇರುವುದು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಯದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ. ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಇಲ್ಲ. ನ್ಯಾಯಾಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಂತೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ವ್ಯವಹರಣೆ ಕೇವಲ ಅನುಚಿತವೆಂದೇ ಹೇಳಬೇಕು. ದೂರು ಹೊತ್ತುಕೊಂಡು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶನ ಮುಂದೆ ನಿಂತಿರುವವನ ಮೇಲೆ ದೂರನ್ನು ಬರೆಯುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ, ಅದನ್ನು ಕುರಿತು ರುಜುವಾತನ್ನು ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ; ಆಮೇಲೆ ಅದನ್ನು ಓದಿ ಅವನಿಗೆ ಅರ್ಥ ಹೇಳಬೇಕು. ಲಾಯರುಗಳ ವಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ, ತೀರ್ಪು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ. ಇದೆಲ್ಲ ತೀರ ಹಾಸ್ಯಾಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಜನಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಇದರಿಂದ ನಮಗೆ ಇನ್ನೊಂದು ನಷ್ಟವಿದೆ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಗಳು ವಯಸ್ಸಾದವರಿಗೆ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಕೆಲಸದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪಾಠಶಾಲೆಗಳು ಇವುಗಳಿಂದ ನಾಗರಿಕನ ಕರ್ತವ್ಯವೆಂಥದೆಂಬ ಜ್ಞಾನವು ಹಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನರಲ್ಲಿ ಹರಡುತ್ತದೆ. ಈ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದರಿಂದ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಈ ಉಪಯೋಗವು ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲ ಜನರ ಜ್ಞಾನದ ಫಲವನ್ನೂ ಆಡಳಿತವು ಪಡೆಯುವುದೂ ಎಲ್ಲ ಜನಕ್ಕೂ ಆಡಳಿತದ ಸ್ವರೂಪವು ತಿಳಿಯುವುದೂ ರಾಜ್ಯದ ಏಳಿಗೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು. ನಾವು ಈ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಆಡಳಿತದ ಕೆಲಸವೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪಸಂಹಾರ

ಮಹಾಸೀಯರೆ, ಒಂದಾನೊಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭರತವರ್ಷದ ಜೀವನ ವಾಹಿನಿ ಹೊಳೆದುಂಬಿ ಎರಡು ದಡವನ್ನೂ ಮುಟ್ಟಿ ಹರಿಯುತ್ತಿತ್ತು. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಹರಡಿರುವ ಶಿಲ್ಪ ಚಿತ್ರಗಳಿಂದ, ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಕಾಣುವ ಕಾವ್ಯ ಗೀತಗಳಿಂದ, ಎಲ್ಲ ಜನದಲ್ಲಿಯೂ ಹರಡಿರುವ ತತ್ತ್ವಜ್ಞಾನ ವಿನಯದಿಂದ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಈ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಹದ ಜೀವನಸಂಪತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕವು ಇನ್ನು ಯಾವ ನಾಡಿಗಿಂತಲೂ ಕಡಿಮೆಯಿಲ್ಲದೆ ಭಾಗಿಯಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಕಲೆಯಿಂದಲೂ ಇತಿಹಾಸದಿಂದಲೂ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂದು ಹಾಗೆ ತುಂಬಿ ಹರಿದ ಜನ ಜೀವನವು ಇಂದು ನೋಡಿದರೆ ವಿಶಾಲವಾದ ಮರಳ ಶಯ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಬಹು ಭಾಗವನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಏಕದೇಶವಾಗಿ ಹರಿಯುವ ನದಿಯಂತೆ ಸಂಕುಚಿತವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಈ ವಾಹಿನಿಯು ಪುನಃ ಪೂರ್ಣ ಪ್ರವಾಹವಾಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲ ನಾಡ ಜನರೂ ಸೇರಿ ಕೆಲಸಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಸುಂದರವಾದ ನಾಡು, ಕನ್ನಡ ಮಾತು ಸುಂದರವಾದ ಮಾತು ; ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯವು ಈ ಸುಂದರವಾದ ನಾಡಿನ ಈ ಸುಂದರವಾದ ಮಾತಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದ ಭಾರತ ಭೂಮಿಯ ಹೆಮ್ಮೆಗೆ ಮೆರುಗನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮಗೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಗೆಯಿಲ್ಲ, ಅಸೂಯೆಯಿಲ್ಲ. ಅವು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಲಿ ಎಂದೇ ನಮ್ಮ ಆಸೆ. ಅವೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು ; ಈ ಚೆನ್ನಾದ ಬಾಳೆಂಬುದು ವಿಶಾಲವಾಗಬೇಕು. ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಯಾವ ನಿತ್ಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಮ್ಮ ದೇಶವು ಮುಂದುವರಿಯಿತೆಂಬುದನ್ನೂ, ಯಾವ ನಿಯಮಗಳ ಉಲ್ಲಂಘನೆಯಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಅಮಂಗಳ ಪ್ರಾಪ್ತವಾಯಿ

ತೆಂಬುದನ್ನೂ, ಮತ್ತೆ ಏನುಮಾಡಿದರೆ ನಾವು ಉದ್ಧಾರವಾಗಬಹುದೆಂಬುದನ್ನೂ ಆಲೋಚಿಸಿ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಲೋಪಾಸಕರ ಕೆಲಸ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ತಾವು ಕೈಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ. ತಾವು ಇದರಲ್ಲಿ ಕೃತಕೃತ್ಯರಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಹನೀಯರೆ, ಈ ಭಾಷಣವು ಬಹು ದೀರ್ಘವಾಗಿಹೋಯಿತು. ಇನ್ನು ನಾನು ತಮ್ಮ ಕಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಮಧ್ಯೆ ನಾನು ಹೇಳಿರುವ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಯಾರಿಗಾದರೂ ಮನಸ್ಸಿಗೊಪ್ಪದ ಮಾತು ಕೆಲವು ಇರಬಹುದು. ಹಾಗೇನಾದರೂ ಇದ್ದರೆ ಅಂಥ ಮಾತು ತಾವೆಲ್ಲ ತೋರಿರುವ ಅತ್ಯಧಿಕ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದುಂಟಾದ ಸಲಿಗೆಯಿಂದ ಬಂದಿತೆಂದು ಭಾವಿಸಿ ಮನ್ನಿಸಿರಿ. ಅನೇಕ ಮಹನೀಯರು ತನ್ನ ಸೇವೆಗಾಗಿ ಸೇತುವೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ದೂಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡವಿದ ಅಳಿಲೊಂದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಕನ್ನಡ ನಾಡು ಇಂದದರ ಬೆನ್ನನ್ನು ತಡವಿದೆ. ಈ ಪ್ರೇಮದ ಗುರುತು ಇನ್ನೆಂದೆಂದಿಗೂ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ನಿಲ್ಲುವುದು. ಅದಕ್ಕೆ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಅರ್ಹನಾಗಿರುವಂತೆ ನನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಭಗವಂತನು ತಿದ್ದಲಿ. ಇನ್ನು, ಕನ್ನಡ ನಾಡು ತನ್ನ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಸದಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿಯೂ ಉತ್ತಮವಾದ ಸೇವೆಯನ್ನೇ ಪಡೆಯುವಂತಾಗಲೆಂದೂ ಈ ನಮ್ಮ ನಾಡು ನಮ್ಮ ಮಾತು ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಶುಭವಾಗಲೆಂದೂ ನಾವು ಭಾರತವರ್ಷದ ದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಪಂಚದ ಜನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತಲೆಯೆತ್ತಿಕೊಂಡು ನಡೆಯುವಂತಾಗಲೆಂದೂ ತಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಪರವಾಗಿ ಸರ್ವಾಂತರ್ಯಾಮಿಯೂ ಸರ್ವಶಕ್ತನೂ ಕೃಪಾಸಾಗರನೂ ಆದ ಭಗವಂತನನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಿ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ತಾಯ್ನುಡಿಯ ತಮ್ಮಡಿ

ತಾಯ್ನುಡಿಯ ತಮ್ಮಡಿ

(೧೯೪೧ರಲ್ಲಿ ಹೈದರಾಬಾದಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗದ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನದಿಂದ ಮಾಡಿದ ಭಾಷಣ)

ವಂದನೆ

ಮಹನೀಯರೆ,

ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಈ ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಅಧಿವೇಶನದ ಕನ್ನಡ ವಿಭಾಗಕ್ಕೆ ನನ್ನನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷನನ್ನಾಗಿ ಕರೆತಂದು ಗೌರವಿಸಿರುವ ಮಿತ್ರರಿಗೆ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸತಕ್ಕದ್ದು ನನ್ನ ಸದ್ಯದ ಮೊದಲ ಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ಗೌರವಕ್ಕೆ ನನ್ನ ಆಯ್ಕೆಯಾದ ವಿಷಯ ಈಗ ಎರಡು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆಯೇ ನನಗೆ ಸೂಚಿತವಾಯಿತು. ಆದರೆ ವ್ಯವಹಾರ ವ್ಯಾಪೃತರ ಬಾಳ್ವೆ ಒಂದು ತೆರದ ಅಹನ್ಯಹನಿ ಜೀವಿತ: ಎರಡು ವರ್ಷಗಳಷ್ಟು ಕಾಲವನ್ನು ಅದು ಒಂದೇ ಸಲಕ್ಕೆ ಗ್ರಹಿಸಲಾರದು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಆ ಸುದ್ದಿ ನನ್ನನ್ನು ಮುಟ್ಟಿದಾಗ, ಈ ಸಮಾರಂಭ ಎಷ್ಟೋ ಮುಂದಿನದು, ಅದನ್ನು ಕುರಿತ ಯೋಚನೆ ಆಗ ಅನಾವಶ್ಯಕ ಎಂದುಕೊಂಡೆನು. ಎರಡು ವರ್ಷದ ಮೇಲೆ ನಾನು ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆ ಅಲ್ಲವೆ ಎಂದು ಆಗಲೆ ಹೇಳುವುದು ಆಗಲಾರದೆಂದೂ ನನಗೆ ತೋರಿತು. ಅದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನನಗೆ ಈ ಸಭೆಗೆ ಬರಲು ಆಗದೆ ಹೋಗಿದೆ. ಇತರ ಕರ್ತವ್ಯದಿಂದ ಇದೇ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಾನು ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರುವುದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಇಲ್ಲಿ ತಮ್ಮೊಡನೆ ಕೂಡುವುದು ಆಗದ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನು ತುಂಬ ವಿಷಾದಗೊಂಡಿದೇನೆ; ಮತ್ತು ನಾನು ಬಾರದಿರುವುದನ್ನು ತಾವು ಮನ್ನಿಸುವಿರೆಂದು ನಂಬಿದೇನೆ. ಈ ಅಸಂದರ್ಭದ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ತಮ್ಮೆದುರು ಓದುವುದಕ್ಕಾಗದೆ ಬರೆದು ಮಾತ್ರ ಕಳುಹಿಸಿರುವ ಈ ಭಾಷಣವನ್ನು ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಅಲ್ಪ ಕಾಣಿಕೆ ಎಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಕೋರುತ್ತೇನೆ.

ಈ ಸಭೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ ನನಗೆ ಬಹು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗೌರವವದ್ದೆಂದು

ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಗುಣ ನನ್ನಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟಾದರೂ ಉಂಟೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆ ಈ ಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಸಿದೆ. ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕನ್ನಡ ಶಾಖೆಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನು ಕನ್ನಡದ ಸಂಶೋಧನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣ್ಯವಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಸಹಜ ಮತ್ತು ನ್ಯಾಯ. ನಾನು ಅಂಥ ಕಾರ್ಯ ಏನನ್ನೂ ಮಾಡಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ನಾಡನ್ನೂ ಅದರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನೂ ಪ್ರೀತಿಸುವ ಯಾರೊಬ್ಬರಂತೆ ನಾನು ಕೂಡ ಎಲ್ಲೋ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ನಮ್ಮ ಜನರ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇತಿಹಾಸಗಳ ಹರಹಿನಲ್ಲಿ ವಿಹಾರಮಾಡಿದೇನೆ. ನಾನು, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಾಗಿದ್ದಂದು, ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುತ್ತ ಆ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸುವ ಅನ್ವೇಷಣ ಪದ್ಧತಿಗಳಿಂದ ಸಂತೋಷ ಪಡೆದದ್ದುಂಟು. ಆದರೆ ನನ್ನ ಜೀವನಪಥ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಪಾಠಪ್ರವಚನದ ಪ್ರಶಾಂತ ಉದ್ದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯಲಿಲ್ಲ; ಇಷ್ಟು ಮೋಹಕವಲ್ಲದ ಬೇರೆಯ ಕಡೆಗೆ ಹೊರಳಿತು. ಒಂದು ಕಾಲದ ನನ್ನ ಜೊತೆಗಾರರು ಈ ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತ ಹೆಸರುಗಳಿಸುತ್ತ ಬೆಳೆಯುವುದನ್ನು ಆ ಬೇರೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ನಾನು ಆಗಾಗ ಕೌತುಕದಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದೆನು. ನನ್ನ ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ ವಿರಾಮವನ್ನು ನಾನು ಇದ್ದಲ್ಲೇ ನನ್ನಿಂದಾದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳ ನಿರ್ಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಿನಿಯೋಗಮಾಡಿದೆನು. ಈ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಸಂಕೋಚ ಪಡದೆ ಇರುವ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದೆಣಿಸುವ ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುವ ಪುಣ್ಯ ನನ್ನ ಪಾಲಿಗೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಒಂದರ್ಥದಲ್ಲಿ ಇದರಿಂದ ನನಗೆ ಸುಖವೂ ಉಂಟು ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಪಂಡಿತರಾದ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಲೇಖನಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಭಾವ ಇರುತ್ತಿತ್ತೋ ನಾನು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಂಶೋಧನದ ಎಲ್ಲ ಬಗೆಯ ಕಾರ್ಯದಿಂದಲೂ ತೃಪ್ತಿಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ; ಆನಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಹಿರಿಯರ ಆರಾಧನ

ಭಾರತೀಯ ದೇಶಭಾಷೆ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತ ಇಂಥ ಸಭೆ ಈ ವರ್ಷ ಮಹಾಕವಿ ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಠಾಕೂರರ ನಿಧನದಿಂದ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆ

ಗಳಿಗೆ ಉಂಟಾಗಿರುವ ಅಪಾರ ನಷ್ಟಕ್ಕಾಗಿ ದುಃಖಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಠಾಕೂರ ಕವಿವರರು ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ರಕ್ಷಾಕವಚವಾಗಿದ್ದರು. ಮಾತೃಭಾಷೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ವಿದ್ಯೆ ಫಲಿಸುವಂತೆ ಬೇರೆ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪಡೆದದ್ದು ಫಲಿಸಲಾರದು ಎಂದು ಅವರು ಬಹು ಹಿಂದೆ ತಮ್ಮ 'ಜೀವನ ಸ್ಮೃತಿ'ಯಲ್ಲಿ ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿದರು. "ನಮ್ಮ ಸುತ್ತ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಎಂಬ ಕೂಗು ಹಬ್ಬಿರುವಲ್ಲಿ, ನಮ್ಮ ಮೂರನೆಯ ಅಣ್ಣ ನಮ್ಮನ್ನು ವಂಗ ಭಾಷೆಯ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಅಸ್ಖಲಿತವಾಗಿ ಮುಂದುವರಿಸಿದರು. ಸ್ವರ್ಗದಲ್ಲಿರುವ ಆತನಿಗೆ ನಾನು ಇಲ್ಲಿಂದ ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಪ್ರಣಾಮ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ" ಎಂದರು. ಬಹುವರ್ಷದ ನಂತರ ಕವಿಪುಂಗವರು ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ಯೂನಿವರ್ಸಿಟಿ ಕಮಿಷನ್ ಎಂದರೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ಕುರಿತು ವಿಚಾರಮಾಡಲು ನಿಯಮಿತವಾದ ಮಂಡಲಿಯ ಮುಂದೆ, ಜನತೆಯ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಪ್ರವಚನದ ಭಾಷೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ನೀಡಿದರು. ಈಗ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ, ಕಲ್ಕತ್ತೆಯ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಪ್ರದಾನೋತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಮಾಡಲು ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಿ ಇವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ನೆನವೇ ಇರಬೇಕು. ಆಡಳಿತದವರಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಏರ್ಪಟ್ಟ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣಕಾರರು ದೇಶಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿನ್ನು ನುಡಿಸಿದುದು ಇದೇ ಮೊದಲ ಸಲ; ಇದುವರೆಗೆ ಇದು ಒಂದೇ ಸಲ. ಉಳಿದ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿಯೂ ರವೀಂದ್ರರು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ನಾಯಕರಿಗೆ ಹೊಸ ದಾರಿಯನ್ನು ತೋರಿದರು. ಉಳಿದವರು ಆಮೇಲೂ ಈ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಿಲ್ಲ: ಈ ಮಾತು ನಿಜ. ಆದರೂ ದಾರಿತೋರಿದ ಗೌರವ ಇದರಿಂದ ಕಡಮೆ ಆಗಲಾರದು. ರವೀಂದ್ರನಾಥರು ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ವಿನಿಯೋಗಿಸಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದು ಸಾರಿದರು. ಸಂಶೋಧನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲೇ ತೊಡಗಿದ ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ

ಹರಪ್ರಸಾದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗಳಂಥ ವಿದ್ವದ್ವರೇಣ್ಯರು ಕವಿವರರ ಈ ಭಾಗದ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯವನ್ನು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಠಾಕೂರರ ಹೆಸರಿಂದ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ನೆರೆದ ಅಗ್ಗಳಿಕೆ ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಮಿಗಿಲುಮಿಗಿಲಾಗಿ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುವುದೆಂದೂ ನಮ್ಮ ಜನರು ದೇಶಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಜನಸಾಮಾನ್ಯಕ್ಕೆ ತಿಳಿವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧನಗಳೆಂದು ಎಣಿಸುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಅವು ಜನಾಂಗಜೀವನದ ಸರ್ವತೋಮುಖವಾದ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಆಧಾರವೆಂಬ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಹೆಚ್ಚುಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸುವರೆಂದೂ ನಾವು ಕೋರಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕೃತಜ್ಞತಾ ಸಮರ್ಪಣ

ಕರ್ಣಾಟಕ ದೇಶದ ಆಡಳಿತಗಳಿಂದಲೂ ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಿಂದಲೂ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ನಮ್ಮ ಶಾಖೆಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ಬೆಂಬಲವನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಈಗ ರಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಇಂಗ್ಲಿಷ್–ಕನ್ನಡ ನಿಘಂಟು ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ನಿಘಂಟಿನ ಮುಖ್ಯ ಸಂಪಾದಕರು ರಾಜಸೇವಾಸಕ್ತ ಶ್ರೀ. ಬೆಳ್ಳಾವೆ ವೆಂಕಟನಾರಣಪ್ಪನವರು. ಈ ಮಹನೀಯರ ಅಸೀಮ ಕಷ್ಟಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ವಿವರವನ್ನು ಕುರಿತ ಅಜೇಯ ಅವಧಾನ, ಸರ್ವವಿದಿತವಾಗಿವೆ. ಇಂಥ ನೇತೃತ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸ ಈಗಾಗಲೆ ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಮೇಲೆ ಸಾಗಿದೆ. ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಕೋಶಾಗಾರವು ತನ್ನ ಎಂದಿನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ಜನತೆಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯಾಪೀಠ ಶ್ರೀಮಂತ ಪುಟ್ಟಣ್ಣಚೆಟ್ಟಿ ಅವರ ನಿಧಿಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಬಹು ವಿಷಯವನ್ನು ಕುರಿತ ಹಲವಾರು ಸಣ್ಣ ಪುಸ್ತಕಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮದರಾಸು ವಿದ್ಯಾಪೀಠದ ಸಂಶೋಧನಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಯುತರಾದ ಮರಿಯಪ್ಪಭಟ್ಟ ಮತ್ತು ಶೇಷಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ಇವರು ಅಮೂಲ್ಯವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದಾರೆ. ಮುಂಬಯಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಶೋಧನಕ್ಕಾಗಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವೆಚ್ಚವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಅದು ಇನ್ನೂ

ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಸಭೆ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ನೀಡಿರುವ ಉಸ್ಮಾನಿಯಾ ವಿದ್ಯಾಪೀಠದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಉತ್ತೇಜನಕ್ಕಾಗಿ ಕೆಲವು ವೇತನಗಳಿವೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ. ಇವೆಲ್ಲ ನಮಗೆ ಸಂತೋಷ ವನ್ನೂ ಧೈರ್ಯವನ್ನೂ ಕೊಡುವ ಅಂಶಗಳು. ಈಗ ದೊರೆಯುತ್ತಿರುವ ಉತ್ತೇಜನದ ಬಗ್ಗೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವಲ್ಲಿ, ಈ ಶಾಖೆಯ ಕಾರ್ಯ ಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಮುಂದರಿಯಬೇಕಾದರೆ ಇನ್ನಷ್ಟು ಪೋಷಣ ಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುವುದು ಅನುಚಿತವಾಗಲಾರದು. ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳ ಇದೆ; ಅದನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಜನವಿಲ್ಲ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾಮಂದಿರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವಚನ ಮಾಡುವ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಸಂಶೋ ಧನೆಯ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದೇ ಕಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಕೊಡುವವರು ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿರುವ ಕಿರಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಪಡೆಯುವ ಸಂಬಳ ಜೀವನಕ್ಕೇ ಸಾಲದು. ಇನ್ನಿವರು ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಉಪಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ? ಸಂಶೋಧನೆಯಲ್ಲಿ, ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ, ತೊಡಗಿರುವ ಪ್ರೌಢರಿಗೆ ವೇತನ ನೀಯಲು ದತ್ತಿಗಳು ಆವಶ್ಯಕ. ಪಾಠಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆಗೂ ಅವಕಾಶ ದೊರೆಯುವಂತೆ ನಮ್ಮ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚ ಬೇಕು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಎಡೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಠ ಹೇಳಿಯೋ ಬೇರೆ ಎಂತೋ ದುಡಿದೋ ಅನ್ನವನ್ನು ಸಂಪಾದಿಸುವ ತೊಂದರೆಯಿಂದ ತಪ್ಪಿಸು ವಂತೆ ಕಿರಿಯ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಬಳ ದೊರೆಯ ಬೇಕು. ಇದೆಲ್ಲದರಿಂದ ಆಗುವ ವೆಚ್ಚ ಬಹಳವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅಷ್ಟನ್ನು ಹೊತ್ತರೆ ಕೆಲವೇ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಫಲ ಕೈ ಸೇರುವುದು. ಇದನ್ನು ಲಂಬಿಸಿ ಹೇಳ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ನಾವು ಯಾರು ಯಾರು ಎಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೂ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಧಿಕಾರ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದೊ ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅರಿಕೆಮಾಡಿ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸುವುದು ಒಳಿತೆಂದು ಸೂಚಿಸಲು ನಾನು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಮೆ

ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗೂ ಇತರ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ ಒಂದು ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರಮೆ. ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್ ಅವರ ಭಾರತೀಯ ಭಾಷಾಪ್ರಮೆ ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿತು. ಆದರೂ ಸರ್ ಜಾರ್ಜರು ತಾವು ನಡೆಸಿದ ಪ್ರಮೆಯಲ್ಲಿ ದಕ್ಷಿಣದೇಶದ ಐದು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತೂ ಕೆಲ ಮಾತನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರು. ಅವರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಸೇರಿಸಿದ್ದಕ್ಕಾದರೂ ನಾವು ಅವರನ್ನು ವಂದಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅವರು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕೈಗೊಂಡ ಪರೀಕ್ಷಾಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಗಳು ಪ್ರಾಸಂಗಿಕವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಂದವೊ ಅಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅವರು ಅವನ್ನು ಗಮನಿಸಿದರು. ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ನ್ಯೂನತೆ ಒದಗಿದವು. ಅವರು ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ತಮಿಳು ಪೂನಾ ನಗರದಲ್ಲಿ ದೊರೆತ ತಮಿಳು. ಅವರು ನೋಡಿದ ಕನ್ನಡ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೆಳಗಾಂವಿಯ ಕನ್ನಡ; ಕೆಲ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಿಜಾಪುರದ್ದು. ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಸಮಾನಾರ್ಥ ಪದಗಳನ್ನು ತೆಗೆಯುವಲ್ಲಿ ಆ ಭಾಷೆಗಳನ್ನರಿಯದ ಇವರಿಗೆ ಅಚ್ಚ ತಮಿಳಿನ ಅಚ್ಚ ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳು ದೊರೆಯುವುದು ಕಷ್ಟವಾದುದರಲ್ಲಿ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನು? ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್‌ರವರ ಪದಗಳ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ತೀರ ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೂ ಸಾಕು, ಅಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿರುವ ಕನ್ನಡ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಹಲವಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೇರೆ ಪದಗಳು ಇರಬೇಕಾಗಿತ್ತೆನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷಿನ ಮ್ಯಾನ್ (man) ಎನ್ನುವ ಪದಕ್ಕೆ ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಮಾತು ಆಳ್ ಎಂದೂ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯದು ಮನುಷ್ಯ ಎಂದೂ ಇವೆ. ಎರಡು ಭಾಷೆಯಲ್ಲೂ ಆಳು ಎಂಬ ಮಾತು ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿದೆ. ಎರಡರಲ್ಲೂ ಆ ಮಾತಿಗೆ ಅದೇ ಅರ್ಥವಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಎರಡು ಭಾಷೆಗೆ ಎರಡು ಬೇರೆ ಮಾತನ್ನು ಕೊಡುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳ ಸಾಮೀಪ್ಯದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಉದಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಸರ್ ಜಾರ್ಜರನ್ನು ದೂರತಕ್ಕ

ದ್ದಲ್ಲ. ಅವರು ಕೈಕೊಂಡ ಕೆಲಸ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಬೇರೆಯದಾಗಿತ್ತು. ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅವರು ಇದಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು ಅವರ ಕಾರ್ಯಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸೇರಿರಲಿಲ್ಲ. ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರಮೆ ಒಂದನ್ನು ಆಡಳಿತಕಾರರು ಆಗಲೋ ಅದಾದ ಅತ್ಯಲ್ಪ ಕಾಲದಲ್ಲೋ ನಡಸಿಕೊಡಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಏಕೆ ಅವರು ಅದನ್ನು ಮಾಡಲಿಲ್ಲವೊ ನಮಗೆ ತಿಳಿಯದು. ಅದು ಹೇಗಾದರೂ, ಈಗಲಾದರೂ ಅದರ ಮಾತು ಕೇಳಿ ಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಬಹು ದುಃಖದಿಂದ ಅನುಭವಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸರ್ ಜಾರ್ಜ್ ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್‌ರ ಪ್ರಮೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ನಿಂತ ಭಾರತೀಯ ದೇಶಭಾಷೆಗಳ ಪೂರಕಪ್ರಮೆ ಯೊಂದನ್ನು ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸರಕಾರಗಳು ಸಹಮಂತ್ರ ದಿಂದ ಬೇಗನೆ ಕೈಕೊಂಡರೆ ಚೆನ್ನಾದೀತೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಆಶ್ರಯ ನೀಡಿರುವ ಘನತೆವೆತ್ತ ನೈಜಾಂ ಮಹಾ ಪ್ರಭುಗಳ ಆಡಳಿತವೂ ಈ ಕೊರತೆಯನ್ನು ತುಂಬುವ ಬಗ್ಗೆ ಮನಸ್ಸು ಮಾಡೀತೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ಇತರ ಸಾಧನ ಸಾಮಗ್ರಿ

ದಾಕ್ಷಿಣಾತ್ಯ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಈ ರೀತಿಯ ಹಲವಾರು ಕೊರತೆಗಳಿಂದ ತಡವರಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಮೊದಲೆತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುತ ಅವನಿಗಿರುವ ಕಷ್ಟವೆಂದರೆ, ಇವನ್ನು ಕುರಿತ ಪ್ರೌಢಗ್ರಂಥಗಳು ಕೈಗೆ ಸಿಲುಕದೆ ಇರುವುದು. ಈ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ಅವನು ಮೊದಲು ನೋಡ ಬೇಕಾದ ಗ್ರಂಥ ಕಾಲ್ಡ್‌ವೆಲ್ ಮಹನೀಯರ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ತುಲಿತ ವ್ಯಾಕರಣ. ಎರಡನೆಯ ಪುಸ್ತಕವೆಂದರೆ ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್‌ರವರ ಪ್ರಮೆಯ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ನಾಲ್ಕು ಮಾತಿರುವ ಒಂದು ಸಂಪುಟ. ಇದಾದ ಮೇಲೆ ಪ್ರೌಢ ತರಗತಿಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗಾಗಿ ಮೈಸೂರು ವಿದ್ಯಾಪೀಠದಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ಕೈಪಿಡಿ ಒಂದು ; ಮತ್ತು ಮಹಾಮಹೋಪಾಧ್ಯಾಯ ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್ ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯರು ಮೈಸೂರು ಮತ್ತು ಮದರಾಸಿನ ವಿದ್ಯಾಪೀಠಗಳಲ್ಲಿ ನಡಸಿದ ಪ್ರವಚನ

ಗ್ರಂಥ ; ಡಾ|| ರಾಮಕೃಷ್ಣಯ್ಯನವರಿಂದ ಒಂದು ಗ್ರಂಥ ; ಡಾ|| ನಾರಾಯಣರಾಯರಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಇಷ್ಟೇ ನಮಗೆ ಗ್ರಂಥ ರೂಪವಾಗಿ ದೊರೆಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿ. ಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯಾಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಇತರ ಲೇಖನಗಳನ್ನು ಓದಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಆದರೆ ಅಂಥ ಲೇಖನಗಳು ಆಯಾ ಶಾಲೆಯ ಪುಸ್ತಕ ಭಂಡಾರದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ದೊರೆಯುವುವೆಂಬ ಧೈರ್ಯ ಇಲ್ಲ. ನನಗೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಯೋಚನೆ ತೋರಿದೆ. ಇಂಥ ಎಲ್ಲ ಲೇಖನಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಪ್ರಾಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಸುತ್ತಾಡಿಸಿ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ಮಾಡಿ ಅಚ್ಚು ಹಾಕಿದರೆ ನಮ್ಮ ಶಾಖೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕರಿಗೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಸಹಾಯವಾದೀತು. ಇದರ ಮುಂದಿನ ಮಾತೂ ಒಂದುಂಟು ; ಅದು ಸಾಧ್ಯ ಅಹುದೊ ಅಲ್ಲವೊ ನಾನು ಕಾಣೆ. ಇಂಥ ಲೇಖನಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿಸಿ ಒಂದು ಗ್ರಂಥಮಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕೊ ಆರೊ ಸಂಪುಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟ ಮಾಡಿ, ಎಲ್ಲ ಪ್ರೌಢ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಮುಖ ಪುಸ್ತಕ ಭಾಂಡಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಇರಿಸಿದರೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸೌಕರ್ಯವಾದೀತು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿದಾಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಜನೆ ಎನ್ನುವುದು ಸುಸೂತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಯಾಸಪಡದೆಯೇ ಅಶನ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂಬಂತೆ ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಒಂದು ಹವಣಿಕೆ ಅಲ್ಲ ಇದು. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ಅಭ್ಯಾಸಿಯ ಕಾಲದ ಅನೇಕ ಅಂಶ ಈ ಗ್ರಂಥ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಆ ಲೇಖನ ಎಲ್ಲಿದೆ, ಎಂದು ಹುಡುಕಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಅಭ್ಯಾಸಿ ಶ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನೆ, ಉದ್ಯಮವಂತನೆ ಎಂದು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸಾಧನ ಅಹುದು. ಇಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿ ಅವನು ಒಂದು ಅನ್ವೇಷಣವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದರೆ ಆ ಬಗ್ಗೆ ಅವನನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಶ್ಲಾಘಿಸಬೇಕೆನ್ನುವುದೂ ನಿಜ. ಆದರೆ ವಿದ್ವತ್ತು ಇಷ್ಟರಿಂದ ಹಿರಿದಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬರೆಯುವ ಮಸಿ ದೂರವಾಗಿದ್ದು ಲೇಖನಿ ಸರಿಯಾಗಿಲ್ಲದೆ ಕಾವ್ಯವೊಂದನ್ನು ಬರೆದರೆ ಕೈತೊಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಕವಿತೆಗೆ ಸೊಗಸು ಏರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನ್ವೇಷಣ ಒಂದಕ್ಕಾಗಿ ಹತ್ತಾರು ಕಡೆಗೆ ಹೋಗಬೇಕಾದ ಮಾತ್ರಕ್ಕೆ ಅದರಿಂದ ಸಾಧಿಸಿದ ತತ್ತ್ವದ ಬೆಲೆ ಹೆಚ್ಚುವುದಿಲ್ಲ. ಪೂರ್ವಲೇಖನಗಳನ್ನೂ ಪೂರ್ವಗ್ರಂಥಗಳನ್ನೂ ಸುಲಭವಾಗಿ ಒದಗಿಸಿ

ಕೊಡುವ ಪುಸ್ತಕ ಭಾಂಡಾರಗಳಿಂದ ಈಗ ಹುಡುಕಾಟವಲ್ಲಿ ವ್ಯಯವಾಗು ತ್ತಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಉಳಿತಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಅನ್ವೇಷಣ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮುಂದುವರಿಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಶಾಂತ ವಾತಾವರಣ

ಅನ್ವೇಷಣ ಪರಿಶೀಲನಗಳ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ನಾನು ಈ ಮೊದಲು ಪ್ರಶಾಂತ ಉದ್ದೇಶಗಳೆಂದು ವರ್ಣಿಸಿದೇನೆ. ಈ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಾಂತವಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಭಾರ ನಮ್ಮದು ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ಮರೆಯ ಲಾಗದು. ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ನಾವು ಯಾರೂ ಈ ತತ್ತ್ವವನ್ನು ಮರೆಯು ವುದಿಲ್ಲ, ನಿಜ. ಆದರೂ ಒಮ್ಮೊಮ್ಮೆ ಮರೆಯುವುದೂ ಉಂಟು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಬೇಕೆಂದರೆ ಈಗ ಕೆಲವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ 'ಕರ್ನಾಟಕ–ಕರ್ಣಾಟಕ' ರೂಪಗಳ ಸಾಧುತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು ನಡೆದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು. ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಗೆಳೆಯರೂ ಹಿರಿಯರೂ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ತೋರಿದ ಉದ್ರಿಕ್ತಭಾವ ಅದನ್ನು ಒಂದು ಯುದ್ಧದ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಒಯ್ದುಬಿಟ್ಟಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಬಹುಮಂದಿಗೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಅಷ್ಟೇನು ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದೆಂದು ತೋರಲಿಲ್ಲ. ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವುದೆ ಆದರೆ ಅದನ್ನು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ನಡಸುವುದು ಸಾಧ್ಯವೆಂದು ತೋರುತ್ತಿತ್ತು. ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುವುದಾದರೆ ನಾನು ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದೇ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಎರಡೂ ರೂಪಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧನಾಗಿದೇನೆ. ನನಗೆ ಎರಡು ರೂಪವೂ ಅಂಗೀಕಾರಾರ್ಹ. ಎಂದರೆ ಈ ರೂಪಗಳ ಸಾಧುತ್ವ ವನ್ನು ಶಾಸ್ತ್ರದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಚರ್ಚಿಸುವ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇಲ್ಲ ವೆಂದಲ್ಲ. ಆ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಮಾಡಬಹುದು ; ಅಗತ್ಯ ವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪ ಹೇಗೆ ನಿಷ್ಪನ್ನ ವಾಯಿತು ಅಥವಾ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಯಿತು ? ಅದೇನು ಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಒಂದು ಮಾತೆ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಜನ ಅದನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಮಾತಿನ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪವೆ ? ಈ ಎರಡನೆಯ ಪಕ್ಷ ವಾಸ್ತವವಾದರೆ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತ ರೂಪಕ್ಕೆ ಮೂಲವಾಗಿ

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಮಾತು ಯಾವುದು ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ನಾವು ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇವಕ್ಕೆ ಉತ್ತರವನ್ನು ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರ್ಷಿಸಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಮಾಡಿದರೆ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಕೆಲಸ. ಹಾಗಲ್ಲದೆ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ಕೊಡುವ ಉತ್ತರದಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಹೆಗ್ಗಳಿಕೆಯನ್ನು ಸಾಧಿಸುವೆವೆಂದು ಹೊರಟರೆ ದಾರಿ ತಪ್ಪಿದಂತೆ ಆಗುವುದು ಖಂಡಿತ. ಮೊದಲಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಒಂದು ಕನ್ನಡದ ಮಾತಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ಪ್ರತಿರೂಪವನ್ನು ಒದಗಿಸಿತು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಈ ಶಬ್ದದಲ್ಲಿ 'ನ' ಇರಬೇಕು 'ಣ' ಕೂಡದು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಆದ ನಷ್ಟವೇನು ? ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆದ ಗಳಿಕೆ ಏನು ? ಅಥವಾ ಕನ್ನಡದ ಮೂಲಶಬ್ದದಲ್ಲಿ 'ನ' ಇದ್ದರೂ ಸಂಸ್ಕೃತ ಆರಂಭದಿಂದ ಇಂದಿನವರೆಗೂ 'ಣ' ಕಾರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿರುವುದರಿಂದ ಇನ್ನುಮೇಲೆ 'ಣ' ಕಾರವೇ ಇರಲಿ, 'ನ' ಅಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿರುಗುವುದು ಬೇಡ, ಎಂದೇ ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಟ್ಟದ್ದೇನು ? ಇದರಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಕಡಮೆಯಾಯಿತೆ ? ಸಂಸ್ಕೃತ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಿಂದ ತಿದ್ದುಪಾಟಾದದ್ದು ಉಂಟು ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರಪ್ರವೀಣರು ಈಗಾಗಲೆ ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ: ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟವೆಂಬ ಮಾತು ನಮಗೆಲ್ಲ ಗೋಚರ ವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬಾಳಿರುವ ಈ ಭಾಷೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಯ ವಾದವನ್ನು ಹೂಡುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ವೇಳೆಯಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಎಂದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಜನ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ಹೊರಗಿನಭಾಷೆ ಎಂಬಂತೆ ಕಂಡು ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಗಾದಿ ಯಿಂದ ದೂಡತೊಡಗಿರುವ ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿ ಎಂದು ಅದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸ ಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗ ಅದು ಉಚಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಭರತವರ್ಷದಲ್ಲೆಲ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರ ಬಳಕೆಯ ಭಾಷೆ ಎಂಬ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗೆ ಪಾತ್ರವಾಗಿತ್ತು. ಆ ಪದವಿಯನ್ನು ಅದು ಈಚೆಗೆ ಕಳೆದುಕೊಂಡಿದೆ. ಇದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯದೆನ್ನುವುದೋ ಅಲ್ಲವೆನ್ನುವುದೋ ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ, ಅದು ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತ್ಯಗಳ ಅತ್ಯುನ್ನತ

ಜೀವಿಗಳ ಭಾವಾನುಭವಗಳ ಉಲ್ಲೇಖನದ ಪ್ರಾಚೀನ ಭಂಡಾರವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಖಂಡ ಭರತವರ್ಷದ ಆಸ್ತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡ ಬೇಕು. ದೇಶಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಆಡುತ್ತ ದೇಶದಷ್ಟಕ್ಕೂ ಹರಡಿದ ಜನವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನೇ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ಬೇರೆ ಜನ ಒಂದು ಇರಲಿಲ್ಲ. ನೂರಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಹೆಸರುಗೊಂಡ ಜನವೆಲ್ಲ ಒಂದಲ್ಲ ಒಪ್ಪರೆ ಇನ್ನೊಂದು ದೇಶಭಾಷೆಯನ್ನು ತಾಯಿನುಡಿಯಾಗಿ ಪಡೆದ ಜನ. ಇಂದಾದರೂ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗೆಯೇ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ರಕ್ಷಕರೆಂದು ಮೇಲೆದ್ದು ಅದನ್ನು ಕಾಯುವೆವೆನ್ನುವವರು ದೇಶಭಾಷೆಗಳು ಹೆತ್ತು ಹೊತ್ತ ಮಕ್ಕಳು. ಈ ಎಲ್ಲ ಕಾರಣದಿಂದ ಇಷ್ಟು ಮಾತು ಸಿದ್ಧವಾಗುತ್ತದೆ. ದೇಶಭಾಷಾ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ದೇಶ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಹಗೆಯ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ; ಅವಕ್ಕೆ ಹೆದರ ಕಾರಣವಿಲ್ಲ. ಹೊಸಕಾಲದ ಬಳಕೆಗಳಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದ ನೆರವನ್ನು ಪಡೆಯದೆ ಬಿಟ್ಟರೆ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಅಪಾರ ನಷ್ಟ ಆದೀತು. ಹೊಸಕಾಲದ ಬಳಕೆಗಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಸಹಾಯದಿಂದ ಶಬ್ದ ಭಂಡಾರವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಲ್ಲೆನೆಂದೇ ಹೇಳುವುದಾದರೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಈಗಾಗಲೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಿರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಾಹೃತಿಗಳನ್ನೂ ತೊರೆ ಯುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ. ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ದೇಶಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಪರಸ್ಪರ ಭೀತಿ ವೈಷಮ್ಯ ಬೇಡವೆನ್ನುವುದು ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಅವು ಎಂದಿನಂತೆ ಸೌಹಾರ್ದ ದಿಂದ ಜೊತೆಯಾಗಿ ನಡೆಯುವುದೆ ಈಗ ಬೇಕಾಗಿರುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಿಯೇ ನಾವು ಇರುವ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡು ಮತ್ತಷ್ಟನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು.

ಪಾಂಡಿತ್ಯದ ಆಸಕ್ತಿ ಯೋಗ

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉದ್ಭವಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ವೇನೆಂದರೆ, ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಬುದ್ಧಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಅಸಕ್ತವಾಗದೆ ಇರುವುದು. ನಾನು ಬಳಸುವ ಮಾತಿನಿಂದ ಇತರರ ಮನಸ್ಸಿನ ಮೇಲೆ ಯಾವ

ಪರಿಣಾಮ ಉಂಟಾದೀತು ಎಂದು ಯೋಚಿಸದೆ ಇರುವುದಾದರೆ, ನಾನು ಈ ಮನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಯೇನು. ಆ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಈ ಮಾತು ಉಳಿಯುತ್ತದೆ: ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನಮಗೆ ಇಷ್ಟ; ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಂದೊಡನೆ ನಾವು ಬೇಸರ ಪಡುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾಚೀನ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ವಿದ್ವಾಂಸರಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಯ ವಾದ ನಂಬಿಕೆ: ಸಂಸ್ಕೃತ ದೇವಭಾಷೆ; ಅದು ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ತಾಯಿ; ದೇಶಭಾಷೆಗಳು ಅದರ ಮಕ್ಕಳು ಅಥವಾ ಅನಾರ್ಯ ಭಾಷೆಗಳು. ಆಧುನಿಕ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರ ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗಳ ಪದ ಗಳಿಗೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪದಗಳಿಗೂ ಸಂಬಂಧವಿದೆ ಎಂಬ ತಥ್ಯವನ್ನು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡಿದೊಡನೆ, ಈ ರೀತಿಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೂ ಆ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮೂಲವೊಂದು ಇದ್ದಿರಬಹುದೆಂಬ ಯೋಚನೆ ಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು, ಸಂಸ್ಕೃತ ಮೂಲ ಭಾಷೆ, ಗ್ರೀಕ್ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಗಳು ಅದರಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದವು ಎಂದು ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪರವಾಗಿ ಇಂಥ ಅತಿಯಾದ ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ಕೆಲವರು ಮಾತನಾಡು ವುದರಿಂದಲೇ ಇನ್ನು ಕೆಲವರು, ದ್ರಾವಿಡದೇಶ ಬೇರೆ ದೇಶ, ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದ ಎಲ್ಲ ಮುಸುರೆಯಿಂದಲೂ ತೊಳೆದುಕೊಂಡು ನಿರ್ಮಲವಾಗ ಬೇಕು, ಎಂದು ಈಗೀಗ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿರುವ ದ್ರಾವಿಡಾಭಿಮಾನದ ಪ್ರತಿ ಘೋಷವನ್ನು ಮೇಲೆ ಎತ್ತುವುದು. ಈ ಪ್ರತಿಘೋಷ ಮೇಲೆ ಏಳುವುದು ಒಂದುಂಟು ಆಗಲಿ, ಅದರ ಆಶಯವೇನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು ಸುಲಭವಲ್ಲ. ಉಳಿದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಇದು ಹೇಗಾದರೂ ಭಾಷೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಂತೂ ಇಂಥ ಯೋಚನೆ ತೀರ ವಿಚಿತ್ರವಾದದ್ದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸ್ಥಿತಿ ಈಗ ಇರುವಂತಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ವಿಧವಾಗಿ ಇದ್ದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಇಂಥ ವಿಚಿತ್ರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಯಾವುದೋ ಅಸಮಾಧಾನದ ಕುರುಹು ಎಂದು ಹೇಳಿ ಕಡೆಗಣಿಸಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಈಗಲೋ, ನಾವು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿ ಎಂಥ ದೆಂದರೆ, ಇಂಥ ಯಾವ ಸಣ್ಣ ಮಾತೂ ಮುಂದೆ ಬರುವ ಮಹಾಸಂಗ್ರಾಮ ಗಳ ಸೂಚನೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾನು ಭಾಷೆಗಳನ್ನು

ಕುರಿತು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಮಿತ್ರರೂ ತಮ್ಮ ಚರ್ಚೆಗಳಲ್ಲಿ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಪರಿಶೀಲನದ ಅನಾಸಕ್ತ, ಮನೋಧರ್ಮದಿಂದ ಪ್ರವರ್ತಿಸಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷೆಗಳ ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಗಳನ್ನು ಕುರಿಯಬಹುದಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಜನರ ಅಭಿಮಾನವನ್ನು ಕೆಣಕಬಹುದಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನೂ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ವರ್ಣಮುಕ್ತ ತಥ್ಯೋಕ್ತಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ ಇಂಥ ಉಕ್ತಿಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಬೇಕು : ನಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಚಾರ ; ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದು ತಥ್ಯದ ಮಾತು ; ಇದರಿಂದ ಒಂದು ಭಾಷೆ ಒಂದು ಜನ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬ ಅರ್ಥ, ಒಂದು ಭಾಷೆ ಒಂದು ಜನ ಕಡಮೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥ, ಹೊರಡತಕ್ಕದ್ದಲ್ಲ.

ಕನ್ನಡ - ತಮಿಳುಗಳ ಸಂಬಂಧ

ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ನಾವು ವಿಶೇಷ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದಿರಬೇಕಾದ ಒಂದು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಶ್ರೀ. ರಾಜಸೇವಾಸಕ್ತ ಬಿ. ಮ್. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯನವರು ಈ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಕಳೆದ ಅಧಿವೇಶನದ ನಮ್ಮ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮುಂದೆ ತಂದರು. ಆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ವರದಿ ಇನ್ನೂ ಪ್ರಕಟವಾಗಿಲ್ಲ. ಶ್ರೀಯುತರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಇದು: ಕನ್ನಡದ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳು ತಮಿಳಿನ ಸಮಾನ ರೂಪಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದಣ ಆಕಾರವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ ; ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ರೂಪಗಳು ಕನ್ನಡದ ಸಮಾನರೂಪಗಳಿಗಿಂತ ಹಿಂದಿನವಾಗಿವೆ ; ಕನ್ನಡ ತಮಿಳು ಎರಡಕ್ಕೂ ಮೂಲವಾಗಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರೂಪ ಇದ್ದಿರಬೇಕು ; ಅದರಿಂದ ಈಗಿನ ನಮ್ಮ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳೂ ಬಂದಿವೆ. ಇದು ನಿಜ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕರು ಈ ಭಾಷೆಯ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಆಪಾತತಃ ನೋಡಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಈ ಎರಡು ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಬಹು ಕಡಮೆ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತದೆಂದೂ ಅದರ ಶಬ್ದಕೋಶ ಇವುಗಳ ಶಬ್ದಕೋಶಗಳಿಗಿಂತ ಬಹು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ದೇಶ್ಯವೆಂದೂ ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಂಭವ ಉಂಟು. ಈ ಮಾತು

ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ನಿಜ ಇರಬಹುದು ; ಆದರೂ ಮೇಲಿಮೇಲೆ ನೋಡಿದರೆ ಕಾಣುವಷ್ಟು ನಿಜ ಅದರಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಸಂಸ್ಕೃತ ಪ್ರಬಲವಾಗಿದ್ದ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಂದ ತೀರ ದೂರವಾಗಿದ್ದ ಕಾರಣದಿಂದ ತಮಿಳು ತನ್ನ ಭಾಷಾ ಮರ್ಯಾದೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಾಕೃತಿಯನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ ತಕ್ಕಷ್ಟು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಯಿತು. ಭಾಷೆ ಹೀಗೆ ನಡೆದರೂ ಅದರ ಜನದ ಜೀವನ ಕನ್ನಡ ಮತ್ತು ತೆಲುಗಿನ ಜನದ ಜೀವನದಿಂದ ಯಥಾರ್ಥವಾಗಿ ಬೇರೆಯಾಯಿತು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆ ಆ ಜೀವನವನ್ನು ಕಡಮೆಯಾಗಿ ಸೋಕಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ತೆಲುಗೂ ಕನ್ನಡವೂ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಮಾತನ್ನು 'ಜ್ಯೋತಿ' ಎಂಬ ಅದರ ಮೂಲ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವಲ್ಲಿ ತಮಿಳು ತನ್ನ ಅಕ್ಷರಮಾಲೆಯ ಮತ್ತು ಜಿಹ್ವೋಚ್ಚಾರದ ವೈಶಿಷ್ಟ್ಯದ ಫಲವಾಗಿ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು 'ಶೋದಿ' ಎಂದು ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಇದೇ ಕಾರಣದಿಂದ 'ತೇಜ', 'ತೇಶ' ಆಗುತ್ತದೆ; ಹೃಷೀಕೇಶ, ಶ್ರವಣ, ವಿರುಡೀಕೇಶನ್, ತಿರುವೋಣಂ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ರೂಪಾಂತರವನ್ನೂ ನೆನವಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟು ನೋಡಿದರೆ ತಮಿಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಅಸಂಕರವಾಗಿ ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಸಂಕರ ಎಂಬ ಮಾತು ಈ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ತೀರ ಉಚಿತವಲ್ಲವೆಂದೂ ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸದೆ ಬೆರೆಯದೆ ಇರುವುದು ಒಂದು ಗುಣವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದೆ? ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಜನ ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಷೆಯ ಜನದೊಂದಿಗೆ ಬಳಕೆ ಬೆಳಸಿ ಜೊತೆಯಾಗಿ ಬಾಳಿದರೆ, ಅವರೊಡನೆ ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದರೆ ಅವರ ಇವರ ಭಾಷೆಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಬೆರೆಯುವುದು ಬಳಸುವುದು ಸಾಂಕರ್ಯ ಆಗಲಾರದು. ತಮಿಳಿನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗಳ ಅತ್ಯುನ್ನತ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಇರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಬಹಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ ಎಂಬುದಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ತಮಿಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ನಿಕ್ಕಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ; ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮೇಳಸಾಗಿದೆ. ವೃತ್ತಪತ್ರಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ, ಜನ

ಮನೋರಂಜಕ ನಾಟಕಗಳಲ್ಲಿ, ಈಗ ಕೆಲವು ದಶಮಾನಗಳಿಂದ ತಮಿಳು ತುಂಬ ಮುಂದುವರಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಈ ಮೆಳಸು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣ. ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಮಾತ್ರವಲ್ಲ, ಬೇರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಯಿಂದಲಾದರೂ ಸರಿಯೆ ತನಗೆ ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ತೋರಿದ ಮಾತನ್ನು ಸೆಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು; ಅದನ್ನು ಅರಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಒಂದು ಅಚ್ಚಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಇಂಥ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ

ಶಾಸ್ತ್ರದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲ್ಲದೆ ಸೌಹಾರ್ದದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ನಾವು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದ ಮತ್ತೊಂದು ಚರ್ಚೆಯಂಥ ಚರ್ಚೆಗಳನ್ನು ತಪ್ಪಿಸುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ತಮಿಳು ಸೀಮೆಯ ಸಂಗೀತಗಾರರು ತೆಲುಗು ಕೀರ್ತನೆ ಗಳನ್ನು ಹಾಡುವ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗೊಂದಲವೆದ್ದಿತು! ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕುರಿತ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಪ್ರಸ್ತುತವೇ ಎಂದು ತೋರಬಹುದು. ಪ್ರಾಯಶಃ ಅದು ಪ್ರಸ್ತುತವೇ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಗಾಯನಪದ್ಧತಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿದೆ. ವಿನೋದವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಗೀತದ ತಮಿಳು ಗಾಯಕರು ತೆಲುಗು ಗೀತಗಳನ್ನು ಹಾಡ ಬಹುದೆ ಎಂದು ಗಲಭೆ ಆಯಿತೆನ್ನಬಹುದು. ತಮಿಳು ಗಾಯಕರು ಸಾಧ್ಯ ವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಹಾಡುಗಳನ್ನು ಹಾಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಈ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿಯ ಸಲಹೆ. ಹೀಗೆ ಹೊರಡುವುದಾದರೆ ಈ ಗಾಯನ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕವೆನ್ನದೆ ಬೇರೊಂದು ಹೆಸರಿಂದ ಕರೆಯ ಬೇಕು ಎಂದೂ ಯಾರಾದರೂ ವಾದಿಸಬಹುದು. ಹೀಗೆ ಯಾರೂ ವಾದಿಸ ಲಿಲ್ಲ. ನಾನಾದರೂ ಇದು ನಿಜವಾಗಿ ಎತ್ತಬೇಕಾದ ವಾದವೆಂದು ಹೇಳು ತ್ತಿಲ್ಲ. ನಾವೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆವು; ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸುಂದರವಾದ ತೇವಾರಗಳಿವೆ; ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಂಪಾದ ಹಾಡುಗಳಿವೆ. ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಜನರಿಗೆ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯ ಗೀತಗಳ ಪರಿಚಯವಿರುವುದೂ ಅವರವರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಡಿದರೆ ಅವರಿಗೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ಅರ್ಥವಾಗುವುದೂ ಸಹಜ. ಕನ್ನಡಿಗರೂ ತಮಿಳರೂ ಕನ್ನಡದ ಅಥವಾ ತಮಿಳಿನ ಮಾತಿನ ಹಾಡನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ

ರಾಗವನ್ನು ಕೇಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನೂ ಗ್ರಹಿಸಿ ಆ ಅರ್ಥದಿಂದ ಭಾವಪೋಷಣೆಯಾದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸುಖವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ನಿಜವಾದರೂ ಇಷ್ಟೇ ನಿಜವಾದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಸಂಗೀತ ಬೆಳೆದಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತ್ಯಾಗರಾಜನು ತೆಲುಗು ಭಾಷೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೋ ನಿಜವಾಗಿ ತಮಿಳು ಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೂ ಸೇರಿದಾನೆ. ಅವನ ಗೀತಗಳನ್ನು ಬಹುಕಾಲ ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಡಿಹಾಡಿ ಈಗ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿ ಅವನ್ನು ಹಾಡಿದರೂ ಅವನ ಮಾತಿನ ಒಟ್ಟು ಅರ್ಥ ಬಹುಭಾಗದ ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದೇ ಇರುತ್ತದೆ. ಅರ್ಥ ತಿಳಿಯದೆ ಇದ್ದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ನಮ್ಮ ಜನರು ಅದರ ವಿಷಯ ಕಷ್ಟ ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗೀತದಿಂದಲೇ ಸಾಕಾದ ಸಂತೋಷವನ್ನೂ ಸಂಸ್ಕಾರವನ್ನೂ ಪಡೆದಿದಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಜನಕ್ಕಾಗಿ ಈ ಗೀತೆಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬೇಕೆಂದೂ ತ್ಯಾಗರಾಜನ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಹಾಡದೆ ಬಿಡಬೇಕು ಅಥವಾ ಹಾಡುವುದನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದೂ ಯಾರು ಹೇಳುವರು ? ನಮ್ಮ ಜನ ತ್ಯಾಗರಾಜನನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದಾರೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು ಆ ಕೃತಿಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಅವುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು. ತಮಿಳ ಜನ ಕನ್ನಡ ತೆಲುಗು ಮಲೆಯಾಳ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸರಿ. ಎಲ್ಲ ಜನರೂ ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯದೆ ಇದ್ದರೂ ಸಂಗೀತ ಕೇಳಿದ ಜನ ಕೇಳುವ ಗೀತದ ಮಾತುಗಳ ಅರ್ಥವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಷ್ಟ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಇದೇ ಮಾತು ಕನ್ನಡಿಗರು, ತೆಲುಗರು, ಮಲೆಯಾಳಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಬೆಳೆಯುವ ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ನಮ್ಮ ಏಳಿಗೆಗೆ ಸಾಧನ ; ಅವನ್ನು ಕಡಮೆ ಮಾಡುವುದು ಶ್ರೇಯಸ್ಸಲ್ಲ. ಇತಿಹಾಸದ ಫಲವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿರುವ ಯಾವ ಒಂದು ವಿವರವನ್ನೂ ನಾವು ಭರತವರ್ಷದ ಜನರ ಒಕ್ಕೂಟಕ್ಕೆ ಸಹಾಯವಾಗುವಂತೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇದು ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಕರ್ತವ್ಯ.

ಭಾರತೀಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತು

ಭರತವರ್ಷದ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸೌಹಾರ್ದವನ್ನು ಬೆಳಸುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಲಲಿತಕಲೆಗಳ ಪರಿಷತ್ತೊಂದು ಬೇಕಾದೀತೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಶ್ರೀ ವಿಶ್ವೇಶ್ವರರಾವ್ ಎಂಬ ಆಂಧ್ರ ಮಹನೀಯರು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಜನರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದಾರೆ. ಇದೇ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಈ ಮೊದಲು ಇತರ ಕಲಾಪ್ರೇಮಿಗಳು ಮಾಡಿದ್ದುಂಟು. ನಮ್ಮ ಈ ಪ್ರಾಚ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ತಿರುವಾಂಕೂರ ಅಧಿವೇಶನದಲ್ಲಿ ಅಖಿಲ ಭಾರತಕ್ಕೆ ಇಂಥ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ ಆವಶ್ಯಕ ಎಂದು ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಆಯಿತು. ಭರತವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಭಾಷೆಗಳಿರುತ್ತ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ನಿರ್ಮಾಣ ಬಹು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ದೇಶದ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರನ್ನು, ಕಲೋಪಾಸಿಗಳನ್ನು, ಒಂದುಕಡೆ ಕರೆತಂದು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಜೊತೆಗೂಡಿ ನಡಸುವುದು ತೀರಾ ಆವಶ್ಯಕ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಪರಿಚಯ ಬಹು ಅಲ್ಪ ಅಥವಾ ಏನೂ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಕನ್ನಡದೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲೇಖಕರಿಗೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಬಂಗಾಳಿಯಲ್ಲಿ ಬರೆಯುತ್ತಿರುವವರಲ್ಲಿ ಎರಡೋ ಮೂರೋ ಹೆಸರು ತಿಳಿದಿದೆ; ಎಂದರೆ ಆ ಲೇಖಕರ ಕೃತಿ ತಿಳಿದಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಹಿಂದೆ ಭರತವರ್ಷವೆಲ್ಲ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ದೇಶವಾಗಿತ್ತೊ ಮುಂದೆ ಅದರ ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಬರೆದಿದೆಯೋ ಈಗ ನಾವು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಅದು ಹೇಗೆ ಇದ್ದರೂ ಈಗ ಇಂಡಿಯ ಎನ್ನುವ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನರೂ ಬಹುತೇಕವಾಗಿ ತಾವು ಒಂದು ದೇಶದ ಜನರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವುದು ನಿಜ. ಹೀಗೆ ಭಾವಿಸುವ ಜನರಿಗೆ ಈ ಒಂದು ದೇಶದ ನಾನಾ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವ ಕಲೋಪಾಸನೆ ಸಾಹಿತ್ಯಸೇವೆ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಪರಿಷತ್ತೊಂದು ಇರಬೇಕೆನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಎನ್ನಬಹುದು. ಪರಿಷತ್ತು ಒಂದು ಇರಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪುವುದಾದರೂ ಅದು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕಾರ್ಯದ ವಿವರವನ್ನು ಕುರಿತು

ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇರುವುವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಖಿಲ ಭಾರತದ ಇಂಥ ಒಂದು ಪರಿಷತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ಮಿತಿ ಇರಬೇಕೆ? ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಕಲಾಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಸದಸ್ಯ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹಂಚಬೇಕೆ? ಆಯಾ ಸ್ಥಾನಗಳನ್ನು ಕಲೋಪಾಸಿ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರ ಆಯಿಕೆಯಿಂದ ತುಂಬುವುದೇ, ಅಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಹೇಗೆ? ಸಂಸ್ಥೆ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳ ಹೊಸ ಹೊಸ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿಕೊಂಡು ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದುವಕ್ಕೆ ಬಹುಮಾನ ತೋರಿಸಿ ರಸಿಕತೆ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶನದ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಪೀಠದಂತೆ ನಡೆಯುವುದೆ? ಅಥವಾ ಅದು ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡದೆ ತನ್ನ ಸದಸ್ಯರ ಸಭೆಯನ್ನು ಆಗಾಗ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದು ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ಪ್ರಸಾರಕ್ಕೂ ದುಡಿಯುವುದೆ? ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಸಾರಗಳಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುವುದು ಸಂಸ್ಥೆಯ ಗುರಿಯಾದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಿಗೆ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಉಚಿತವಾದೀತೆ ಅಥವಾ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ಆಯಾ ಶಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಈಗಾಗಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಅಥವಾ ಮಾಡುವೆನೆಂದು ಆಶೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿರುವ ವಿದ್ವಾಂಸರನ್ನು ಅವರು ಯಾವ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದಿರುವರೆಂದು ಗಣಿಸದೆ ಆರಿಸುವುದೆ? ಸಂಸ್ಥೆ ರಸಿಕತೆ – ವಿಮರ್ಶೆಯ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಬೇಕೆಂದರೆ ಕೆಲವು ಕಾಲ ಬಹುಮತಿಯ ಪ್ರದಾನವನ್ನು ತಡೆದಿರುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದಲ್ಲವೆ? ಈಗಿರುವ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಪ್ರದಾನದ ಏರ್ಪಾಡು ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮಧ್ಯೆ, ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತದಲ್ಲಿ ಲೇಖಕರ ಮಧ್ಯೆ, ಈರ್ಷೆ ಅಸೂಯೆಗಳನ್ನು ಬೆಳಸುವ ಭೀತಿ ಇಲ್ಲವೆ? ಇದೆಲ್ಲವೂ ಆಲೋಚನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಷರ. ಈಗ ಬೆಂಗಳೂರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಒಂದು ಕೇಂದ್ರ ಪರಿಷತ್ತು ಇದೆ. ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಇಂಥದೇ ಒಂದು ಪರಿಷತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇತರ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ನಡೆದಿರುವುದುಂಟು. ಅಲ್ಲಿಯೂ ವರ್ಷಕ್ಕೊಮ್ಮೆ ಕೂಡುವ ಸಭೆಗಳಲ್ಲದೆ ಅವಿರತವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಪರಿಷತ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇರುವುವೋ ಇಲ್ಲವೋ ತಿಳಿಯದು. ಅಖಿಲ ಭಾರತೀಯ ಕಲಾಪರಿಷತ್ತೊಂದು ಆರಂಭವಾಗುವ ಮೊದಲು ಪ್ರಾಯಶಃ ಒಂದೊಂದು

ಭಾಷಾಪ್ರಾಂತವೂ ತನ್ನ ಒಂದು ಕಲಾಪರಿಷತ್ತನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತದ ಕಲಾ ಸೇವಕರು ಒಂದುಕೂಡಿದರೆ ಅನುಕೂಲವೆಂದು ತೋರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾಂತಗಳ ಪರಿಷತ್ತುಗಳು ಏರ್ಪಟ್ಟ ಮೇಲೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದುಗೂಡಿಸುವ ಕೇಂದ್ರ ಸಂಸ್ಥೆಯೊಂದನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬಹುದು. ಈ ಮಾತೆಲ್ಲ ವಿಚಾರ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು. ಪ್ರಶ್ನೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಮುಖ್ಯವಾದುದರಿಂದ ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲವನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಅನುಚಿತವಲ್ಲವೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ತಾವೆಲ್ಲ ಸಮ್ಮತಿಸಿದರೆ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಚರ್ಚೆಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದೆಂದೂ ಆ ವೇಳೆ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟವುಳ್ಳವರು ಈ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಬರಲು ಸಹಾಯಮಾಡಬಹುದೆಂದೂ ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕುರಿತ ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳು

ಇನ್ನು ನಾನು ಕನ್ನಡದ ಪದಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ರೂಪಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಆಗಾಗ ಗುರುತುಮಾಡಿಕೊಂಡ ಕೆಲವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ದೊರೆತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇವು ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬೇಕಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ವಿಚಾರವನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬರಲು ನನಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗದಿದ್ದುದರಿಂದ ಆಗಿರುವಷ್ಟನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಂದಿರಿಸಿ ಅವಕಾಶವಿದ್ದಲ್ಲಿ ಈ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸಬಹುದೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಬಾಯಮಾತು ಮುಖ್ಯ; ಬರಹದ್ದಲ್ಲ

ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಹೇಳುವ ಮಾತೆಂದರೆ ಯಾವ ಭಾಷೆಯ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುವುದಾದರೂ ಆ ಅಭ್ಯಾಸ ಸಮೀಚೀನವಾಗಬೇಕಾದರೆ ನಾವು ಆ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳು ಜನರ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ನುಡಿಯುತ್ತವೆ ಎಂದು ನೋಡಬೇಕೆನ್ನುವುದು. ಈ ಮಾತು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಹೇಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ನೋಡಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ 'ಚೆಲ್ಲು' ಎಂದು ಬರೆಯುವ ಮಾತನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಜನದ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಈ ಮಾತು ಹೇಗಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಾದರೆ ಪದ 'ಚೆಲ್ಲು' ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ 'ಶೆಲ್ಲು' ಎನ್ನುವಂತೆ ಇರುವುದು ತಿಳಿಯುವುದು. ಬರಹದ 'ಚ' ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ 'ಶ' ಎಂದು ಹೀಗೆ ಕೇಳುವುದು ತಮಿಳು ಸೀಮೆಯ ನೆರೆಯ ನಾಡಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ತಮಿಳಿನ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಥ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಕಂಡರೆ ಅದು ತಮಿಳಿನ ಪ್ರಭಾವದ ಫಲವೆಂದು ಊಹಿಸಲು ಕಾರಣವಿರಬಹುದು. ಈ ಮಾತಿನ ಈ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿರುವುದು ತುಮಕೂರಿನ ಬಳಿಯ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ. ಪ್ರಾಯಶಃ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೂ 'ಚ' ಎಂದು ಬರೆಯುವ ಶಬ್ದವನ್ನು 'ಶ' ಎಂದು ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅಥವಾ ಬಾಯಲ್ಲಿ 'ಶ' ಎಂದು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದಕ್ಕೆ 'ಚ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ. ಈ 'ಶ' ಶಬ್ದವಾದರೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ಶ' ಅಲ್ಲ. 'ಚ' ಶಬ್ದಕ್ಕೂ 'ಶ' ಶಬ್ದಕ್ಕೂ ಮಧ್ಯದ ಒಂದು ಶಬ್ದ. ಶಬ್ದದ ಮಾತೇ ಅಲ್ಲದೆ ವ್ಯಾಕರಣ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದಲೂ ಹಲಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಜನದ ಬಾಯಲ್ಲಿರುವ ಶಬ್ದರೂಪಗಳು ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಸರಿಯಾಗಿರುವುವು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದೆ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ವಿವರವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈಗ ಇಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಪ್ರಕೃತ: ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದಗಳ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಮೊದಲನೆಯ ಹೆಜ್ಜೆಯಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಜನ ಅದನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಆಡುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಅವಧಾನದಿಂದ ನೋಡಿ ಒಂದು ಪ್ರಮೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಜನದ ಉಚ್ಚಾರ ಇರುವುದಿರುವಂತೆ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಜನರ ಮಾತನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಫೋನ್ ತಟ್ಟೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಿಡಿದಿಡುವುದು ಆವಶ್ಯಕವಾಗಬಹುದು. ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಮೆ ಮುಗಿದಾಗ್ಗ ದ್ರಾವಿಡದೇಶದ ಭಾಷೆಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಭೇದಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾವು ಈಗ ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಬಹುಮಾತನ್ನು ತಿದ್ದುವುದೂ ವಿಶದಪಡಿಸುವುದೂ ಆವಶ್ಯಕವಾಗುತ್ತದೆಯೆಂದು ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ.

ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಒಂದು ಪ್ರಮೆ

ಉಪಭಾಷೆಗಳ ಇಂಥ ಒಂದು ಪ್ರಮೆಯನ್ನು ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಆರಂಭಿಸಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅದು ಎಷ್ಟು ದೂರ ಮುಂದುವರಿದಿದೆಯೋ ನನಗೆ ತಿಳಿಯದು. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿ ಅದರಿಂದ ದೊರೆಯುವ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇಗನೆ ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದೆಂದು ಆಶಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇಂಥ ಪ್ರಮೆ ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಎಲ್ಲ ಉಪಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕೊರಮ ಕೊರಚ ಭಾಷೆಗಳು ಈ ಆವರಣದಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತವೆ. ಅವನ್ನು ಇದುವರೆಗೆ ಯಾರೂ ಪರಿಶೀಲಿಸಿಲ್ಲ. ಅದು ಮುಗಿದಾಗ್ಗೆ ನಾವು ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್‌ರವರು ರಚಿಸಿರುವ ಈ ಭಾಷೆಗಳ ವಂಶವೃಕ್ಷ ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಮಾರ್ಪಡಬೇಕೇ ಎಂದೂ ನೋಡಬಹುದು. ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ನಾನು ಮೈಸೂರು ದೇಶದ ಜನಗಣತಿಯ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದಾಗ ಗ್ರಿಯರ್‌ಸನ್‌ರ ಪದಗಳ ಪಟ್ಟಿಗೆ ಕೊರಮ, ಕೊರಚ, ತುಳು ಮತ್ತು ಕೊಡಗು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಅವರು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಈ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗಿರುತ್ತದೆಯೆಂದು ತೋರಿಸುವ ವಾಕ್ಯ ವೃಂದಗಳನ್ನು ಬರೆಯಿಸಿದೆನು. ಈ ಪಟ್ಟಿಗಳೂ ಈ ವಾಕ್ಯಗಳೂ ಈ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಲ್ಲ ಇನ್ನೂ ಒಬ್ಬರಿಬ್ಬರ ಎದುರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಆದಮೇಲೆ ಪ್ರಕಟನೆಗೆ ಯೋಗ್ಯವಾದಾವು. ಇವುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಅಚ್ಚುಮಾಡಿಸಬೇಕೆಂದಿದೇನೆ. ಆಗ್ಗೆ ಅವು ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನಕ್ಕೆ ಬಂದಾವೆಂದು ನಂಬಿದೇನೆ.

ನುಡಿಯ ಮೂಲಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು

'ಶ' ಶಬ್ದದಂತೆ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿರುತ್ತ 'ಚ' ಎಂದು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಮೇಲೆ ಉದಾಹೃತವಾದ ಶಬ್ದ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ಇಂಥ ಹಲವು ಶಬ್ದಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು. 'ಶ' ಸಂಸ್ಕೃತ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ. ಚೆಲ್ಲು ಅಥವಾ ಶೆಲ್ಲು ಎನ್ನುವ ಪದ ಶುದ್ಧ ಕನ್ನಡ ವಾದುದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಬರೆಯುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ದ್ರಾವಿಡ

ವರ್ಣವನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಚೆಲ್ಲು ಎಂದು ಬರೆದರು. ಬೇರೆ ಒಂದೆರಡು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಯತ್ನಿಸಿದಂತೆ ಅವರು ಈ ಶಬ್ದವನ್ನು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆಯಿಂದ ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯತ್ನಿಸಿದ್ದರೆ ಅಟ, ಕುಳ ಇರುವಂತೆ ಚ ಶ, ಶ ಶ ಎಂದು ಅಕ್ಷರಗಳಿದ್ದಿರಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ತಮಿಳರು ಈಗ ರಾಮ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯ ಕರ್ತೃವಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವಾಗ 'ಮ'ಕಾರದ ಆಚೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕ ಸ್ವರವನ್ನು ಅಲ್ಪವಾಗಿ ನುಡಿಯುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವರು ; ಆದರೆ ತಮಿಳರಷ್ಟು ಅಲ್ಲ. ಕನ್ನಡಿಗರೂ ಕೂಡ ಹಿಂದೆ ಈಗಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕವನ್ನು ನುಡಿಯುತ್ತಿದ್ದರೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅನುನಾಸಿಕ ಶಬ್ದವು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ 'ನ್' ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿತು. ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿದಾಗ ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದ್ದ 'ನ್' ಹೋಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಒಂದು 'ನ' 'ನಿ' ಶಬ್ದ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಧಾನುನಾಸಿಕವನ್ನು ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಮೇಲೆ ಅನುಸ್ವಾರದಿಂದ ಸೂಚಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಗೆ ಬಂದಿತು. ಅನುಸ್ವಾರ ನ್, ಮ್ ಎಂಬ ಎರಡು ಅರ್ಧಾಕ್ಷರಗಳಿಗೂ ಸಮವಾಯಿತು. ಆಮೇಲಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯನ್ನು ಓದುವವರು 'ರಾಮಂ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿಯ ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು, ನಕಾರವಲ್ಲ, ಮಕಾರ ಎಂಬಂತೆ ಓದಿದರು. ಇದಾದಮೇಲೆ ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಮಂ ಇರುವಾಗ ತೃತೀಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ 'ರಾಮುಮಿಂದ' ಎಂದಾಗದೆ 'ರಾಮನಿಂದ' ಏಕಾಯಿತು ಎಂದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಹುಟ್ಟಿತು. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ವ್ಯಾಕರಣಗಳಲ್ಲಿ ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಬರೆದಿರುವ ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಅಲ್ಲ, ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಂದ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕವನ್ನು ಎನ್ನುವುದು ನಮಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಸುಲಭವಾಗಿಯೇ ಹರಿಯುವುದು ; ಇಂಥ ಚರ್ಚೆ ಅನವಶ್ಯಕವಾಗುವುದು. ಬರೆದಿರುವ ಅನುಸ್ವಾರ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅರ್ಧಅನುನಾಸಿಕ ಎನ್ನುವುದಲ್ಲದೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಅನುಸ್ವಾರವನ್ನು ಬರೆಯದೆ ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕವನ್ನು ಬರೆದಿದ್ದರೂ ನಾವು ಚರ್ಚಿಸಬೇಕಾಗಿ

ಪ್ಪದ್ದು ಬರೆದ ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕವನ್ನಲ್ಲ; ಬಾಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕವನ್ನು. ಅದನ್ನು ಹಿಡಿದು ಚರ್ಚೆಮಾಡಿದರೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಸುಲಭವಾಗುತ್ತದೆ; ಸಾರ್ಥಕವಾಗುತ್ತದೆ. ಬರಹದ ಅಕ್ಷರವಲ್ಲ, ಬಾಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಮುಖ್ಯ. ಇದನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಉದಾಹರಣೆ ಕೊಡಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ 'ಹಾವು' ಎಂದೂ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ 'ಪಾಂಬು' ಎಂದೂ ಬರೆಯುವ ಮಾತನ್ನು ತಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ತಮಿಳ ಮಾತಿನ ಬರಹರೂಪದಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಮಕಾರ ಇದೆ. ಕನ್ನಡದ ಬರಹದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅದು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಜನರು ಹಾವು ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಅಸ್ಪಷ್ಟ ಅನುನಾಸಿಕ ಶಬ್ದ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಮಕಾರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಳಿಸಿಹೋಗುವುದೆಂದು ಭಾಷಾ ಭ್ಯಾಸಿಗಳು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಮಕಾರ ಅಳಿಸಿರುವುದು ನಿಜ; ಆದರೆ ಅದು ಅಳಿಸಿರುವುದು ಬರಹದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ, ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲ. ವರ್ಣ ಮಾಲೆಯ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಹತ್ತಿರ ಹತ್ತಿರದ ಸ್ವರೂಪದ ಹಲವು ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಕೇತವಾಗುತ್ತದೆ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ 'ಂಬು' ಆಗುವ, ತೆಲುಗಿನಲ್ಲಿ 'ಮು' ಆಗುವ, ಮೂಲದ ಅರ್ಧ ಅನುನಾಸಿಕ ಈಗಲೂ ಕನ್ನಡ ದಲ್ಲಿಯೂ ಜೀವಂತವಾಗಿದೆ.

ಈ ಸಂದರ್ಭದ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತು

ಇದೇ ಪದವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ನಾವು ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ ವನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಬಹುದು. ತಮಿಳಿನ ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕೊನೆಗೆ ಕಾಣುವ 'ಉ' ಸ್ವರವು ಬಾಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಉ ಆಗಿ ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ಉಚ್ಚಾರವಾಗುವುದು ಒಂದು ಅರ್ಧ ಸ್ವರವಾಗಿ. ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಯನ್ನೆ ಗುರುತಿಸಬೇಕೆಂದು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರೆ ನಾವು ಪ್ರಾಯಶಃ ಬ್ ಅರ್ಧಾಕ್ಷರದ ಮೇಲೆ 'ಉ' ಸ್ವರವನ್ನು ಏರಿಸದೆ ಒಂದು ಅರ್ಧ ಉಕಾರ ವನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕಾದೀತು. ಕುಮಾರಿಲಭಟ್ಟನು ತಮಿಳಿನ ಶೋರು, ಪಾಂಪು, ವಯಿರು ಎಂಬ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಶೋರ್, ಪಾಂಪ್, ವೈರ್ ಎಂದು ಅಂತ್ಯದ 'ಉ' ಸ್ವರವನ್ನು ಅಳಿಸಿ ಬರೆದನೆಂದೂ ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ

ಅವನಿಗೆ ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಪರಿಚಯ ಇಲ್ಲದ್ದು ಇರಬೇಕೆಂದೂ ಭಾಷಾಪಂಡಿತರು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಬರವಣಿಗೆಯ ಸ್ವರಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ಬಾಯ ಸ್ವರಗಳನ್ನೂ ವ್ಯಂಜನಗಳನ್ನೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಇಂಥ ಮಾತನ್ನು ನಾವು ಹೇಳಲಾರೆವು. ಕುಮಾರಿಲ ಭಟ್ಟನು ಕೊಟ್ಟ ಪದರೂಪ ಈಗ ನಾವು ಸರಿಯಾದದ್ದೆಂದು ಹೇಳುವ ಪದರೂಪಕ್ಕಿಂತ ಕಡಮೆ ಸರಿಯಲ್ಲ; ಇಷ್ಟೇ ಸರಿ. ಒಂದು ಅಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅರ್ಧ 'ಉ'ಕಾರವನ್ನು ಅವನು ಬಿಟ್ಟನು; ನಾವು ಪೂರ್ತಿಮಾಡಿ ಇಟ್ಟು ತೋರಿಸುತ್ತೇವೆ. ಪ್ರಾಯಶಃ ಪದದ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಈ ಪೂರ್ಣವಾದ ಉಕಾರಕ್ಕಿಂತ ಆ ಬಿಟ್ಟುಹೋದ ಅರ್ಧ ಉಕಾರದ ರೂಪವೇ ಹೆಚ್ಚು ನಿಜವಾಗಿ ತೋರಿಸುತ್ತದೆನ್ನಬಹುದು. ಇಂಥ ಉದಾಹರಣೆ ಹಲವನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಾನು ನಿವೇದಿಸುವುದು ಇಷ್ಟೆ: ಒಂದು ಶಬ್ದ ಹೀಗೆ ಇದ್ದದ್ದು ಹೀಗಾಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವಾಗ ನಾವು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದು ಬರಹದ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನಲ್ಲ, ಬಾಯ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು. ಈ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಸ್ವರಗಳು ವ್ಯಂಜನಗಳು ನಾವು ಬರಹದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸುವ ಎರಡು ಸ್ವರಗಳಿಗೆ ಎರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಮಧ್ಯದ ಸ್ವರಗಳೂ ವ್ಯಂಜನಗಳೂ ಆಗಿ ಇವೆ. ಹಿಂದೂ ಇಂಥ ಸ್ವರಗಳೂ ವ್ಯಂಜನಗಳೂ ಇದ್ದಿರಬೇಕು. ಈ ಸ್ವರಗಳು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಲೇಖನದ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ವರ್ಣಮಾಲೆಯ ಪರಿಮಿತ ಸಂಕೇತಗಳಲ್ಲಿ ಬರೆಯಲ್ಪಟ್ಟಿವೆ. ನಿಜದಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ತೋರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದ್ದರೂ ತಪ್ಪಾಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ.

ಆಡುವ ಭಾಷೆ ಕಲಿಸುವ ಇನ್ನೊಂದು ತತ್ವ

ಬರಹದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕಡೆಗಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಪದ್ಧತಿ ಭಾಷೆಯ ಜಾಯಮಾನವನ್ನು ಕುರಿತರೆ ವ್ಯಾಕರಣದ ಕೆಲವು ಭಾವನೆಗಳೂ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಾವೋ ಎಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಕೃತವಾನ್, ದ್ರಷ್ಟಾಸಿ, ಕರ್ತಾಸ್ಮಿ, ಎಂಬ ವ್ಯಾಕರಣ ರೂಪಗಳು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಪ್ರಭಾವದಿಂದ

ಬಂದಿವೆ ಎಂದು ಕೆಲವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ. ಈ ರೂಪಗಳು ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳಿಂದ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲವಂತೆ. ಕೃತವಾನ್ ಎಂಬುದು ತಮಿಳಿನ ಶೈದವನ್, ಕನ್ನಡದ ಗೈದವನ್ ಎಂಬಂತೆ ಇದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಲೇಖಕನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅರಿತವನಾಗಿದ್ದು ಶೈದವನ್, ಗೈದವನ್ ಎಂಬ ಅಚ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಕೃತವಾನ್ ಎಂದು ಮಾಡಿರಬೇಕೆಂದು ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಊಹಿಸಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ವ್ಯಾಕರಣ ತಿಳಿಯದು. ಆದರೂ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ಎದುರಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ : ಕೃತ ಎಂಬುದು ಮಾಡಲ್ಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆಯಷ್ಟೆ ; ಜ್ಞಾನವಾನ್ ಧನವಾನ್ ಎನ್ನುವಂತೆ ಕೃತವಾನ್ ಎಂದು ಪದ ಆಗಲಾರದೆ ? ನಿಜವಾಗಿ ಕೃತವಾನ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಕೃತಕಾರ್ಯವಾನ್ ಎಂಬುದು ಅರ್ಥ. ಗೈದವನ್ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಗೈದ ಕೆಲಸದವನು ಎಂದು ಅರ್ಥವಲ್ಲ. ಯಾವನು ಗೈದನೋ ಅವನು ಎಂಬುದು ಅರ್ಥ. ಕೃತವಾನ್ ಎನ್ನುವುದು ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಭಾಷೆಯ ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಪದ್ಧತಿ ಕಾರಣ ಹೊರತಾಗಿ, ಗೈದವನ್ ಎಂಬ ದ್ರಾವಿಡ ರೂಪ ಕಾರಣ ಅಲ್ಲವೆಂದು ಸೂಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ದ್ರಷ್ಟಾಸಿ, ಕರ್ತಾಸ್ಮಿ ಎಂಬ ರೂಪಗಳೂ ಹೀಗೆಯೇ ಉಕ್ತಿಭಂಗಿಯಿಂದ ಸಹಜವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡು ಎಂದು ಒಡೆಯನು ಹೇಳಿದರೆ ಸೇವಕನು ಮಾಡಿದೆ ಅಥವಾ ಆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯ ; ಅವನ ಅರ್ಥ ಮಾಡುವೆನು, ಆಗುವುದು ಎಂದು. ಭರವಸೆ ಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವನು ಭೂತರೂಪವನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ಇದು ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮನುಷ್ಯನ ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದ ವಿಷಯ. ಕನ್ನಡದಂತೆ ಅಥವಾ ಇತರ ಭಾಷೆಗಳಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತ ಈ ರೂಪವನ್ನು ಸಹಜವಾಗಿ ಬಳಸಿರಬಹುದು, ಅದನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇಲ್ಲವೆನ್ನಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಲೆ ?

ಕನ್ನಡ ಹಳೆಗನ್ನಡ, ನಡುಗನ್ನಡ, ಹೊಸ ಕನ್ನಡ ಎಂಬ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದೆ ಎಂದು ಈಗ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವಾಡಿಕೆ

ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಮೂರು ಮೆಟ್ಟಿಲನ್ನು ಒಪ್ಪಬೇಕೆ ಎನ್ನುವುದು ಪುನಃ ವಿಮರ್ಶೆ ಆಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಬಿನ್ನವಿಸಲಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಬಂಡಾನ್ ಸಂದಾನ್ ಎಂಬಂಥ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳು ಇದ್ದವೆನ್ನುವುದು ನಿರ್ವಿವಾದ ವಿಷಯ. ಅಂಥ ಮಾತು ಬಹಳವಿದ್ದು ಕನ್ನಡ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಳೆಯದು ಎಂದು ಹೇಳುವ ಒಂದು ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿದ್ದದ್ದು ನಿಜವಾದರೆ ಆ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬರವಣಿಗೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಉಳಿದಿಲ್ಲ. ಈ ಕೆಲವೇ ಆದ ಬಹು ಹಳೆಯ ರೂಪಗಳು ದೊರೆಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಇವು ಹೊರತಾಗಿ ಉಳಿದಂತೆ, ಅದರೀಚಿನ ಹಳೆಗನ್ನಡ ರೂಪಗಳನ್ನೇ ತೋರಿಸುತ್ತದೆ. ಎಂದರೆ ಬಂಡಾನ್ ಸಂದಾನ್ ಮುಂತಾದ ರೂಪಗಳು ದೊರೆಯುವ ಬಹು ಕೊಂಚ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಟ್ಟಿಗಿಟ್ಟರೆ ನಮಗೆ ಉಳಿಯುವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಪಂಪನ ಕಾಲದಿಂದ. ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಿಂದ, ಇಂದಿನವರೆಗೂ ತೀರ ಸ್ವಲ್ಪ ವ್ಯತ್ಯಾಸದಿಂದ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ಉಳಿದಿವೆ. ಹತ್ತು ಹನ್ನೊಂದನೆಯ ಶತಮಾನದ ಬರಹದ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳು ಈಗ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿಲ್ಲ. ಆಗಣ ಲೇಖಕರು ಎಚ್ಚರದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಱ ೞ ಕುಳ ಭೇದಗಳು ಈಗ ಅಳಿಸಿವೆ. ಇದು ಹೊರತು ನಮಗೆ ಪಂಪನ ಕನ್ನಡ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಬೇರೆಯದೆಂದು ಹೇಳುವಂತಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಹೋಲಿಕೆಯಿಂದ ಈ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವುದಾದರೆ ಹೀಗೆನ್ನಬಹುದು. ಪಂಪನ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡಕ್ಕೂ ಇರುವ ಭೇದ ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ್‌ನ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೂ ಇಂದಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೂ ಇರುವ ಭೇಧಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನದಲ್ಲ. ಷೇಕ್ಸ್‌ಪಿಯರ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಹಳೆಯ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂದಾಗಲಿ ನಡುಗಾಲದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಎಂದಾಗಲಿ ಹೇಳಿ ಅದು ಇಂದಿನ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಿಂದ ಬೇರೆ ಎಂದು ಯಾರೂ ಸೂಚಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರಿಂದ ಪಂಪನ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕೂಡ ಹಳಗನ್ನಡ ಎನ್ನುವುದು ಅನಾವಶ್ಯಕವೆಂದೇ ತೋರಬಹುದು. ಬರಹದ ಭಾಷೆ ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಬೇರೆಯಾದ ಕೆಲವು ರೂಪಗಳನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಎಂದೂ ಉಂಟು. ಕನ್ನಡದ ಸಂಧಿ ಪದ್ಧತಿ ಈಗಲೂ ಬಾಯಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಿಲ್ಲದ ಅನೇಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ

ಬಳಸುತ್ತದೆ. ಒಂದೊಂದು ಭಾಷೆಗೆ ಒಂದೊಂದು ಮರ್ಯಾದೆ. ಇದು ಕನ್ನಡದ ಮರ್ಯಾದೆ. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಮರೆತು, ಪದಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ, ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಕೆಲವು ವ್ಯತ್ಯಾಸದ ಸಲುವಾಗಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠೆ ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಾಗಲಾರದೆಂದು ನನ್ನ ಬಿನ್ನಪ. ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಹೋದದ್ದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ, ಯಾವುದೋ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅವಸ್ಥಾತ್ರಯ ಇಲ್ಲಿಯೂ ಕಂಡೀತೋ ಎಂಬ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಇರಬಹುದೆ? ಈ ಭಾವನೆ ಮೊದಲಾದದ್ದು ಇಂಥ ಒಂದು ಸಾಮ್ಯದ ಅಭಿಲಾಷೆಯಿಂದ ಎಂದೇ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಈಗ ಹಿಡಿದಿರುವುದೂ ಇದೇ ಭಾವನೆಯಿಂದ ಇರಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಆರಂಭದ, ಮಧ್ಯದ ಮತ್ತು ಹೊಸ ರೂಪಗಳಿಗೆ ಎಂಥ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪಂಪನ ಕನ್ನಡದಿಂದ ಇಂದಿನ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಆಗಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಂದರ ಷ್ಟಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಕಾಣುವುದು. ಬಹಳವಾದರೆ, ವಾಡಿಕೆಯಂತೆ ನಾವು ಹಿಂದಿನ ಲೇಖನದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹಳಗನ್ನಡವೆಂದೂ ಸುಮಾರು ಕುಮಾರವ್ಯಾಸನ ಕಾಲದ ಮತ್ತು ಈಚಿನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಹೊಸ ಕನ್ನಡವೆಂದೂ ಹೇಳಬಹುದು. ಆಗಲೂ ನಮಗೆ ಬಸವಣ್ಣನವರ ಕನ್ನಡ ಹಳೆಯ ಎಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ. ನಿಜದಲ್ಲಿ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಳೆಯ ಲಕ್ಷಣ ಏನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡದ ಹಳತನ ಹೊಸತನ ಪದ್ಯದ ಸಂಪ್ರದಾಯ ಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನ್ವಯಿಸಿದಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನುಡಿಯ ಸಂಪತ್ತು

ಹಳೆಯದು ಹೊಸದು ಎಂಬ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಭೇದ ಬೇಡ ವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಹಾರದ ದೃಷ್ಟಿಯ ಒಂದು ಕಾರಣ ಇದೆ. ಒಂದು ರೂಪವೋ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯೋ ಹಳೆಯದೆಂದರೆ ಅದನ್ನು ಬಿಡೋಣ ಎಂದು ಹೇಳುವವರುಂಟು. ನಾನು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ನಾವು ಹಳೆಯದೆಂದು ಹೇಳುವ ಪದಗಳೂ ವೃತ್ತಿಗಳೂ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಹಳೆಯ ವಲ್ಲ; ಬರವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಿರುವ ವಿಶೇಷ ರೂಪ ವೃತ್ತಿಗಳು.

ಆದಕಾರಣ ಅವನ್ನು ಬಿಡುವುದು ಅಯುಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ಎಲ್ಲರಿಗೂ
ತಿಳಿಯುವ, ಇನ್ನೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವ, ಮಾತು ರೀತಿಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟರೆ
ಭಾಷೆಯ ವಾಕ್‌ಶಕ್ತಿ ಕಡಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ಆಗುವ ನಷ್ಟಕ್ಕೆ
ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಲಾಭವೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಆಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆ
ಯಲ್ಲಿಲ್ಲದ ಸುಲಭವಾದ ಕೆಲವು ರೂಪವೃತ್ತಿಗಳಿಂದ ಕನ್ನಡದ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ
ಮಾತುಗಳು ಅಂದಚೆಂದದಿಂದ ಸೇರಿ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಇವುಗಳನ್ನು
ಬಿಟ್ಟರೆ ರಚನೆ ಕರ್ಕಶವಾಗುವುದು. ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಯಾವ ಕಾರಣವೂ
ಇಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಈಗ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವುದು ಬೇರೆಯ
ರೀತಿಯ ಪ್ರಯತ್ನ. ಅದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಕನ್ನಡದ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ.
ಹಿಂದೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿದ್ದ ಅನೇಕ ಮಾತುಗಳು ಈಗ ವ್ಯವಹಾರದಿಂದ
ಕಳಚಿಹೋಗಿವೆ. ಇಂಥ ಮಾತುಗಳು ಎಲ್ಲೋ ಒಂದೊಂದು ಕಡೆ ಜನ
ರಲ್ಲಿ ಈಗಲೂ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ; ವಿಶೇಷವಾಗಿ ಪುಸ್ತಕಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕುತ್ತವೆ.
ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ನಾವು ದಿನದ ಭಾಷೆಗೆ ಮತ್ತೆ ತರಬೇಕು. ಬಾನ್
ಬೈಗು ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆ. ಇಂಥ ಮಾತುಗಳು
ನೂರಾರಿವೆ. ಇವನ್ನು ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ತರುವುದರಿಂದ ದಿನದ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ
ಅಂದ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಮಳೆಯಾದ ಮೇಲೆ ಕೆರೆಗೆ ಹರಿದುಬಂದು ಸೇರುವ
ನೀರನ್ನು ಬರಾವು, ಬರವು ಎಂದು ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ;
ಒಡವು ಎಂದರೆ ಕೆರೆಯ ಕಟ್ಟೆಯಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೊಚ್ಚಿಹೋದರೆ
ಬೀಳುವ ಅಂತರ. ದುಡುಕು ಎಂದರೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನಿಲ್ಲದ ಕಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ
ಅಡಿ ಇಟ್ಟಾಗ ಅದು ಹೇಗೋ ಹಾಗೆ ತಟ್ಟನೆ ಬಗ್ಗುವುದು ಎಂಬ ಅರ್ಥ.
ಈ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಈಗ ಯಾವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸು
ತ್ತಿದೇವೆ ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿದರೆ ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತರುವುದು
ಎಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕವೆಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ದುರದೃಷ್ಟಕ್ಕೆ ಇಂಥ
ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಬಾಯಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮಾತುಗಳು ಸುಲಭ
ವಾಗಿ ಬಂದುಬಿಡುತ್ತವೆ; ಕನ್ನಡದ ಮಾತು ಒಂದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕೆಂಬ
ಆವಶ್ಯಕತೆ ನಮಗೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ; ಆಸೆಯಂತೂ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ
ಇಲ್ಲ ಭಾಷೆ ಉಳಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಈ ರೀತಿಯ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು

ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸುವುದು ಒಂದು ಮುಖ್ಯವಾದ ಹೆಜ್ಜೆ. ಮಾತು ಹೋಗಿರುವಂತೆ ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಮಾತು ಇದ್ದು ಅರ್ಥ ಒಂದು ಹೋಗಿರುವುದು ಉಂಟು. 'ಎಣೆ' ಎಂದರೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮ ಎಂಬ ಅರ್ಥ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಈಗ ಇದೆ. ಇದೇ ಮಾತು ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮನಾದ ಎರಡು ಪದಾರ್ಥ ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ವಾಡಿಕೆಯಲ್ಲಿತ್ತು. ಎಂದರೆ ಒಂದು ಜೊತೆ ಪಂಚೆ ಎನ್ನುವಂತೆ ಒಂದು ಎಣೆ ಪಂಚೆ ಎಂದು ಆಗ ಹೇಳಬಹುದಾಗಿತ್ತು. ಇಂಥ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಮತ್ತೆ ಬಳಕೆಗೆ ತರುವುದು ಭಾಷೆಯ ಪದಕೋಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಮಾತನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದು.

ನುಡಿಯ ಬೇರುಗಳು

ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಕಾರ್ಯ ನಮ್ಮ ನುಡಿಯ ಬೇರುಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ನೋಡುವುದು. ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದು ಎಂದು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಲವು ಮಾತು ನಿಜದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಮಾತುಗಳ ಒಂದು ಮುದ್ದೆ ಎಂದು ಈ ಮೊದಲೇ ಭಾಷಾಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಉಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಬಹು ಸಾಮಾನ್ಯವಾದ ಉದಾಹರಣೆ ಎಣ್ಣೆ–ಎಳ್ ನೆಯ್. ಇದರಂತೆ ಹತ್ತಿರ, ಇರುಳ್ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳೂ ಸೇರುವೆಯ ಮಾತುಗಳು. ಇರ್ ಎಂದರೆ ರಾತ್ರಿ. ಅದನ್ನು ನಾವು ಇಬ್ಬನಿ ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲೂ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಇರುಳ್ ಇರ್+ಉಳ್ ಹೇಗೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮರುಳ್, ಕರುಳ್ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳೂ ಬೇರೆಯ ಪದಗಳೊಂದಿಗೆ 'ಉಳ್' ಪದ ಸೇರಿ ಆಗಿರುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ತಿರುಳ್, ಕರುಳ್, ಹುರುಳ್ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳೂ ಇಂಥವೇ ಇರಬೇಕು. ಅ, ಇ, ಉ, ಎ ಎಂಬ ತುಣುಕುಗಳಿಗೆ ಒಂದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಅರ್ಥವಿತ್ತೆನ್ನುವುದು ಅವನ್, ಇವನ್, ಉವನ್, ಎವನ್ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಿಂದ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಅನ್, ಅಳ್ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಕಾಣುವಂತೆ 'ನ್' ಎನ್ನುವುದು ಪುಲ್ಲಿಂಗ ಸೂಚಕವಾದ ತುಣುಕಾಗಿಯೂ 'ಳ್' ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ ಸೂಚಕವಾದ ತುಣುಕಾಗಿಯೂ ಉಪಯೋಗಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರಬೇಕು. ಅನ್, ಅಳ್ – ನೋಡಿ. ಆಣ್ ಎಂದರೆ ಗಂಡು, ಆಲು ಎಂದರೆ

ಹೆಂಡತಿ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳನ್ನೂ ನೋಡಿ. ಇದರಂತೆ ತನ್ ಎಂಬ ತುಣುಕಿನ ಮೂಲ ಅರ್ಥವೂ ಅದರಿಂದ ತಾನ್, ತನ್ನ – ಮಾತುಗಳು ಬಂದಿರುವುದೂ ಈ ತುಣುಕು ತಂದೆ, ತಂಗೆ, ತಮ್ಮ, ತಮ್ಮಡಿ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವುದೂ ಪರಿಶೀಲನೆಗೆ ಅರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. ತು, ದು, ಇಂಥದೇ ಒಂದು ತುಣುಕು. ಒಳಿತು, ಕರಿದು ಎಂಬೆಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಇ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಆಗಮಿಸಿದ ಸ್ವರ. ದ್ರಾವಿಡಭಾಷೆಯ ಒಂದು ವ್ಯಂಜನ ಸರಳವೂ ಪರುಷವೂ ಆಗಬಹುದಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಭಿನ್ನವಾದ ಎರಡು ಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಶಬ್ದಕೋಶದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಕಡೆ ಕಾಣಬಹುದು. ಬೆಳಕು ನಾಮಪದ, ಬೆಳಗು ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಬರುವ ನಾಮಪದ; ಕುರಿ, ಗುರಿ; ಕೋಟೆ, ಗೋಡೆ; ಇವೂ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಗಳು. ಕೋಟೆಯ ಗೋಡೆ, ಬಚ್ಚಿಡು ಎಂಬವು ನಿಜದಲ್ಲಿ ಗೇಟ್‌ಬಾಗಿಲು ಎಂಬಂತೆ ಒಂದೇ ಅರ್ಥದ ಎರಡು ಮಾತುಗಳ ಸೇರುನುಡಿಗಳು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಶಂಕರರಾವಜೋಶಿ ಅವರು ಇಂಥ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇದೇ ನಿವೇದಿಸುವವರಾಗಿದಾರೆ.

ಮಾತು ಬಾಳಿನ ಚಿತ್ರ

ಇದೇ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಶೀಲಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯ ಇನ್ನೊಂದಿದೆ. ಅದು ನಮ್ಮ ಜನರ ಭಾವನೆಗಳು ನಮ್ಮ ನುಡಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಿರುವ ರೀತಿ. ನಾವು ಈಗ ಪೂಜಿಸುವ ಪರತತ್ತ್ವವನ್ನು ದೇವರು ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದದಿಂದ ನಿರ್ದೇಶಿಸುತ್ತೇವೆ. ದೇವ ಎಂಬ ಮಾತಿನ ಪರ್ಯಾಯವಾದ ದೆವ್ವ ಎನ್ನುವುದು ಒಂದು ದುಷ್ಟ ಸತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತಿರುವುದು ಗಮನಾರ್ಹವಾದ ಮಾತು. ದೇವರು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ಮಾತಿನ ರೂಪ ಬಹುವಚನ, ಪ್ರಯೋಗ ಏಕವಚನ. ತಮಿಳಿನಲ್ಲಿ ದೇವರು ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ದೇಶ್ಯಪದ ಇದೆಯಂತೆ. ಇದನ್ನು ತಮಿಳಿನ ಒಂದು ಹೆಮ್ಮೆಯೆಂದು ಜನ ಹೇಳುವುದನ್ನು ನಾನು ಕೇಳಿವೇನೆ.

ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಈ ಹೆಮ್ಮೆಯನ್ನು ಯಾರೂ ಆರೋಪಿಸಿಲ್ಲ. ದೇವ ಎಂಬ ಮಾತು ಬರುವ ಮುನ್ನ ಕನ್ನಡದ ಜನ ಆ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಯಾವ ಮಾತನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎನ್ನುವುದು ವಿಚಾರಾರ್ಹವಾದ ವಿಷಯ. 'ಪೆರ್ಮ' ಎಂಬುದು ಆ ಮಾತು ಇರಬಹುದೆ ? ಎಲ್ಲಮ್ಮ, ಎಲ್ಲಪ್ಪ ಎಂಬ ಹೆಸರುಗಳು ನಮ್ಮ ಜನರು ದೇವರನ್ನು ಸರ್ವನು ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. 'ಕಲ್ಲ' ಎಂಬ ಹೆಸರು ಅವನು ಸ್ಥಾಣು ಎಂದೂ ಅಚಲನೆಂದೂ, ದೃಢನೆಂದೂ ; ಗುಂಡ ಎನ್ನುವುದು ಅವನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಎಂದೂ ಗ್ರಹಿಸಿದ್ದನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ಹಲಸಂಗಿ, ಉಚ್ಚಂಗಿ ಎಂಬ ಮಾತುಗಳು ಭಗವಂತನ ಅನುಗ್ರಹದ ವಿಸ್ತಾರವನ್ನು, ಅವನು ಸ್ವಪ್ರಕಾಶನಾಗಿರುವುದನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಷಯವನ್ನು ತೋರಿಸುತ್ತವೆ. ದ್ರಾವಿಡ ಜನರು ಸ್ವರ್ಗ, ನರಕ ಎಂಬ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಅವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ನರಕದ ಪರಿಚಯವಿರಲಿಲ್ಲವೆಂತಲೂ ಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಹೇಳಿದಾರೆ. ಹಿಂದಿನ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನರಕವನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದರೂ ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ಈಚೆಗೆ ನಮಗೆ ಅದರ ಪರಿಚಯ ಸಾಕಾದಷ್ಟು ಆಗಿದೆ. ನಾನು ೧೯೩೨ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಮದರಾಸಿನಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟ ಕೆಲವು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಸ್ಥಳಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಾಲ್ಕು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆನು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ. ಅಗರದ ನರಸಿಂಹಯ್ಯನವರು ನಮ್ಮ ಈ ಸಮ್ಮೇಳನ ತಿರುವಾಂಕೂರಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿದಾಗ ಈ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ಒಂದು ಲೇಖನವನ್ನು ಓದಿದರಂತೆ. ಹಾವೇರಿಯಲ್ಲಿರುವ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯಮಿತ್ರರಾದ ಬೆಂಗೇರಿಯವರು ಕರ್ನಾಟಕದ ಊರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅನ್ವೇಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದಾಗಿ ನಾನು ಕೇಳಿದೆನು. ಇತರ ಸ್ನೇಹಿತರೂ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಗ್ರಿಯನ್ನು ಶೇಖರಿಸಿರಬಹುದು. ಇದೆಲ್ಲ ಬೇಗನೆ ಪ್ರಕಟವಾಗಿ ಈ ವಿಚಾರ ಮುಂದುವರಿಯಲೆಂದು ನಾವು ಪ್ರಾರ್ಥಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ.

ತಿದ್ದಿದ ವ್ಯಾಕರಣ

ಇದೇ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಇನ್ನೊಂದು ಕೆಲಸ, ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ವ್ಯಾಕರಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಕುರಿಗಳು

ಬಂದವು, ಕುರಿಗಳನ್ನು ತಂದರು ಎಂದು ಯಾವ ಕನ್ನಡಿಗನೂ ಆಡುವುದಿಲ್ಲ. ಕುರಿಗಳು ಎನ್ನುವಷ್ಟೇ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕುರಿ ಎನ್ನುವುದು ಬಹುವಚನ. ಕೆಲವು ವಾಡಿಕೆಯ ರೂಪುಗಳನ್ನು ನಾವು ಗ್ರಾಮ್ಯವೆಂದು ಎಣಿಸುತ್ತೇವೆ. 'ನೀನು ಬಂದಿ' ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಬಂದಿ ಎನ್ನುವುದು ಹೀಗೆ ಗ್ರಾಮ್ಯವೆಂದು ನಮ್ಮ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಬಂದೆ ಎನ್ನುವುದು ಎಷ್ಟು ಸ್ವಚ್ಛವೋ ಬಂದಿ ಎನ್ನುವುದೂ ಅಷ್ಟೇ ಸ್ವಚ್ಛ. ಹಾಗೂ ನೋಡಿದರೆ, ಬಂದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಬಂದಿ ಹೆಚ್ಚು ಸ್ವಚ್ಛವೇ ಇರಬಹುದು. ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಕರಣಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ಉಕ್ತಿಗೆ ಸಾಧಕವಾಗುವ ನಿಯಮಗಳು ಉಕ್ತಿಯಷ್ಟೇ ಅಮಾನುಷ, ಅಪೌರುಷೇಯ; ಆದರೆ ಆ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಬರೆದಿಟ್ಟಿರುವ ಗ್ರಂಥಗಳು ಅಮಾನುಷವಲ್ಲ, ಅಪೌರುಷೇಯವಲ್ಲ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಹಿಕೆ ತಥ್ಯದಿಂದ ಬೇರೆಯಾಗಿರುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವೇನೂ ಅಲ್ಲ. ಕೇಶಿರಾಜನು ತನಗೆ ತಿಳಿದ ಕನ್ನಡವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತನ್ನ ಓದು ತನ್ನ ಪರಿಶೀಲನೆ ತನ್ನ ದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸರಿಯೆಂದು ತೋರಿದ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದನು. ಎಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೂ ಇಂಥ ಸೂತ್ರಗಳು ಉಕ್ತಿಯಿಂದವು ಬಂದವು ಹೊರತು ಬೇರೆಯಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಅಲ್ಲದೆ ಇದ್ದದ್ದು ವೈಯಾಕರಣಿಯ ಯೋಗ್ಯತೆಗೆ ಕುಂದು ತರುವುದೆಂದು ನಾವು ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಯಾವ ವೈಯಾಕರಣಿಯೂ ತನ್ನ ಬುದ್ಧಿ ತನ್ನ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಹೊಳೆದದ್ದನ್ನು ಹೇಳಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನು ಹೇಳಬೇಕು? ಆದರೆ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹೆಚ್ಚಿದಂತೆ ನಾವು ಹಿಂದಣ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ನೋಡಿ ಅವಶ್ಯ ಕಂಡಲ್ಲಿ ಪುನರ್ವಿಮರ್ಶೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಗೈ ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ಪೂರ್ವಿಕರು ಅಡಿ + ಕೈ = ಅಂಗೈ ಎಂದು ಸಮಾಸ ಬಿಡಿಸಿದ್ದುಂಟು. ಈಚೆಗೆ ಬಲ್ಲವರು ಇದನ್ನು ಅಗಂ + ಕೈ ಎಂದು ಬಿಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಗೈ ಎನ್ನುವಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಅರ್ಧ 'ಅಗಂ' ಕೂಡ ಆಗಬೇಕಾಗಿದ್ದಿಲ್ಲ. ಅದು ಬರಿಯ 'ಅಂ' ಎಂದೇ ಇರಬಹುದು. 'ಅಂದ' ಎಂಬ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕಾಣುವ ಅನ್ ವಿಶಾಲ, ಸುಂದರ ಎಂಬ ಅರ್ಥವನ್ನು ಕೊಡುವ ತುಣುಕು. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಿತ್ರರಾದ ಶ್ರೀ ಕಡಬ ರಾಘವಾಚಾರ್ಯರು ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳ ಪರಿಷ್ಕರಣವನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು

ಲೇಖನನನ್ನು ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ನಿವೇದಿಸುವವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾಭಿಮಾನಿಗಳೆಲ್ಲ ಈ ವಿಚಾರದ ಚರ್ಚೆಯನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುವರೆಂದು ನಾನು ನಂಬಿದೇನೆ.

ಮುಂಬರಿವಿನ ಸೂತ್ರ

ಇಂಥ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲೋ ಹೊಸದಾರಿಗೆ ಹೋಗುವುದಕ್ಕಿಂತ ಸಂಪ್ರದಾಯವನ್ನು ಹಿಡಿದು ನಡೆಯುವುದು ಕ್ಷೇಮವೆನ್ನುವ ಮನೋಧರ್ಮದವರು ಅನೇಕರಿದೇವೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನಾನೂ ಇದೇ ಮನೋಧರ್ಮದವನು. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಹೊಸ ಮಾತನ್ನು ತಂದು ಅದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡುವೆನೆನ್ನುವಾಗ ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಸುಲಭವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇತರ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೇಗೆಯೋ ಹಾಗೆಯೇ ಭಾಷಾ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ಕ್ಷೇಮತಪ್ಪದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಸೂತ್ರ ಇದೇ: ವಿಚಾರ ತೊಡರಿಲ್ಲದೆ ಇರಬೇಕು; ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಮಾಡಬೇಕು. ವಿಚಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಪರದೇಶದವರು ಮೊದಲಿಟ್ಟದ್ದು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅಪನಂಬಿಕೆ ಪಡುವುದೂ ನಮಗೆ ಬೇಡ. ಕೆಲವು ಕಾಲದವರೆಗೆ ನಮ್ಮ ಸೀಮೆಯ ಹೊಸ ವಿದ್ಯಾವಂತರಲ್ಲಿ ಪಡುವಲ ದೇಶದಿಂದ ಬಂದದ್ದೇ ಸರಿಯೆಂದು ಹೇಳುವ ಮನೋವೃತ್ತಿ ಕಂಡುಬಂದಿತು. ಈ ರೀತಿಯ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಮಕಾಲೆ ಮಹನೀಯನು ತಳಹದಿ ಹಾಕಿದನು; ನಮ್ಮವರು ಅದರ ಮೇಲೆ ಕಟ್ಟಡವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿದರು. ಈಗ ಈ ಜನದ ಬುದ್ಧಿ ಇನ್ನೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಉಯ್ಯಾಲೆ ಹೋದಂತೆ ತೋರುತ್ತಿದೆ. ಸರಿಯಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಾಚ್ಯದೇಶಗಳ ವಿಚಾರ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದೂ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ವಿಚಾರ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದೂ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಎರಡು ವಿಚಾರ ಪದ್ಧತಿಗಳಿವೆಯೇನು? ಪ್ರಾಚ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿದ್ವತ್ತನ್ನು ಪ್ರಶಂಸೆ ಮಾಡುವವರು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ವಿದ್ವತ್ತಿಗಿಂತ ಅದು ಆಳವಾದದ್ದು ಸಮಗ್ರವಾದದ್ದು ಎಂಬಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ನಮ್ಮ ಜನರ ಹಿಂದಣ ಕಾಲದ ವಿದ್ವತ್ತಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಆಳ ಈ ಸಮಗ್ರತೆಯ ಒಂದು ಭಾವ ಇರುವುದೂ ನಿಜ. ಯಾವುದಾದರೊಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಎತ್ತಿಕೊಂಡು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಪಂಡಿತ

ನಾದವನು ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಸೂತ್ರವನ್ನೊ ವೃತ್ತಿಯನ್ನೊ ಕೋಶದಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಥವನ್ನೊ ಒಂದಾದಮೇಲೆ ಒಂದನ್ನು ಕಂಠಪಾಠವಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಸಮಗ್ರವೆಂದು ಕಾಣುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಆಯಾ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹಾಗೆ ಕಂಠಪಾಠವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಆಗದ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನೂ ಅಷ್ಟೆ ಪಂಡಿತನಾಗಿರುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಇದನ್ನು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಖಚಿತವಾದ ಪಾಂಡಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಕಂಠಪಾಠ, ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ತೀರ ಆವಶ್ಯವಾಗಿದ್ದವು. ಈಗ ಕೋಶಗಳು ವೃತ್ತಿವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಅಚ್ಚಾಗಬಹುದು; ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಗಳನ್ನು ಅಷ್ಟೇನೂ ಹಣವಂತರಲ್ಲದವರೂ ಸಂಪಾದಿಸಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಹುದು. ಹೀಗಿರುವಲ್ಲಿ ಬಾಯಿಪಾಠ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಆವಶ್ಯವಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಆವಶ್ಯಕವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಬಾಯಿಪಾಠ ಬೇಡವೆಂದರೆ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಿರುವುದು ಬೇಡ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದು ಯಾರೂ ಭಾವಿಸಬಾರದು. ಬೇಡದಿರುವುದು ಬಾಯಿಪಾಠ ಮಾತ್ರ. ಅದೂ ಹಿಂದಿನ ಬಾಯಿಪಾಠದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಅರ್ಥ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಕೂಡ ವಿಷಯ ಜ್ಞಾನ ಇಲ್ಲದೆ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಎನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ರೀತಿಯ ಪಾಂಡಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೊಸಕಾಲದ ವಿದ್ಯಾವಂತರಿಗೇ ಕೆಲವು ದೋಷಗಳು ಕಾಣುತ್ತಿವೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪಂಡಿತರು ನಾವು ಪಾವನವೆಂದು ಗಣಿಸುವ ಗ್ರಂಥವನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅದರ ಮರ್ಯಾದೆಗೆ ಕಡಮೆಯಾದ ಒಂದು ಧ್ವನಿಯಿಂದ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅಥವಾ ಅನೇಕರು ಈ ಮೊದಲು ಹಾಗೆ ಆಡಿದ್ದು ಉಂಟು. ರಾಮ, ಸೀತೆ ಇವರನ್ನು ಗ್ರೀಕ್ ಕಾವ್ಯಗಳ ನಾಯಕನಾಯಕಿಯರನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಕ್ರೈಸ್ತಮತದ ಉನ್ನತಿಯ ಕೋಡಿನಿಂದ ಇಂಥವರು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿದುದುಂಟು; ಭಾರತೀಯರು ಮತಗ್ರಂಥಗಳನ್ನುವ ಕೃತಿಗಳನ್ನು ಅವುಗಳ ರೀತಿಯ ಗ್ರೀಕ್ ಗ್ರಂಥಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಚನ್ನಾಗಿ ಬಲ್ಲ ಗ್ರೀಕ್ ಗ್ರಂಥದ ರಸ ಅರ್ಥಸುರ್ಥ ತಿಳಿದ ಸಂಸ್ಕೃತ ಕಾವ್ಯದ ರಸಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎಂಬಂತೆ ಪಕ್ಷಪಾತ ಬುದ್ಧಿಯಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸಿದ್ದೂ ಉಂಟು. ಆದರೆ, ಈ ದೋಷ ಪದ್ಧತಿಯದಲ್ಲ; ನಿಲುವಿನದು.

ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಸಮೀಚೀನವಾಗಿ ಮಾಡುವ ನಿಯಮಗಳು ಸ್ಥಳಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ದಿಕ್ಕುದಿಕ್ಕಿಗೆ ಬೇರೆಯಾಗಲಾರವು. ಹಿಂದೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ನಕ್ಕ ನಾವು ಈಗ ಆ ನಿಲುವಿನ ಎದುರು ಮೂಲೆಗೆ ನುಗ್ಗಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವೆನ್ನುವುದೇ ಅಸಾಧು ಎನ್ನುವ ತಪ್ಪನ್ನು ಮಾಡಬಾರದು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿದ್ವಾಂಸನೊಬ್ಬನ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ನಾವು ನಿರಾಕರಿಸುವುದಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಾಣೋಣ. ಅದನ್ನು ತಿಳಿಯೋಣ. ಆ ಕಾರಣ ಅವನ ನಿಲುವಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ವಿಚಾರದ ಪದ್ಧತಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ನಮಗೆ ಬೇಡ ಎನ್ನದೆ ಇರೋಣ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಪದ್ಧತಿಯಿಂದ ಅನ್ವೇಷಣ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಪಂಡಿತರಲ್ಲಿಯೂ ಅವರ ಪದ್ಧತಿ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯವೆಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅಪನಂಬಿಕೆ ತೋರದೆ ಇರೋಣ.

ಭಾಷೋಪಾಸಕನ ದರ್ಶನ

ನಾನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಮಾತು ಇನ್ನೂ ನಾಲ್ಕಾರು ಉಳಿದಿವೆ. ಆದರೂ ಅವನ್ನೆಲ್ಲ ಈಗಲೇ ಹೇಳಿ ತಮ್ಮನ್ನು ಬೇಸರ ಪಡಿಸಲು ನನಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಈಗಾಗಲೆ ನಾನು ಬಹು ವೇಳೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಾಯಿತು. ಇನ್ನಷ್ಟನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಂಕೋಚಪಡುತ್ತೇನೆ. ಆದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಕುರಿತ ನನ್ನ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಿನ್ನವಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುತ್ತೇನೆ. ಭಾಷೆಯ ಪರಿಶೀಲನ ವೈಯಾಕರಣಿಗೆ, ಪ್ರಾಕ್ತನ ವಿಮರ್ಶಕನಿಗೆ, ಮಾತ್ರ ತಕ್ಕುದಾದ ವಿಲಕ್ಷಣ ವಿದ್ಯೆಯಲ್ಲ. ಭಾಷೆಯನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬೇಕೆಂಬ ಆಶೆಯುಳ್ಳ ಯಾವನೂ ಈ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪುರಸ್ಕರಿಸದೆ ಗತಿಯಿಲ್ಲ. ಒಂದು ಕೋವಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ಬಳಸಲು ಕಲಿಯುವವನಿಗೆ ಅದನ್ನು ಬಿಚ್ಚಿ ಹತ್ತು ತುಂಡಾಗಿ ಇಟ್ಟು ಮತ್ತೆ ಜೋಡಿಸುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ; ಅದನ್ನು ನಿರ್ಮಲವಾಗಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೋವಿಯಿಂದ ಗುರಿಯನ್ನು ಹೊಡೆಯುವ ಚಾತುರ್ಯದಂತೆಯೇ ಕುರಿತ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮಾತಿನಿಂದ ಮುಟ್ಟುವ

ಚಾತುರ್ಯ ಒಂದು ಇದೆ. ಕೋವಿಯ ವಿವರ ತಿಳಿಯದೆ ಆ ಗುರಿ ಹೇಗೆ ಕೈಸೇರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಹಾಗೆಯೇ ಮಾತಿನ ವಿವರವನ್ನು ಅರಿಯದೆ ಅದರಿಂದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಟ್ಟುವುದು ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಪದ ಹೇಗೆ ಆಗಿದೆ? ಅದರ ಅರ್ಥ ಒಂದು ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿತ್ತು, ಆಮೇಲೆ ಹೇಗೆ ಆಯಿತು, ಇಂದು ಹೇಗಿದೆ? ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬರೆಯುವೆವೆನ್ನುವವರಿಗೆ ಈ ಎಲ್ಲ ಅರಿವೂ ಆವಶ್ಯಕ. ಕೋವಿಯಿಂದ ಗುರಿಯ ಕಣ್ಣನ್ನು ಹೊಡೆದಾಗ ಕೋವಿಕಾರನಿಗೆ ಆಗುವ ಆನಂದ, ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವ ಲೇಖಕನಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದ ವೇಳೆ, ಓದುವವನಿಗೆ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿದ ವೇಳೆ ಆಗುತ್ತದೆ. ಈ ಆನಂದ ಗಳಿಸಲರ್ಹವಾದದ್ದು. ಇಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಅಭ್ಯಾಸದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಸುಖ ಇದೆ. ಮಾತುಗಳ ಪರಿಶೀಲನದಿಂದ ಮನುಷ್ಯನ ಭಾವನೆ ಹರಿಯುವ ರೀತಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾದಾಗ ಭಾಷೋಪಾಸಕನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ತತ್ತ್ವಗಳ ಮೂಲದ ಒಂದು ಅನಿರ್ವಚನೀಯ ಸತ್ಯದ ದರ್ಶನ ಲಭಿಸುತ್ತದೆ. ಕಾಳಿದಾಸನು ಹೇಳಿರುವಂತೆ ಯಾವ ಹೊಳೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅದರ ಗುರಿಯವರೆಗೂ ಹರಿದರೆ ನಾವು ಮುಟ್ಟುವುದು ಸಮುದ್ರ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬಹುದು: ಯಾವುದೇ ಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ತಳಮುಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿರಿ, ನೀವು ಎಲ್ಲ ಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಗುರಿಯಾದ ಜ್ಞೇಯವನ್ನೆ ಮುಟ್ಟುವಿರಿ. ಆಂಗ್ಲ ಕವಿ ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಒಬ್ಬ ವೈಯಾಕರಣಿಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. ರೋಗರುಜಿನವನ್ನು ಲೆಕ್ಕಿಸದೆ ಆಯುಸ್ಸು ಕಳೆಯಿತೆಂದು ಚಿಂತಿಸದೆ ಈ ವೈಯಾಕರಣಿ ಹೋಟಿ ಎನ್ನುವುದರ ನಿಷ್ಪತ್ತಿ, ಓನ್ ಪ್ರತ್ಯಯದ ಸ್ವರೂಪ ಎಂದು ಕಣ್ಣುಮುಚ್ಚುವವರೆಗೂ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಾಡುತ್ತಲೇ ಇದ್ದನಂತೆ. ಆ ವೈಯಾಕರಣಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ವ್ಯರ್ಥವಲ್ಲವೆಂದು ಬ್ರೌನಿಂಗ್ ಅವನ ಶಿಷ್ಯರ ಬಾಯಿಂದ ಹೇಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ನಾನೂ ಆ ಶಿಷ್ಯವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿದವನು. ಶಬ್ದಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಬುಡಮುಟ್ಟ ಉಪಾಸಿಸುವ ಗುರು ಪುಣ್ಯಶಾಲಿ. ಅವನು ಕುಳ್ಳಿರಲು ಉನ್ನತ ಪೀಠವನ್ನು ಹಾಕಬೇಕು. ತನ್ನ ಮಗುವಿನ ಕಿರಿಯ ಬಾಯಲ್ಲಿ ಏಳು ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಾಣುವ ತಾಯಂತೆ ಪದಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವ ಭಾಷೋಪಾಸಕನು ನುಡಿಯ

ಚೇರುಗಳಲ್ಲಿ ತುಣುಕುಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮಾತು ಎಂದು ಕರೆಯುವ ತತ್ತ್ವದ ಅದ್ಭುತ ರಹಸ್ಯವನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞನು ಅಣುವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಅದು ಒಂದು ಸೌರವ್ಯೂಹವೆಂದು ಕಾಣುತ್ತಾನಂತೆ. ಕವಿ ರೇಣುವಿನಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾನೆ ; ಪುಷ್ಪದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮದ ಹಾಸವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ. ಹಾಗೆಯೇ ಡುಕೃಞ್ ಕರಣೆಯ ಉಪಾಸನೆಯಿಂದ ವೈಯಾಕರಣಿ ಬ್ರಹ್ಮವನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತಾನೆ. ಅಸಾಧುವಾದ ಎಲ್ಲ ಸಂಕೋಲೆಗೂ ಅಡ್ಡಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನಾನು ಅಸಾಧು ವ್ಯಾಕರಣ ಸೂತ್ರಗಳಿಗೂ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನು ಒಡ್ಡುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹೊರತು ಭಾಷೆಯ ತತ್ತ್ವಗಳನ್ನು, ಉಕ್ತಿಯ ನಿಯಮಗಳನ್ನು, ಅರಿಯುವುದಕ್ಕೂ ವಿವರಿಸುವುದಕ್ಕೂ ಕೈಹಾಕುವ ಶಾಸ್ತ್ರೋಪಾಸಕನಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲೂ ನಾನು ಕೈಮುಗಿಯುವವನು ; ಶುಶ್ರೂಷೆ ಮಾಡುವವನು.

ಮುಗಿವ ಮಾತು

ಮಹನೀಯರೆ, ಇನ್ನು ತಾವು ಈ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಬೇಕೆಂದು ಬೇಡುತ್ತೇನೆ. ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದೂ ಸಭೆಯ ಮುಕ್ತಾಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಮಾತನ್ನಾದರೂ ಆಡುವುದೂ ನನಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲದ್ದರಿಂದ ಈಗಲೆ ಇನ್ನೊಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ನಮ್ಮ ಈ ಅಧಿವೇಶನಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟೊಂದು ಲೇಖನಗಳು ಬಂದಿರುವುದು ನನಗೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಮತ್ತು ಸಂತೋಷದ ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯ ದುಡಿಮೆಗಾರರಿಗೆ ದುಡಿತಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಂಬಳವಿಲ್ಲ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಇಷ್ಟು ಜನ ಇಷ್ಟು ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ದುಡಿಯುತ್ತಿರುವುದು ತಮ್ಮ ಭಾಷಾಭಿಮಾನವನ್ನೂ ಸೇವಾಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನೂ ವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಮನುಷ್ಯರನ್ನು ಹೂಡುವ ವರೇಣ್ಯ ಸವಿತೃ ನಮ್ಮ ಬಾಳುಗಳನ್ನು ಸಿದ್ಧಿಯ ಸಂತೋಷದಿಂದ ತುಂಬಲಿ ! ತೇಜಸ್ವಿನಾವಧೀತಮಸ್ತು, ಮಾವಿದ್ವಿಷಾವಹೈ.

ಕನ್ನಡ ಲೆಂಕ

ಮುನ್ನುಡಿ

ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಹಿರಿಯರು ೧೯೫೬ನೆಯ ಡಿಸೆಂಬರ್ ಮೂರನೆಯ ತಾರೀಕು ನಡೆದ ವಾರ್ಷಿಕ ಪದವೀಪ್ರದಾನ ಉತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಲವರು ಹಿರಿಯರ ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಲೆಟರ್ಸ್ ಎಂಬ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನೂ ಆ ಸಂದರ್ಭದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಮಾಡುವ ಗೌರವವನ್ನೂ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರು. ಆ ದಿನ ನಾನು ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕರೂಪದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನದ ಮುಂದೆ ಇರಿಸಿದೇನೆ. ವೈಸ್‌ಛಾನ್ಸಲರ್ ಶ್ರೀ ಪಾವಟೆಯವರ ಅಪ್ಪಣೆ ಪಡೆದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾಯಿತು. ಕನ್ನಡ ಜನಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಸಮಾರಂಭದಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡಿಗರು ತಮ್ಮ ಮಾತನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕೆಂಬುದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರ ಅಪೇಕ್ಷೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದದ್ದು ನನಗಂತೂ ತುಂಬ ಸಂತೋಷ. ಈ ಉತ್ಸವ ನಡೆದ ಒಂದು ವಾರದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀಪ್ರದಾನೋತ್ಸವ ನಡೆದು ಅದರಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಕಾರರಾದ ಶ್ರೀ ರಂ. ರಾ. ದಿವಾಕರರು ತಮ್ಮ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದರು. ಕರ್ಣಾಟಕ ಒಂದುಗೂಡಿದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ದಿನದಲ್ಲಿ ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆದದ್ದು ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯದಾಯಿತೆಂದು ನನ್ನ ತಿಳಿವಳಿಕೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವೃಂದದಲ್ಲಿ ಸಭಾಸದ ಮಹಾಶಯರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ತಿಳಿಯದ ಕೆಲವು ಮಂದಿ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಭಾಷಣದ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಪಾಠವನ್ನೂ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದೆನು.

ಇದು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಂಧಿಕಾಲ. ನಮ್ಮ ಮುಂದಿನ ದಾರಿಯೇನೆಂದು ನಾವೆಲ್ಲ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಾರಿಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪಮಟ್ಟಿಗೆ ಗುರುತುಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಇನ್ನಷ್ಟು ದಿನ ಜನದ ಎದುರಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಲು ಈ ಪುಸ್ತಕ ಸಾಧಕವಾಗಬಹುದೆಂದು ನಂಬಿದೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು
ದುರ್ಮುಖಿ ಮಾಘ ಕೃಷ್ಣ ನವಮಿ
೨೩-೨-೧೯೫೭.

ಶ್ರೀನಿವಾಸ.

ಕನ್ನಡ ಲೆಂಕ

ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪದವೀ ಪ್ರದಾನ ಉತ್ಸವದಲ್ಲಿ ಸಂಸತ್ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಶ್ರೀ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ, ಶ್ರೀಮಾನ್ ವೈಸ್-ಛಾನ್ಸಲರ್ ಮಹಾಶಯರೆ, ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಪಾರ್ಷದ ಮಹನೀಯರೆ, ಪದವೀಧರ ಸೋದರರೆ, ಅಧಿಕಾರಿ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರುಗಳೇ, ತಾಯದಿರೇ ಮಹನೀಯರೇ,

ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಈ ಪದವೀ ಪ್ರದಾನ ಉತ್ಸವದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಈ ಗೌರವ ಸರ್ವಥಾ ನಾನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದದ್ದಲ್ಲ. ಈ ಸಂಸ್ಥೆ ಮೂರು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ನನಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕೆಂದು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಹಿರಿದೊಂದು ಗೌರವವನ್ನು ತೋರಿತು. ಅದರಲ್ಲೂ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಗೆ ಅದು ಆರಿಸಿದ ಇತರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಹೆಮ್ಮೆ ಬರುವಂತಿತ್ತು. ಆದರೆ ಈಗ ಹತ್ತು ದಿನದ ಹಿಂದೆ ಮಾನ್ಯ ವೈಸ್-ಛಾನ್ಸಲರ್ ಶ್ರೀ ಪಾವಟೆಯವರು ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ ಮಾಡುವ ಗೌರವವನ್ನೂ ನನಗೆ ನೀಡಿದಾಗ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಔದಾರ್ಯ ಕೋಡಿ ಹರಿಯಿತು. ಆಹ್ವಾನ ಇಷ್ಟು ಗೌರವಾವಹ ಆಗಿದ್ದರೂ ಈ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರಲು ನಾನು ಶಕ್ತನಲ್ಲ ಎಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಂಕೆ ಉಂಟು. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಾನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡೆನು. ಕಾರಣ, ಮೊದಲಾಗಿ, ಇದು ಗೌರವದಷ್ಟೇ ನಿಜವಾಗಿ ಒಂದು ಕರ್ತವ್ಯವೂ ಹೌದು. ಕರ್ತವ್ಯವೆಂದ ಮೇಲೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸಲ್ಲ. ಮೇಲಾಗಿ ಇಂಥ ಗೌರವಕ್ಕೆ ಸ್ಥಾನ, ವೃತ್ತಿ ಮುಂತಾದ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ಆಹ್ವಾನಿತರಾಗಬಹುದಾದ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಜನರಿಂದ ಸಭೆ ಹೆಚ್ಚನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಅಂಥ ಜನರ ಪಂಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲ; ನನ್ನಿಂದ ಸಭೆ ಬಹಳವನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ನನ್ನ ಗೆಯ್ಮೆಯಲ್ಲಿ ಏನು ಕೊರೆ ಕಂಡರೂ ತಮ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಅದನ್ನು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ಮನ್ನಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಧೈರ್ಯವೂ ನನ್ನನ್ನು ಹೀಗೆ ತಮ್ಮ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ತಂದು ನಿಲ್ಲಿಸಿದೆ.

ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ ನನಗೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಬಗ್ಗೆ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕ ವಂದನೆ ಸಲ್ಲಿಸುವುದು ಈಗ ನನ್ನ ಆದ್ಯಕರ್ತವ್ಯ. ಈ ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನನ್ನಿಂದ ಭಾಷೆಗೆ ಸಂದಿರುವ ಸೇವೆ ಯಾವುದಿದೆ, ಅದರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಈ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯ ಮೂಲಕ ತನ್ನ ಮೆಚ್ಚಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇದುವರೆಗೆ ಬರಿಯ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಂಡು, ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಡಾಕ್ಟರ್ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಂದು ಕರೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಯಿತು, ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನಗೇನು ಬಹಳ ಸಂತೋಷವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಾರೆ. ಆದರೆ ನನ್ನ ತಾಯಿನಾಡು ನನ್ನ ಭಾಷಾ ಸೇವೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಮೆಚ್ಚಿಕೊಂಡಿತು ಎಂಬ ಭಾವನೆಯಿಂದ ನನ್ನ ಸಂತೋಷ ತುಂಬಿದೆ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇಂಥ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ತೋರಿಸುವಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಅಧಿಕೃತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ. 'ನನ್ನ ಸೇವಕ ನೀನು ಸತ್ಯವಂತ, ಶ್ರದ್ಧಾಳು; ನಿನ್ನ ಕೆಲಸವನ್ನು ನಾನು ಮೆಚ್ಚಿದೆ,' ಎಂಬ ಮಾತನ್ನು ತನ್ನ ಒಡೆಯನ ಕಡೆಯಿಂದ ಕೇಳಬೇಕೆಂಬ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ ಎಲ್ಲ ಕಿಂಕರರಿಗೂ ಇರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡನಾಡಿನ ಸೇವಕರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಜನತೆ ಒಡೆಯ. ಈ ಒಡೆಯ ಈ ದಿನ ನನ್ನ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ತನ್ನ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಹಸ್ತವನ್ನು ಇಟ್ಟು ಸೇವೆ ಮುಂದರಿಸಲಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದಂತಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನ ನನ್ನನ್ನು ಈ ಮುನ್ನ ಹೀಗೆ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡದ್ದುಂಟು. ಸಾವಿರದ ಒಂಭೈನೂರ ಇಪ್ಪತ್ತೊಂಭತ್ತರಲ್ಲಿ ಬೆಳಗಾಂ ನಗರದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿ ನಾನು, "ಸಮುದ್ರಕ್ಕೆ ತಾನು ಕಟ್ಟುವ ಸೇತುವೆಗೆ ಒಂದು ಹಿಡಿ ಧೂಳನ್ನು ತಂದು ಕೊಡವಿದ ಅಳಿಲ ಬೆನ್ನಮೇಲೆ ಅದರ ದೊರೆ ಕೈಯಾಡಿಸಿದ್ದಾನೆ ಆ ಬೆರಳ ಗುರುತು ಆ ವಾತ್ಸಲ್ಯದ ಕುರುಹಾಗಿ ಒಂದು ಗೌರವ ಲಾಂಛನವಾಗಿ ಜೀವಾವಧಿ ನನ್ನ ಮೇಲೆ ಇರುತ್ತದೆ," ಎಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿದೆನು. ಆಗ ನಾನು ಹರೆಯದ ಮನುಷ್ಯ: ಜೀವನ ಎನ್ನುವುದು ಕೆಲವಷ್ಟು ವರ್ಷ ನಡೆದೀತು ಎನ್ನುವ ನಿರೀಕ್ಷೆಯ ವಯಸ್ಸು ಅದು. ಆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ಈಗ ಇರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಲ್ಲ. ಆದರೂ ಅದೇ ಮಾತನ್ನು ಈಗಲೂ ನಿವೇದಿಸಿ

ಈ ಕೃತಜ್ಞತೆಯ ಮಾತನ್ನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದ್ದೂ ಅನುಚಿತವೆಂದು ಕಾಣದಿರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಸೇವೆಯಲ್ಲಿ ನಾನು ತೊಡಗಿದ್ದು ನಲವತ್ತೈದು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಎಂದು ಅರಿಕೆಮಾಡಿದೆನು. ಈಗ ನನ್ನ ಕೃತಿಗಳೆಂದು ಪ್ರಚಾರದಲ್ಲಿರುವ ಲೇಖನಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆಯದಾದ 'ರಂಗನ ಮದುವೆ' ಎಂಬ ಕಥೆ ಆ ವರ್ಷದ ರಚನೆ. ಆ ಕಥೆಯನ್ನು ಬರೆದ ದಿನದ ಸಂದರ್ಭಗಳೂ ಆಗ ಕನ್ನಡದ ಕೆಲಸ ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಿತು ಎಂಬುದೂ ನನಗೆ ಚೆನ್ನಾಗಿ ನೆನಪುಂಟು. ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯೆ ಪಡೆದ ನಮ್ಮ ಸೋದರ ಜನ ಆ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ತಾಯ್ನುಡಿಗೆ ಬಹಳವೇನೂ ಗೌರವ ತೋರುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ತಮಗೆ ಆಶ್ಚರ್ಯವೇನೂ ಆಗಲಾರದು. ಆಗ ಜಾಣರೆನಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದ ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಯತ್ನವೂ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಗಳಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ವಿನ್ಯಾಸಲಾಗಿತ್ತು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಕನ್ನಡದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಇವನ್ನು ಪಾಠಹೇಳುವ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ ಸಂಬಳಗಳಿಂದ ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತಿದ್ದಿತೆನ್ನಬಹುದು. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಅಧ್ಯಾಪಕನಿಗೆ ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿ ಸಂಬಳ. ಕನ್ನಡದ ಶಾಸ್ತ್ರಿಗೆ ನೂರು ರೂಪಾಯಿ. ಹೆಚ್ಚು ಕಡಮೆ ಎಂದಿದೇನೆ: ಹೆಚ್ಚು ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹೆಚ್ಚು. ಕಡಮೆ ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಕನ್ನಡದ ಯೋಗ್ಯತೆ ಕಡಮೆ. ಹೀಗಿದ್ದೂ ಬಹು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೆಲವು ಜನ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹಂಬಲಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಷ್ಠಿಸಲು ಮುಖ್ಯಕಾರಣನಾದ ಮಕಾಲೆ ಮಹಾಶಯ ಇಂಥ ಜನರು ಬಂದಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ್ದನು. ಪಶ್ಚಿಮ ದೇಶಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಸಂಪರ್ಕದಿಂದ ಪ್ರೇರಣೆ ಪಡೆದು ಭರತವರ್ಷದ ಲೇಖಕರು ತಮ್ಮ ಮಾತೃಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಧುನಿಕ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವರು, ತಮ್ಮ ಜನವನ್ನು ಮುಂದಕ್ಕೆ ನಡೆಸುವರು, ಎಂದು ಅವನು ಭವಿಷ್ಯ ನುಡಿದಿದ್ದನು. ಈ ಭವಿಷ್ಯ ಅವನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಬೇಗನೆ ಆಗಲಿ, ಅವನು ಬಯಸಿದಷ್ಟು ವಿಸ್ತಾರವಾಗಿಯಾಗಲಿ, ನಿಜವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಆ ಜ್ಞಾನಬೀಜ ಒಳ್ಳೆಯದು; ಇಲ್ಲಿಯ ಬುದ್ಧಿಕ್ಷೇತ್ರಗಳು ಕೆಲವುವೇಳೆ ಒಳ್ಳೆಯವಾಗಿದ್ದವು. ಹೀಗಾಗಿ

ಈ ಕೆಲವರು ಎಂಬ ನಮ್ಮ ಜನ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮೊದಲು ಮಾಡಿದರು. ಮೊತ್ತದಲ್ಲಿ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉದಾಸೀನರು; ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯ ಕೆಲವರು ವಿರೋಧಿಗಳೂ ಕೂಡ. ಇವೆರಡೂ ಅಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸಗಾರರ ಕಡೆ ಸಹಾನುಭೂತಿಯಿಂದ ನೋಡುತ್ತಿದ್ದವರಿಗೆ ಸಹ, ಅವರ ಬರವಣಿಗೆ ಹೆಂಗಸರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯೆ ಸಾಲದವರಿಗೆ ತಕ್ಕದ್ದು, ಎಂದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಈಚೆಗೆ ಬಹುಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾರ್ಪಟ್ಟಿದೆ ನಿಜ. ಆದರೆ ಒಟ್ಟು ಮನೋಧರ್ಮವೇ ತಪ್ಪಾಗಿದ್ದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಾವು ಈ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಸಾಕು ಎನ್ನೋಣ ಹೇಗೆ? ಕನ್ನಡ ಜನತೆಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದಾಗಿರಬೇಕು? ಕೇಳಲೇಕೆ? ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದೊ, ಫ್ರೆಂಚ್ ಜನರ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಫ್ರೆಂಚ್ ಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನ ಯಾವುದೊ ಆ ಸ್ಥಾನ ಕನ್ನಡ ಜನದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಭಾಷೆಗೆ ಇರಬೇಕು. ಈಗ ನಾವು ಈ ಸ್ಥಾನದ ಎಷ್ಟು ಹತ್ತಿರಕ್ಕೆ ಸಾರಿದ್ದೇವೆ?

ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಇತಿಹಾಸದಲ್ಲಿ ಈಚೆಗೆ ಸಂಭವಿಸಿರುವ ಎರಡು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ಘಟನೆಗಳಿಂದ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ನಾವು ಒಡನೆಯೇ ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾಗಿ ಬಂದಿದೆ. ಮೊದಲನೆಯದು ನಮ್ಮ ದೇಶ ಈಗ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದು. ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ವಿಪ್ಲವದ ಕಾಲವನ್ನು ನೆನೆದು ಆಂಗ್ಲ ಕವಿ ವರ್ಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್ "Bliss was it in that dawn to be alive, but to be young was very heaven" ಎಂದು ಹೇಳಿದನು. ಈ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲ ಅಂಥ ಶುಭೋದಯದ ಯುಗಾರಂಭವನ್ನು ಕುರಿತು ಹೇಳುವುದು ವಾಡಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಈ ಉದಯಕಾಲವನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಈ ಮಾತುಗಳಿಂದ ತೀರ ಉಚಿತವಾಗಿ ಹೊಗಳಬಹುದು. ಈ ತಲೆಮಾರಿನ ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ವಯಸ್ಸಾಗಿರುವ ನನ್ನಂಥ ಜನರು ಅಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದ ಕಹಿ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸವಿದೇ ಬಲ್ಲವರಾಗಿದೇವೆ. ಕಿರಿಯರಾದವರು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ನಡೆದ ಹೋರಾಟವನ್ನು ಕಂಡವರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾವು ಒಂದು ಸ್ವತಂತ್ರ ಜನಾಂಗ, ನಮ್ಮ ಬಾಳನ್ನು

ನಾವೇ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಲೋಕಜೀವನವನ್ನು ನಮ್ಮಿಂದಾದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹಸನುಮಾಡಿಯೇವು, ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ, ನಾವು ಅತ್ಯಂತ ಧನ್ಯಭಾವವನ್ನು ಅನುಭವಿಸುವುದು ಸಹಜವಾಗಿದೆ.

ಎಲ್ಲ ಭಾರತೀಯರ ಹೃದಯದ ಈ ಧನ್ಯಭಾವದೊಂದಿಗೆ ಈಗ ಕನ್ನಡಿಗರ ಹೃದಯದಲ್ಲಿ ಮತ್ತೊಂದು ಅಷ್ಟೆ ಹಿರಿಯ ಸಂತೋಷ ಬೆಳೆತಿದೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬರುವ ಮೊದಲು ಹತ್ತೊಂಭತ್ತು ಆಡಳಿತಗಳಲ್ಲಿ ಹರಿದು ಹಂಚಿದ್ದು, ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ ಮೇಲೂ ಐದು ಭಾಗವಾಗಿ ತುಂಡರಿದ ಬಾಳನ್ನು ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದ ನಾವು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕೂಡಿ ಕೊಂಡೆವು ; ಎಲ್ಲ ಸೇರಿ ನಾಡ ಹಿತವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬಹುದಾದ ಭಾಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದೆವು. ಮುಂಬಯಿ. ಮದರಾಸ್, ಹೈದರಾಬಾದ್ ಪ್ರಾಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗ ಅಸಹಾಯ ಅಲ್ಪಸಹಾಯನಾಗಿದ್ದ. ಎಷ್ಟೇ ವಿಶ್ವಾಸದಿಂದ ಕಂಡೇನೆಂದರೂ ಆ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಕನ್ನಡ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಅವಶ್ಯಕವಾದಷ್ಟು ಶ್ರದ್ಧೆಯಿಂದ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಾಗಿತ್ತು. ಹೊಸ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಯೋಗಕ್ಷೇಮವನ್ನು ನಾವೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ ; ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ, ಹಾಗೆಯೇ ನಮ್ಮ ದೇಶದ, ಶುಭದ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಒಂದು ಪ್ರಾಂತವಾಗಿ ಕೂಡಿರುವ ಕನ್ನಡ ಜನ ದೇಶದ ಜೀವ ನೋದ್ಯಮದಲ್ಲಿ ತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲ ಭಾಗವಹಿಸಬೇಕಾದರೆ ನಮ್ಮ ದೇಶ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಕ್ಷೇಮಸಾಧಕವಾದ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತಡಮಾಡದೆ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು. ಸ್ವತಂತ್ರಭಾರತ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಗಣರಾಷ್ಟ್ರ ಆಗಿದೆ. ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ, ನಾವು ಪ್ರಬುದ್ಧ ದೇಶವಾಸಿ ಗಳಿಗೆಲ್ಲ ಮತದಾನದ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನೀಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವೇ ಆಗಲಿ ಪರಾಧೀನವೇ ಆಗಿರಲಿ, ಒಂದು ಜನತೆಯಲ್ಲಿ, ಆಳುವ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂಭತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ. ಪರಾಧೀನತೆಯಲ್ಲಿ, ಆಳುವ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ಪರದೇಶೀಯರು. ಪ್ರಜಾ ಪ್ರಭುತ್ವ ಅಲ್ಲದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಲ್ಲಿ, ಆಳುವ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ದೇಶೀಯರು; ಆದರೆ ಅವರು ಒಡೆಯರು. ಒಡೆಯರಾಗಿ ಆಳುತ್ತಾರೆ. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ

ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಇರುವಲ್ಲಿ, ಆಳುವ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ಆಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತೊಂಭತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯರ ಸೇವಕರಾಗಿ ಆಳುತ್ತಾರೆ. ಕನ್ನಡದ ಮಂತ್ರಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ ಎನ್ನುವ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನ ಶಬ್ದಗಳು Minister, Prime Minister. ಈ ಶಬ್ದಗಳ ಅರ್ಥ, ಸೇವಕ, ಮುಖ್ಯ ಸೇವಕ. ಸ್ವತಂತ್ರ ಗಣರಾಜ್ಯದ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾದವನು ಅದರ ಕೋಟಿ ಕೋಟಿ ಪ್ರಜೆಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲದ ಒಬ್ಬ ಪ್ರಜೆ. ತಮ್ಮ ಜೊತೆಯ ಒಬ್ಬನನ್ನು ಕೋಟಿ ಜನ ಒಂದು ಅಧಿಕಾರ ಗೌರವದ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಆಯ್ದು ಏರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗಿಂತ ಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಜಾಣಿನಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನವನಾಗಿರಬಹುದು; ಅಧಿಕಾರ ಅವಕಾಶ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅವನು ಯಾರಿಗಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ನಮಗೆ ಹೊಸತು; ಇದರಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿ ಪಡೆಯುವುದು ಈಗ ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಹೊತ್ತಿರುವ ಹೊಣೆ.

ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗಾದರೂ ಜಯ ದೊರೆಯಬೇಕೆಂದರೆ ನಾವು ಜನತೆಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನು ಕೊಡುವುದು ಒಂದೇ ದಾರಿ. ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ರಾಜಕೀಯ ಮಹಾಪುರುಷ ಒಬ್ಬಾತ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಜಾಣರ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಾನೆ. 'We have to educate our Masters': ಈ ಆಳು ಒಡೆಯನಿಗೆ ಒಡೆಯನಾಗಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಹೇಗೆ ಎಂದು ಕಲಿಸಬೇಕು. ಬಲ್ಲವರೆಂಬ ನಾವು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಒಡೆಯರಾದ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಹೇಳಬಹುದು? ಅವರಾಡುವ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಂಗತಿಯನ್ನೂ ತಿಳಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಬೇರೆ ಕ್ರಮ ಇಲ್ಲ. 'ಅಯ್ಯೋ ಅದನ್ನು ಯಾರು ಮಾಡಿಯಾರು? ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಭರವಸೆಕೊಟ್ಟು ಅವರ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ನಡಸೋಣ,' ಎಂದು ಯೋಚಿಸಿ, ಅಧಿಕಾರಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಿಂತ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ನಡಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬಹುದು. ಒಪ್ಪಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೂ, ಜನತೆ ತನ್ನ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಸಾಧಿಸುವುದೆಂದು ಕಾಣದೆ ಸುಮ್ಮನಿರುವಷ್ಟರಿಂದ, ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂಬ ಹೆಸರಿಂದ ಮೆರೆಯಲೂಬಹುದು. ಇಷ್ಟರಿಂದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಸಿದ್ಧಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

ನಿಜವಾದ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ ಬಹುಜನರ ಇಚ್ಛೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು; ಜನತೆಗೆಲ್ಲ ತಿಳಿದಂತೆ ಆಡಳಿತ ಆ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ಎಲ್ಲರ ಕ್ಷೇಮಕ್ಕಾಗಿ ನಡೆಸಬೇಕು. ಬಹು ಜನರ ಇಚ್ಛೆ ಎನ್ನುವುದು ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರಿಗೆ ಅಷ್ಟೇನೂ ಸರಿ ಅಥವಾ ಒಳ್ಳೆಯದು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಕಂಡರೆ, ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು ಜನತೆಯ ಮುಂದೆ ಸರಿ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯದು ಆದ ರಾಷ್ಟ್ರಹಿತದ ಮಾರ್ಗ ಯಾವುದು ಎಂದು ವಿವರಿಸಬೇಕು; ಅದಕ್ಕೆ ಜನತೆಯ ಸಮ್ಮತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು. ಈ ತಿದ್ವಾಣಿಕೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಹೃದಯ. ಈ ಕ್ರಮವನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ನಿಜವಾಗುವುದು ಅಸಾಧ್ಯ.

ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿ ಈ ಮಾತನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಒಪ್ಪಿದೇವೆ: ತತ್ವದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿರುವ ಸೂತ್ರವನ್ನು ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಉಳಿದಿದೆ. ನಡೆಯುವ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸ, ಆಡುವ ಎಲ್ಲ ಮಾತು, ಮಾಡುವ ಎಲ್ಲ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆದಾಗ ಜನತೆಯ ಮನಸ್ಸು ಪ್ರಾಂತದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಜೊತೆಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಉದ್ದೇಶ, ವ್ಯವಹಾರ, ಜನಕ್ಕೆ ತಿಳಿದು, ಜನ ಅಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ಕೇಂದ್ರ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಜನತೆಗೆ ಅದರದರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು. ಮೈಸೂರು ಪ್ರಾಂತ ತನ್ನ ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿ, ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜು, ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಳನ, ಎಲ್ಲ ಎಡೆಯಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ಒಂದು ವರ್ಷ ನಡೆಸಲಿ. ವ್ಯವಹಾರವನ್ನ ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತ ಪ್ರಚಾರವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುತ್ತಿರುವ ಈಗಿನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕೈಗೂಡದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾರಣ ಹೀಗಿದೆ: ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವ ಪಾಠ ಆಗ ಅವುಗಳೊಳಗಿನ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಪಾಠವಾಗುವುದಿಲ್ಲ; ಹೊರಗಡೆಗೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ, ಜನತೆಯನ್ನು ಮುಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಕೋರ್ಟು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಆಗುವ ವಾದ ವಿವರಣೆ ಅಲ್ಲಿಗೇ ಬತ್ತುವುದಿಲ್ಲ: ಹೊರಕ್ಕೆ ಹರಿಯುತ್ತದೆ; ಜನರ ಜಾಣನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಭೆ ಸಮ್ಮೇಳನದ ಪ್ರೌಢ ಪ್ರವಚನ ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆಯುವ ನೂರು ಜನವನ್ನು

ಮುಟ್ಟಿ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ: ನಾಡ ಜನರನ್ನು ಲಕ್ಷ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸು ತ್ತದೆ. ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹೀಗಾದಾಗ ಆಡಳಿತ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಜನ ತಾವಾಗಿ ಮುಂದರಿದು ನೀಡುವ ಒತ್ತಾಸೆ ಎಂಥದಾಗಬಹುದು, ಇದನ್ನು ನಾವು ಊಹಿಸಲಾರೆವು. ಶಾಸನ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನ ನಿಜವಾದ ಅರಿವಿನಿಂದ ತಿದ್ದಿಯಾರು, ಪ್ರೋಷಿಸಿಯಾರು. ತಾವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಜನತೆ ಅರಿಯುತ್ತಿದೆ, ಮೆಚ್ಚುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಮನಮುಟ್ಟಿತಾದರೆ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳು ತಮ್ಮ ದುಡಿಮೆಗೆ ಒಂದು ಹೊಸ ಚೈತನ್ಯವನ್ನು ಪಡೆದಾವು.

ಇದು ಹೀಗಿರುತ್ತ ಇನ್ನು ನಾವು ನಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತದ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವ ಹಾರಕ್ಕೂ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪವೂ ತಡಮಾಡಬಾರದು ಎನ್ನುವುದು ನನ್ನ ನಮ್ರ ವಿಜ್ಞಾಪನೆ. ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿರುವ ಸಂಗತಿ ಇದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತು ಎನ್ನುವುದು ಈ ಪ್ರಾರ್ಥನೆಗೆ ಸಾಕಾದ ಉತ್ತರ ಅಲ್ಲ. ಒಪ್ಪಿದ ಮೇಲೆ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವುದು ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದೇ ಇಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯ. ಇಂಥ ಒಂದು ಮಾರ್ಪಾಡು ಕ್ರಮ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಉತ್ತರ ಕೇಳಿಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಕ್ರಮ ಕ್ರಮ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವೇನು ? ಅವಶ್ಯಕತೆ ಏನು ? ಮೊದಲ ಲೋಕಸಂಗ್ರಾಮ ಮುಗಿದು ಜೆಕ್ ಜನರಿಗೆ ಹೊಸರಾಷ್ಟ್ರ ಒಂದು ದೊರೆತಾಗ, ಅದುವರೆಗೆ ಒತ್ತಾಯದ ಕಾರಣದಿಂದ ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ಈ ಜನ, ಒಂದು ದಿನದಲ್ಲಿ, ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಜೆಕ್ ಭಾಷೆ ಯನ್ನು ಬಳಕೆಗೆ ತಂದರೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ಇರುವ ಅಡಚಣೆಗಳು ವರ್ಷಾಂತರ ಸಾವಕಾಶಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗು ವಂಥವೆ ? ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದ ಅಧಿಕಾರಿ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸಲಾರದ ಹಲವರು ಇದ್ದಾರೆ ಎಂದು, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಟೈಪ್‌ರೈಟರ್ ಇಲ್ಲ, ಕಚೇರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೆಲ್ಲ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವುದು ಕಷ್ಟ ಎಂದು, ಮಿತ್ರರು ಹೇಳುವುದನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಜನತೆಯ ಪುರೋಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತೀರ ಅವಶ್ಯಕ ಎಂಬ ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಇಂಥ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಮುಂದರಿಸಬಾರ ದೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಬಳಸಲಾರದ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಹಳ ಇರಲಾರದು. ಅಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುವ ಕನ್ನಡ ಸಾಕಾಗುವ ಸ್ಥಾನಗಳಿಗೆ ನೇಮಿಸುವುದು ಸಾಧ್ಯ. ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಕೆಲಸ ಹೊಸತು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ವೆಚ್ಚ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ; ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಉದ್ದೇಶಸಾಧನೆಗೆ ಇದು ಒಂದು ಲೆಕ್ಕವಲ್ಲ. ಇದರ ಮೇಲೂ ಒಂದು ಮಾತು, ಟೈಪ್‌ರೈಟರಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಒಂದು ಕೀಬೋರ್ಡ್ ಸಿದ್ಧವಾಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು. ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಆದಷ್ಟು ಒಳ್ಳೆಯದೊಂದು ಕೀಬೋರ್ಡನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಟೈಪ್‌ರೈಟರುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸೋಣ ಎಂದು ನಾನು ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೀಬೋರ್ಡಿನಂಥ ಒಂದು ಯಂತ್ರಭಾಗ ಕಾಲಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕಾರವಾಗಿ ಕ್ರಮೇಣ ಚೆನ್ನವಾಗುತ್ತದೆ ಹೊರತು, ಮೊದಲಸಲವೇ ನಿರ್ದುಷ್ಟವಾಗಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದೊರಕುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಾಗಾದರೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಏನು ಮಾಡುವುದು ? ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ತೀರ ತೊರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾದ ವಿಶೇಷ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲೆಲ್ಲ ಬಳಸೋಣ. ಇಂಗ್ಲೀಷು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದ ಭಾಷೆ : ಅದರ ಪರಿಚಯದಿಂದ ನಮಗೆ ತುಂಬ ಪ್ರಯೋಜನವಿದೆ. ಸದ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ತಕ್ಕಮಟ್ಟಿಗೆ ಬಳಸಬಲ್ಲ ಜನದ ಸಂಖ್ಯೆ ಗಣ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಇನ್ನು ಮುಂದೂ ನಾವು ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಅದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿರುವಷ್ಟು ಕಾಲ ಗಮನವನ್ನು ಮುಂದೆ ಕೊಡಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಶಾಲೆ ಬಿಡುವವೇಳೆಗೆ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯುವಂತೆ ಏರ್ಪಾಡಿರಬೇಕು. ಕಾಲೇಜ್ ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸವನ್ನು ಮುಗಿಸಿದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅದನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಬಳಸುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿತಿರಬೇಕು. ಭಾಷೆಗಳನ್ನೇ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಈ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಆರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿರಬೇಕು : ಇಂಥವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿಣತರೇ ಆಗುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವವರು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಅಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಜರ್ಮನ್, ರಷ್ಯನ್, ಸ್ಪಾನಿಷ್ ಫ್ರೆಂಚ್, ಚೀನೀ ಜಪಾನೀ, ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನೋ ಎರಡನ್ನೋ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡಿರಬೇಕು. ಹೊರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ

ನಿಯೋಗಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ಇಂಥ ಜನ ಆವಶ್ಯಕ. ಹಾಗೆಯೇ ಇಂಥವರು ತಮ್ಮ ಪರಿಚಯದ ಈ ಭಾಷೆಗಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸಿ ತರುವ ಹೊಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ.

ನಮ್ಮ ಶಾಲೆ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀ ಪಾಠ ನಡೆಯಬೇಕೆನ್ನುವುದಂತೂ ಸ್ಪಷ್ಟ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೀಭಾಷೆಯ ಸ್ಥಾನ ಏನಾಗಿರಬೇಕು ಎಂಬ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಕೃಷ್ಟವಾದ ಕಲ್ಪನೆಯಿಲ್ಲದೆ ವೃಥಾ ಗೊಂದಲ ಒಂದು ಉಂಟಾಗಿದೆ. ಭಾರತೀಯರು ಪರಸ್ಪರ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಪರರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಷೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬಳಸಬಾರದು, ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಷೆ ಒಂದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು, ಎಂದು ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸ್ವದೇಶಿ ಚಳುವಳಿಯ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಭಾವನೆ ಉದಿಸಿತು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸೋಣ ಎಂದರು; ಹಿಂದಿಯನ್ನು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆದರು. ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದರೆ ಪರದೇಶಿ ಅಲ್ಲದ್ದು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಶಬ್ದ ಆಮೇಲೆ, ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆ ಅಲ್ಲ ಒಟ್ಟು ರಾಷ್ಟ್ರದ ಭಾಷೆ, ಎಂಬ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಕ್ಕೆ ಬಂದಿತು. ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ, ಉಳಿದ ದೇಶೀಯ ಭಾಷೆಗಳು ಕೇವಲ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಗಳು; ಆದ್ದರಿಂದ ಹಿಂದಿ ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸ್ಥಾನದ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆ, ಎಂದು ಹಿಂದಿ ಅಭಿಮಾನಿಗಳು ವಾದ ಹೂಡಿದರು. ಕೆಲವು ಜನ, ಇಂಗ್ಲೀಷು ಇದುವರೆಗೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಯಾವ ಯಾವ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತಿತ್ತು ಅಲ್ಲೆಲ್ಲ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಹಿಂದಿ ಬಳಕೆಗೆ ಬರಬೇಕು, ಎಂದು ವಾದಿಸಿದರು. ಭರತವರ್ಷದ ಪ್ರಾಂತ ಪ್ರಾಂತಗಳ ಮಧ್ಯದ ಸಂಪರ್ಕಕ್ಕೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಬಳಸೋಣ ಎಂದ ಮಹಾತ್ಮರ ಸೂಚನೆಗೂ, ಆ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ನಮ್ಮ ಕಾನ್ಸ್ಟಿಟ್ಯುಯೆಂಟ್ ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಕೇಂದ್ರದ ಸರ್ಕಾರೀ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಇರಲಿ ಎಂದ ಮಾತಿಗೂ, ಹಿಂದಿ ಅಭಿಮಾನಿಗಳ ಈ ಮಿತಿ ಮೀರಿದ ಮಾತಿಗೂ ಅರ್ಥಾರ್ಥ ಸಂಬಂಧ ಇಲ್ಲ. ಇಂಥ ಮಾತನ್ನು ಕೇಳಿ ದಕ್ಷಿಣ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ತೀವ್ರ ವಿರೋಧ ತಲೆ ಎತ್ತಿದ್ದೇನು ಆಶ್ಚರ್ಯ? ಅದರಲ್ಲೂ ತಮಿಳ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿ ಬೇಡ ಎಂದೇ ಕೂಗು ಎದ್ದಿತು. ಹಿಂದಿ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಈಗ ಕೇಳುವ ಮಾತು ಅತಿರೇಕಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟಿದೆ; ಮಿತಿಯನ್ನು

ಪಾಲಿಸುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಫಲವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣಭಾರತದ ಜನರ ವಿರೋಧವೂ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಡಮೆಯಾಗಿದೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿದ್ದು ತಮಗೆ ತಿಳಿದ ಸಂಗತಿ. ನಮ್ಮ ವೈಸ್-ಛಾನ್ಸಲರ್ ಶ್ರೀ ಪಾವಟೆಯವರು ಅದರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರತಿನಿಧಿಯಾಗಿದ್ದರು. ಸಮಿತಿಯ ವರದಿ ಈಗ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಪರಿಶೀಲನದಲ್ಲಿದೆ ; ಇಷ್ಟರಲ್ಲೇ ಸರ್ಕಾರದ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಆ ನಿರ್ಣಯ ವಿವೇಚನಾಪರರಾದ ಬಹು ಜನರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಸಮ್ಮತವಾದೀತೆಂದು ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು. ಅದರ ರೂಪರೇಖೆ ಎಂಥದಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದು ಊಹಿಸುವ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದೆ ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಹೊಂದಬಹುದಾದ ಏರ್ಪಾಡನ್ನು ಕುರಿತು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸು ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಿವೇದಿಸಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ಹಿಂದಿಯನ್ನು the National language ಏಕಮಾತ್ರ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದನ್ನು ನಾವು ತೀರ ನಿಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಅದೂ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆ : ಎಂದರೆ ಅದು ಹನ್ನೆರಡು ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ತಾನೂ ಒಂದು. ಅದನ್ನು ಕೇಂದ್ರದ ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಿರುವ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಪ್ರಾಂತ ಸರ್ಕಾರಗಳ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುವ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಅದನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಕೇಂದ್ರ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಬಳಸುವುದೆನ್ನುವುದು ಕಚೇರಿಗಳಲ್ಲಿ, ತನ್ನ ಪತ್ರವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ, ಎಷ್ಟೋ ಅಷ್ಟೆ. ಜನತೆಯೊಂದಿಗೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಕೇಂದ್ರ ನಮ್ಮ ಹನ್ನೆರಡು ಭಾಷೆಗಳನ್ನೂ ಬಳಸಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರದ ಆಡಳಿತದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗುವವರು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಓದುವ ಬರೆಯುವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಲಿತಿರಬೇಕು. ಹಿಂದಿ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಅಲ್ಲದವರು ಅದು ಮಾತೃಭಾಷೆ ಆದವರೊಂದಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಸೌಕರ್ಯಕ್ಕೂ ಗುರಿಯಾಗಬಾರದು. ಸ್ಪರ್ಧೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಹನ್ನೆರಡು ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ನಡೆಯಬೇಕು. ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಅಳತೆ ಒಂದೇ ಆಗಿರುವ ಸಲುವಾಗಿ ವಿಶೇಷ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇರಬೇಕು. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧಿಯಾದವನ ಹಿಂದೀ ಭಾಷಾಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸಲು ಒಂದೊ ಎರಡೊ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಇಡಬೇಕು.

ಅವುಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಅವನು ಒಂದು ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಬರಬಹುದಾದ ಹಿಂದಿ ಕಾಗದ ಪತ್ರವನ್ನು ಓದಿ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ಟಿಪ್ಪಣಿಮಾಡಿ ಉತ್ತರ ಬರೆಯಬಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು ಆಗಿರಬೇಕು.

ಈ ಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವಿವರ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಬಲ್ಲೆನು. ಎಲ್ಲ ವಿವರವನ್ನೂ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ರೂಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಇದು ಸ್ಥಳವಲ್ಲ. ನಾವು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಡಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೆಂದರೆ, ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯ ಪ್ರದೇಶಗಳು ಇತರ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ದೊರೆತನ ನಡೆಸ ಹೊರಟಿವೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸೋಣ ಬೇಡ. ಸರ್ವಪ್ರಯತ್ನದಿಂದಲೂ, ಇಡೀ ಭರತವರ್ಷ ಒಂದು ದೇಶ, ಅದರ ಒಂದೊಂದು ಭಾಗವೂ ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬಾಳಬೇಕು, ಉತ್ತರ ಭರತವರ್ಷ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯವನ್ನು ತುಡುಕಲು ತವಕಪಡುತ್ತಿಲ್ಲ, ಭರತವರ್ಷ ಉತ್ತರದ ಜನದ್ದು ಎಷ್ಟು ಅಷ್ಟೇ ನಿಜವಾಗಿ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ದಕ್ಷಿಣದ ಜನರದೂ ಹೌದು, ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುವುದು, ಬೆಳಸುವುದು.

ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲೂ ಉತ್ತಮ ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಸನ್ಮಾನ ನೀಡಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿರುವುದೂ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳ ಸಾಹಿತ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ತರಲು ಅವರು ನೇಮಿಸಿರುವ 'ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ' ಈ ಎಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಸಮಾನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರುವುದೂ ಶುಭ ಲಕ್ಷಣ. ಒಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಇನ್ನಷ್ಟು ನಿಷ್ಕರ್ಷೆ ಆವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥಗಳ ಭಾಷಾಂತರವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ಯಾವ ಒಂದು ಭಾಷೆಯ ಉತ್ತಮ ಗ್ರಂಥವನ್ನೂ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಭಾಷೆಗಳಿಗೂ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲು ಏರ್ಪಾಡಾಗಬೇಕು. ಉಳಿದ ಭಾಷೆಗಳಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಲಿ ಬಿಡಲಿ, ಹಿಂದಿಗೆ ಭಾಷಾಂತರಿಸಿದರೆ ಸಾಕು, ಎನ್ನುವುದು ಅಕಾಡೆಮಿಯ ಭಾವನೆ ಎಂಬ ಶಂಕೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಎಡೆ ಇರಬಾರದು.

ನಮ್ಮ ಜನರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಪಂಗಡಗಳು ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇಂಗ್ಲೀಷೇ ಆಡಳಿತದ ಭಾಷೆಯಾಗಿ ಮುಂದಕ್ಕೂ ಇರಲಿ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುವಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಈ ವಾದವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವವರು, "ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿದೆ. ಇಷ್ಟು ಕಾಲ ಕಲಿತ

ಭಾಷೆಯನ್ನು ಈಗ ಬಿಡಬೇಕು ಏಕೆ? ನಾವು ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ತಕ್ಕಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಬಲ್ಲೆವು. ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಈಗ ಬಲಾತ್ಕಾರದಿಂದ ಹಿಂದಿ ಯನ್ನು ಏಕೆ ಕಲಿಯಬೇಕು ?" ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಆಪಾತತಃ ವಾದ ಸಾಧು ವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಅದು ಅತಂತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಮೊದಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಅಭ್ಯಾಸಮಾಡಿರುವುದು ಈಗ ಸುಮಾರು ನೂರು ವರ್ಷದಿಂದ, ಇನ್ನೂರು ವರ್ಷದಿಂದ ಅಲ್ಲ. ಜನಾಂಗ ನೂರು ವರ್ಷ ಭಾಷೆ ಕಲಿತಿದೆ ಎಂಬುದರ ಅರ್ಥವಾದರೂ ಏನು ? ಒಂದು ತಲೆಮಾರು ಕಲಿತ ಇಂಗ್ಲೀಷು ಆ ತಲೆಮಾರಿನೊಂದಿಗೆ ಮರೆಯಾಗು ತ್ತದೆ. ಈಗ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಬಲ್ಲವರಾಗಿರುವ ಬಹುಜನ ನಾವು ಸಾವಿರದ ಒಂಬೈನೂರು ಅದರ ಈಚಗೆ ಆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತ ಮಂದಿ. ದಿನ ಕಳೆದಂತೆ ಇಂಥ ಜನರ ಸಂಖ್ಯೆ ಇಳಿಯುತ್ತ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ನಾವು ಗಳಿಸಿರುವ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಮಾತೂ ಅಷ್ಟೆ. ಈಗ ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಬಲ್ಲವರು ಬಹು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನ: ಅನೇಕರು ಅದನ್ನು ಬಳಸುವುದು ತಪ್ಪು ತಪ್ಪಾಗಿಯೇ. ನಮ್ಮ ಜನವನ್ನು ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಕಲಿಯಲು ಹೂಡಿದ್ದು ನಾವು ಅಧೀನಜನಾಂಗವಾಗಿದ್ದ ಕಾಲದ ಕೃತಕಪರಿಸ್ಥಿತಿ. ಪರಾಧೀನತೆ ಕೊನೆಗಂಡಾಗ ಆ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯೂ ಕೊನೆಗಂಡಿತು. ಆಗ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕವಾದ ಆಶೆಗಳು ಈಗ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾವೀಣ್ಯ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಕ ಆಗುತ್ತವೆ. ಇನ್ನು ಈ ಜನ, ಹಿಂದೀಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಕಷ್ಟ, ಎನ್ನುವುದಾದರೆ ಪರಭಾಷೆಯಾದ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಬಳಸಲು ಕಲಿತ ನಮಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸೋದರಭಾಷೆ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭ ಎಂದು ಸಮಾಧಾನ ಹೇಳಬೇಕು. ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರ ಹಿಂದೀ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಲು ತೊಡಗಿದರೆ ಅದನ್ನು ಕಲಿಯಲಾರದೆ ನಮಗೆ ಕಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ ಎನ್ನುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರು ವುದು ಬೇರೆ ಒಂದು ಅಪಾಯ ಇದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗಿದ್ದಾಗ ನಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಮರೆತು ನಾವೆಲ್ಲ ಅದಕ್ಕೆ ಅಂಟಿಕೊಂಡಂತೆ, ಹಿಂದಿ ಮುಖ್ಯ ಭಾಷೆ ಆಯಿತೆಂದು ಮುಂದಿನ ಪೀಳಿಗೆ

ತಮ್ಮ ಪ್ರಾಂತ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಹಿಂದಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀಳುವುದು. ಈ ಅಪಾಯ ಏನಿರಬಹುದು ಅದನ್ನು ಆ ಪೀಳಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲ ಜನ, ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನ, ತಡೆದು ನಿವಾರಿಸಬೇಕು.

ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಸ್ತುತದ ಸಂಗತಿ ಒಂದನ್ನು ಕುರಿತು ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಈ ವಾರ ಹತ್ತು ದಿನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಸಂಸ್ಕೃತಸಮಿತಿ ತನ್ನ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿ ಜನರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವನ್ನು ಆಹ್ವಾನಿಸಿದೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಂತೆ ಸಂಸ್ಕೃತವೂ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯ ಈಗಿನ ತಲೆಮಾರುಗಳ ಅನೇಕ ಜಾಣರನ್ನು ಪೋಷಿಸಿರುವ ಭಾಷೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾವು ಶ್ರದ್ಧೆ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಸೇವೆ ಗೌರವ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕು. ಸಂಸ್ಕೃತ ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಆಳದ ನೀರುಕಣ್ಣುಗಳ ಮೂಲಗಂಗೆ. ಅದರ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಚ್ಯುತಿ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮೇಧಾವಿ ಗಳಾದ ಜನ ತಕ್ಕ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಸ್ಕೃತ ಭಾಷೆಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಮೀಸ ಲಾಗಿ ದುಡಿದು ಅದು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಪೂರ್ವಾರ್ಜಿತ ಸಂಪತ್ತಿ ನಿಂದ ಒದಗುವ ಎಲ್ಲ ಶುಭವನ್ನೂ ನಮಗಾಗಿ ರೂಢಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಇದು ಜನಸಾಮಾನ್ಯದ ಕೆಲಸವಲ್ಲ. ಕೆಲವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಆಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿದ್ಯೆಯ ಹೊರೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಾತ್ರ ಗಮನಕೊಡಬಹುದು: ಸ್ತೋತ್ರ. ಸುಭಾಷಿತ, ನೀತಿಯ ಶ್ಲೋಕಗಳನ್ನು ಕಲಿತು ಸರಳವಾದ ಸಂಸ್ಕೃತವನ್ನು ಓದಿ ತಿಳಿಯು ವಷ್ಟು ಮಾತ್ರ ಇದರ ಅಭ್ಯಾಸವನ್ನು ನಡೆಸಬಹುದು.

ಈ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಭಾಷಾಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಇಷ್ಟು ಸ್ಥಳ ಕೊಡ ಬೇಕಾಗಿತ್ತೇ ಎಂದು ತಾವು ಪ್ರಶ್ನೆಮಾಡಿಕೊಂಡಿಲ್ಲವಷ್ಟೆ? ಈ ವಿಷಯ ದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನ್ನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದೇ ಕಾರಣ. ಈ ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆ ಯನ್ನು ನಾವು ಕೌಶಲದಿಂದ ಬಗೆಹರಿಸಿದರೆ ಉಳಿದೆಲ್ಲ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗೆಹರಿವು ಸುಲಲಿತ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಇದೆ. ಅದರ ಸಾರ, ಜೀವ ಎನ್ನುವುದು ಕಣ್ಣಿಲ್ಲದೆ ಕಿವಿಯಿಲ್ಲದೆ ನಾಲಗೆ ಯಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿಯಬಲ್ಲದು, ಉಸಿರಿಲ್ಲದೆ ಉಳಿಯಲಾರದು, ಎನ್ನುವುದು. ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ ಇಂದಿನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಲ್ಲ ಮಂದಿ ಆಷ್ಟು ಸಂಗತಿ

ತಿಳಿಯದ ಮಂದಿಗೆ ತನ್ನ ತಿಳಿವು ನಂಬಿಕೆ, ತನ್ನ ಆಶಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಮುಟ್ಟಿಸಿ ಅವರನ್ನು ಕಾರ್ಯೋನ್ಮುಖರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದು ಬಹು ಮುಖ್ಯ ವ್ಯಾಪಾರ. ಜನರ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದೆವು : ಜನಾಂಗ ನಮ್ಮ ಆಸೆಯನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತದೆ. ಅವರ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ನಮಗೆ ತೋಚಿದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ನಮ್ಮ ಪಾಡು ದೊಡ್ಡದೊಂದು ಸೈನ್ಯದ ಮುಂದೆ ನಿಂತು ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಾಗದ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಆಜ್ಞಾವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿದು ಅದರಿಂದ ವ್ಯಾಯಾಮ ನಡೆಸುವೆನೆನ್ನುವ ದಳಪತಿಯ ಪಾಡಾಗುತ್ತದೆ.

ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೂ ಜನದ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದು ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯ ಸಂಗತಿಯಾದರೂ ಹೀಗೆ ಮಾಡುವುದು ಜನಾಂಗದ ಮುಂಬರಿವಿನಲ್ಲಿ ಮೊತ್ತಮೊದಲ ಒಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ. ಇದರ ಜೊತೆಯ ಅಷ್ಟೆ ಮುಖ್ಯವಾದ ಒಂದು ಹೆಜ್ಜೆ ನಮಗೆ ದೊರಕಿರುವ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಜನಾಂಗದ ಜೀವನದ ಇತರ ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಿಗೆ ಒಯ್ಯಲು ತೊಡಗ ತಕ್ಕದ್ದು. ಮಹಾತ್ಮಾ ಗಾಂಧಿಯವರ ತಪಃಪ್ರಭಾವದಿಂದ, ಆಂಗ್ಲ ಜನಾಂಗದ ಸತ್ಯವಂತ ಭಾಗದ ದೊಡ್ಡತನದಿಂದ, ದ್ವಿತೀಯ ಸಂಗ್ರಾಮದ ಮುಗಿತಾಯದಲ್ಲಿ ಲೋಕವ್ಯವಹಾರ ತಳೆದ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ವರೂಪದಿಂದ, ನಮ್ಮ ಜನತೆಗೆ ರಾಜಕೀಯ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದಾದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಸುಲಭವಾಗಿ ಕೈಸೇರಿತು. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅನೇಕರಿಗೆ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಅಧಿಕಾರ ಇರಲಿಲ್ಲ: ಕೆಲವರಿಗೆ ಅದು ಬೇಕೆಂಬ ಇಚ್ಛೆಯೂ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಏನಾಗಿದೆ, ನಾವು ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಜನಾಂಗವಾಗಿ ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಎಂಬುದರ ಹೊಣೆ ಏನು ಎಂದು ಗ್ರಹಿಸದೆ ಬಾಳುತ್ತಿದೇವೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಇನ್ನಷ್ಟು ಜನ ಇನ್ನೂ ಆಂಗ್ಲನೇ ಆಳುತ್ತಿದಾನೊ ಎಂಬಂತೆ ಆಡುತ್ತಿದೇವೆ. ಪ್ರೇರಣೆ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಬೇಕಾದಾಗ ನಾವು ಪಡುದೆಸೆಗೆ ತಿರುಗುತ್ತೇವೆ. ನಮ್ಮ ಇಂದಿನ ಭಾವನೆಗಳು ಪಡುವಣವು ; ನಾವು ಏನನ್ನೂ ನಿವೇದಿಸುವುದು ಪಡುನಾಡುಗಳಿಗೆ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯರು ಒಪ್ಪಿದರು, ನಾವು ಗಟ್ಟಿಗರು. ಒಪ್ಪಲಿಲ್ಲ, ಅಯ್ಯೋ ಇನ್ನೇನು ಗತಿ ? ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತಗಳ ಪಕ್ಷಗಳ ಆಶಯಗಳು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವುದಕ್ಕಿಂತ ಮುಂದಾಗಿ ಆಂಗ್ಲರಿಗೆ ತಿಳಿದಿರುತ್ತವೆ. ನಮ್ಮ ಸ್ಥಿತಿಯೊ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಜನಾಂಗದ

ಹೊಟ್ಟೆ ತುಂಬುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಪಶ್ಚಿಮದಿಂದ ಕೂಳನ್ನು, ಹಣವನ್ನು, ಬೇಡಿಯೋ ಸಾಲಮಾಡಿಯೋ ತರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತವನ್ನು, ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆಗಳನ್ನು, ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಮಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಆಡಿಟರ್, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಎಕ್ಸ್‌ಪರ್ಟ್, ಬರಬೇಕು. ನಾವೂ ಪಶ್ಚಿಮದ ರಾಷ್ಟ್ರಗಳಂತೆ ಉನ್ನತ ಧ್ಯೇಯದ ರಾಷ್ಟ್ರ, ಕ್ಷುದ್ರರಲ್ಲ, ಎಂದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ನಮ್ಮದು ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಎಂದು ಸಾರುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಹು ಸಂಖ್ಯೆಯ ಜನ ಹಿಂದೂಗಳಾದ ಕಾರಣದಿಂದ ಇದು ಹಿಂದೂ ರಾಷ್ಟ್ರ ಆಗಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದಷ್ಟೆ ಇದರ ಅರ್ಥ. ಸೆಕ್ಯುಲರ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಆದರೂ ನಾವು ಬುದ್ಧನ ಎರಡು ಸಾವಿರದ ಐದು ನೂರನೆಯ ವರ್ಷೋತ್ಸವವನ್ನು ವರ್ಷದ ದಿನ ವಿಜೃಂಭಣೆಯಿಂದ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಡೆನ್ಮಾರ್ಕಿನಂಥ ಅಂಗೈಯಗಲದ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ನಮ್ಮ ಹಸಿವನ್ನು ನೀಗಲು ಬೆಣ್ಣೆಯನ್ನು ಕಳುಹಿಸುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿರುವ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ನಮಗೆ ಅಮೆರಿಕದ ಡಾಲರುಗಳ ದಾನ ಬರಬೇಕು. ದಾನ ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವ ಪ್ರಭು ಅದಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ವಿಧೇಯತೆಯನ್ನೊ ಸ್ನೇಹವನ್ನೊ ಕೇಳುವುದು ಕೂಡದು: ಕೇಳುತ್ತಲೂ ಇಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವುದೊ ನಮ್ಮ ಇಚ್ಛೆಯನ್ನು ನಡೆಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಪಂಗಡದ ಜನ, ಇದು ನಾವು ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವ ಸರಕಾರ ಅಲ್ಲ, ಪರದೇಶಿ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದು, ಎಂಬಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ವಿರೋಧವಾಗಿ ಸತ್ಯಾಗ್ರಹ ಹೂಡುತ್ತೇವೆ. ಹತ್ತು ವಿವರದ ಈ ನಡತೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನರಿತ ಜನಾಂಗದ ನಡತೆ ಅಲ್ಲ; ಆತ್ಮಗೌರವವುಳ್ಳ ಜನಾಂಗದ ಲಕ್ಷಣವೂ ಅಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಜನ ಜ್ಞಾನವಂತ ಜನವಾಗಿದ್ದರೆ ಹೊರಗಿನ ಹಣ ಹೊರಗಿನ ಬೆಣ್ಣೆ ಬಂದಷ್ಟರಿಂದ ಹಾನಿ ಆಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಏನೊ, ನಮ್ಮಲ್ಲಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿಂದ ಸಹಾಯಪಡೆದೆವು, ಎಂದು ಅದು ತಲೆಯೆತ್ತಿ ಮರ್ಯಾದೆಯಿಂದ ಬಾಳುತ್ತಿದ್ದಿತು. ಈಗಲೋ, ಪರದೇಶಿ ಪ್ರಭುವಿನ ಎದುರಿಲ್ಲಿ ಬಾಗಿ ಬಾಗಿ ನಮ್ಮ ಬೆನ್ನು ನೇರ ನಿಲ್ಲುವುದೆಂದರೆ ಏನೆನ್ನುವುದನ್ನು ಮರೆತುಬಿಟ್ಟಿದೆ. ನಮ್ಮ ಜನತೆ ಇನ್ನೂ, ತಾನು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಸ್ವಯಂಪ್ರಭು, ಎಂಬುದನ್ನು ಕಾಣದು.

ಈಗ ಈ ನಮ್ಮ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ನಾಯಕರು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಅದರ ಎದೆಯಲ್ಲಿ ಆತ್ಮಗೌರವವನ್ನು ಬಿತ್ತುವುದು. ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾವಂತರ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಮೇಲೆ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮುದ್ರೆಯನ್ನೊತ್ತುವ ಅಧಿಕಾರ ಕಾಶಿಯನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಲಂಡನ್ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡಿಗೆ ಹೊರಟುಹೋಯಿತು, ಥೆಮ್ಸ್, ಕ್ಯಾಂ ನದಿಗಳ ದಡದಿಂದ ಅದನ್ನು ಮರಳಿ ತರಬೇಕು, ಗಂಗೆ ಕಾವೇರಿಗಳ ದಡದಲ್ಲಿರಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ಒಮ್ಮೆ ನಾನು ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿದೆನು. ರಾಷ್ಟ್ರ ಜೀವನದ ಎಲ್ಲ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾವು ಮಾಡಬೇಕಾಗಿರುವ ಕೆಲಸ ಇಂಥದೇ. ಒಳ್ಳೆಯದು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮದೆ ಹೊರಗಿನದೆ ಎಂಬ ಭೇದ ವಿಲ್ಲ. ಬೇರೆ ಎಡೆಯದು ಒಳ್ಳೆಯದೇನಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವಾಗತಿಸೋಣ. ಆದರೆ ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮೊದಲಾಗಿ ನಮ್ಮತನ ಯಾವುದಿದೆ ಅದನ್ನು ಪಾಲಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ.

ಹೀಗೆ ಮಾಡಲು ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯ ದಾರಿ, ಬಲ್ಲವರಾದ ನಾವು, ಈ ಹೊಸತು ಹೊಸತು ಎನ್ನುವುದು ಮೇಲೆ ಮೇಲೆ ನೋಡಿದಾಗ ಕಾಣುವಷ್ಟು ಹೊಸತಲ್ಲ, ಬೇರೆಯಲ್ಲ, ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಂಗತಿಯ ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ ಅಥವಾ ಸ್ವಲ್ಪದ ತಿದ್ದುಪಡಿ, ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಕಾಣುವುದು, ಅದನ್ನು ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಸಿಕೊಡುವುದು. Co-operation ಎಂಬ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಶಬ್ದವನ್ನು ಹಾಕಿ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ನಡೆಸಹೋದರೆ ಅದು ಹತ್ತು ಜನ ಕಾಣದ ರೂಲು ಪ್ರೊಸೀಜರುಗಳ ಸಂಗತಿಯಾಗುತ್ತದೆ; ಇದನ್ನು ಬೇಗನೆ ಗ್ರಹಿಸುವ ಜಾಣ ಇಷ್ಟಪಟ್ಟರೆ ಆ ಜನಕ್ಕೆ ನಷ್ಟಮಾಡಿ ತಾನು ಲಾಭಪಡೆಯಬಹುದಾದ ಯಂತ್ರವಾಗುತ್ತದೆ ಪೂರ್ವದ ಗ್ರಾಮಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇದರ ತತ್ವ ಅಡಗಿದ್ದುದನ್ನು ಕಂಡು ಆ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಹೊಸ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಸಲು ಏರ್ಪಡಿಸಿದೆವು: ಹತ್ತೂ ಜನ ಅದರ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ, ಅದನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಾರೆ, ಅದರಿಂದ ಪ್ರಯೋಜನ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ. Socialistic Pattern of Society ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಿ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿ: ಇದು ಯಾರನ್ನೋ ಕೆಡಿಸಿ ಯಾರನ್ನೋ ಬಾಳಿಸುವ ಏರ್ಪಾಡು ಎಂದು ಜನ ಭ್ರಾಂತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಆಸೆ ಅಲ್ಲಿ ಭೀತಿ, ಇಲ್ಲಿ ಕಾಮ

ಅಲ್ಲಿ ಕ್ರೋಧ, ಹೆಡೆಯೆತ್ತುತ್ತವೆ. ಊರ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಬಡವ ಬಲ್ಲಿದ ಎನ್ನದೆ ಗ್ರಾಮದ ಜನ ಬಾಳಿದ ರೀತಿಯನ್ನು ಉಜ್ಜೀವನ ಗೊಳಿಸಿದೆವು : ದೈವ ಊರ ನಾಯಕ ಆಗುತ್ತದೆ, ಊರ ವ್ಯವಹಾರವನ್ನು ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ತರುತ್ತದೆ. ಬೌದ್ಧ ಧರ್ಮ ಬೇರೆ ಒಂದು ಧರ್ಮ, ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮ ಅಲ್ಲ, ಎಂಬಂತೆ ಉತ್ಸವ ನಡೆಸಿ: ಹೊಸಕಾಲದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಸಾವಿರಮಂದಿ ಮಾತ್ರ ಡೆಲ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಅದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಪುನೀತರಾಗುತ್ತಾರೆ. ಬುದ್ಧ ಕೃಷ್ಣನ ಒಂಬತ್ತನೆಯ ಅವತಾರ ಎಂದು ಸಾರಿ ಹಬ್ಬ ಮಾಡಿದೆವು ; ಅದು ಡೆಲ್ಲಿಯ ರಾಮಲೀಲೆಯಂತೆ ಇಡೀ ರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿ ಹಳ್ಳಿಯ ಹಬ್ಬವಾಗುತ್ತದೆ. ನಿಜವಾಗಿ ನೋಡಿದರೆ ನಮ್ಮ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯನ್ನು ಕುರಿತ ಒಂದು ವಿಷಯ ನಮಗೆ ಮನತಟ್ಟುತ್ತದೆ. ಅದು ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಸಾವಿರಾರು ವರ್ಷ ಎಳೆ ಹರಿಯದೆ ನಡೆದುಬಂದಿರುವ ಈ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಅದರ ಈ ದೀರ್ಘ ಇತಿಹಾಸದ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಸಮಯದಲ್ಲಿ, ಜನತೆಯ ಕ್ಷೇಮವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಅದು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟೋ ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಹೂಡಿ ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಸೋತು ಕೆಲವಲ್ಲಿ ಗೆದ್ದು ಅನ್ಯಾದೃಶ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ ಎನ್ನುವುದು. ಹೀಗಾಗಿ ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಇಂದು ಹೊಸತು ಎನ್ನುತ್ತೇವೊ ಅದು ಅಷ್ಟು ಹೊಸತೂ ಅಲ್ಲ ಅಷ್ಟು ಬೇರೆಯೂ ಅಲ್ಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹರಿಜನೋದ್ಧರಣದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳೋಣ. ಎಷ್ಟು ಬಿಚ್ಚಿದರೂ ಗಂಟಾಗಿ ನಿಂತ ಈ ತೊಡಕಿನಿಂದ ಬೇಸರಗೊಂಡು ತುಂಬ ಜಾಣರಾದ ನಮ್ಮ ಹರಿಜನ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮವನ್ನು ತ್ಯಜಿಸಿ ಬೌದ್ಧ ಮತವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಹರಿಜನರನ್ನು ಇತರ ಜನರು ಕಾಣುವ ರೀತಿ ಹಿಂದೂ ಧರ್ಮದ ಒಂದು ಅಂಗ ಎಂದು ನಾವಾಗಲಿ ಈ ನಾಯಕರಾಗಲಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಸರಿಯೆ ? ಚಂಡಾಲೋಽಸ್ತು ನತು ದ್ವಿಜೋಽಸ್ತು ಗುರುರಿತಿ ಏಷಾ ಮನೀಷಾ ಮಮ ಎಂದು ಶಂಕರಾಚಾರ್ಯರು ಹೇಳಿದರಲ್ಲ ? ನಂದನಾರ್ ಅಂತ್ಯಜನಾದರೂ ಭಕ್ತಶಿರೋಮಣಿಯಾಗಿ ನಟರಾಜನ ಸನ್ನಿಧಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆದನೇ. ಅಂತ್ಯಜ ತಿರುಪ್ಪಾಣಿಯನ್ನು ಭಕ್ತಗೋಷ್ಠಿಯ ಮೊದಲಿಗ ಬ್ರಾಹ್ಮಣ, ಲೋಕ ಸಾರಂಗ, ತನ್ನ ಹೆಗಲ ಮೇಲೆ ಕೂರಿಸಿಕೊಂಡು ರಂಗನಾಥನ ಸನ್ನಿಧಿಗೆ ಒಯ್ದನಲ್ಲವೆ ?

ರಾಮಾನುಜಾಚಾರ್ಯರು ಎಂಟುನೂರುವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಹರಿಜನರಿಗೆ ಕೆಲವು ದೇವಾಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರವೇಶ ಕೊಡಲಿಲ್ಲವೆ ? ಬಸವಣ್ಣನವರು ಶಿವಶರಣರಾದ ಹರಿಜನರನ್ನು ತನ್ನ ತಂದೆಯೆಂದು ಹಿರಿಯನೆಂದು ಪೂಜಿಸಲಿಲ್ಲವೆ ? ಮನೆತನದ ಈ ಹಿರಿಯರ ಈ ನಡತೆ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕಿಲ್ಲ : ಇಷ್ಟು ಮುಖ್ಯರಲ್ಲದ ತಿಳಿವು ಸಾಲದ ಇಂದಿನ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನದ ನಡತೆಯೇ ಲೆಕ್ಕಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕೆ ? ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನತೆಯ ತಪ್ಪನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ನಿಮಗೆ ಬುದ್ಧಿ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಆ ತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ತಿದ್ದುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಮಾರ್ಗವಲ್ಲ. ದೋಷದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆ ಸಲ್ಲ : ಆದರೆ ಅದನ್ನು ತಿದ್ದುವುದರಲ್ಲಿ ತಾಳ್ಮೆ ಕೆಡಬಾರದು. ನಮ್ಮ ಜನದ ಜೀವನವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬಯಸುವ ನಾವು ನಮ್ಮ ಪೈತಾಮಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಸಲ್ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಅವುಗಳನ್ನು ಸನ್ನೆಯಾಗಿ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕು.

ಈ ಸಲುವಾಗಿ ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕೆಲಸ ಪುನರುಜ್ಜೀವನ, ಪುನರ್ವಿವರಣ, ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಎನ್ನಬಹುದಾದ ಮೂರು ರೀತಿಯದಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ನಾಗರಿಕತೆಗಳನ್ನು ಹೊರದೇಶದ ಜನರು ತುಂಬ ಹೊಗಳಿದ್ದುಂಟು. ನಮ್ಮ ಪೂರ್ವಿಕರು ಅವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ ರೀತಿ ಯಾವುದು ? ನಮ್ಮ ಜನ ಎಲ್ಲ ಕಾಲದಲ್ಲೂ ಮಹಾಪುರುಷರ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಎದೆಗೆ ಅಪ್ಪಿ ಬಾಳಿದ್ದಾರೆ ; ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಭಾಗವತ ಬಸವ ಪುರಾಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಮ್ಯಕ್ಚಾರಿತ್ರದ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಕಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿರುವ ಎಲ್ಲ ಮಾತೂ ಇಂದೂ ನಮಗೆ ಹೊಂದುವುವು ಎಂದು ನಾವು ತಿಳಿಯಬೇಕಾಗಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಜನದ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಇವಕ್ಕಿರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ನಾವು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು ಒಳ್ಳೆಯದು. ನಮ್ಮ ನಾಯಕರೊಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಸತ್ಯ ಹೇಳಬೇಕು, ಎಂದು ತಿಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಜಾರ್ಜ್ ವಾಷಿಂಗ್‌ಟನ್ ಅವನ ಚಾಕು ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರು. ಜೊತೆಗೆ ಅವರು ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆಯನ್ನು ಹೇಳಿದರೋ ಇಲ್ಲವೊ ನನಗೆ ಕೇಳಲಿಲ್ಲ. ವಾಷಿಂಗ್‌ಟನ್ನನ ಚಾಕುವಿನ ಕಥೆ ಈ ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಬಹು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಥೆ : ಅಡ್ಡಿ ಇಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅದು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ತಕ್ಕ ಕಥೆ

ಎನ್ನಿಸುವ ಸಂಭವವಿದೆ. ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರನ ಕಥೆ ಎಲ್ಲ ವಯಸ್ಸಿನ ಜನರಿಗೂ ಮುಟ್ಟುವಂಥದು. ನಮ್ಮವೆಂಬ ಇಂಥ ಹಳೆಯ ಮಾತನ್ನು ಎತ್ತಿಹಿಡಿದು ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸ ಬಹಳವಿದೆ. ಮೈಸೂರು ಸರಕಾರ ಕೆಲವು ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪ್ರಸಾರದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವೊಂದನ್ನು ಆರಂಭಿಸಿತು. ಇಂಥ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಅಪಾಯಗಳಿವೆ. ಆದರೆ ಅಪಾಯವೇ ಇಲ್ಲದ ಉದ್ಯಮ ಎಲ್ಲಿದೆ? ಸರಕಾರ ಏನೇ ಮಾಡಿದರೂ ಹತ್ತರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಸರಿಯಿಲ್ಲದ ಮನುಷ್ಯ ಅದನ್ನು ತಪ್ಪಿಗೆ ತಿರುಗಿಸಬಹುದು. ಸರಕಾರ ಜನ ಸೇರಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯ ಯೋಜನೆ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿ ನಡೆಸಿದರೆ ಜನತೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವದ ರೀತಿಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಉದಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಸಂದೇಹವಿಲ್ಲ.

ಪುನರ್ವಿವರಣೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರ ಜೊತೆಗೆ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಇನ್ನು ಸ್ವಲ್ಪ ಮೇಲಿನ ಮಟ್ಟದ ಕೆಲಸ. ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿಂದೂಧರ್ಮ ಜನಸಾಮಾನ್ಯದ ಅಧ್ಯಾತ್ಮ ಬುದ್ಧಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಗೊಳಿಸಲು ಸುಲಭವೆಂದು ಕಂಡ ಕೆಲವು ಉಪಾಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಿತು. ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅದು ವಾಡಿಕೆ ಮಾಡಿರುವ ಕೆಲವು ಸಂಗತಿ ಹೊಸ ಕಾಲದ ಜನರಿಗೆ ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ವಾಮನಾವತಾರದ ಕಥೆ ವಿಷ್ಣುವನ್ನು ಮೋಸಗಾರನೆಂಬಂತೆ ಚಿತ್ರಿಸಿದೆ; ನರಸಿಹ್ಮ ಅವತಾರದ ಕಥೆ ವಿಲಕ್ಷಣವಾದ ಅಬದ್ಧದ ಕಂತೆ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ; ಮೊಸಳೆ ಹಿಡಿದ ಆನೆಗಳ ಅರಸನನ್ನು ವರದರಾಜ ಬಿಡಿಸಿದನೆನ್ನುವುದು ಕಾಕಮ್ಮ ಗುಬ್ಬವ್ವನ ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿದ್ದು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಸಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ. ಹಳೆಯ ಕಥೆಯನ್ನು ಹಳೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಸರಳ ಮನಸ್ಸಿನ ಜನರಿಗೆ ಈ ಕಥೆಗಳು ಈಗಲೂ ರುಚಿಸುತ್ತವೆ. ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೇಳುವ ಬುದ್ಧಿಗೆ ಇವು ವಿಕಾರವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತವೆ. ಅನೇಕ ಬಾಹುಗಳ ದೇವಿ ಚಾಮುಂಡಿಯ ವಿಗ್ರಹ ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ದುಷ್ಟನಿಗ್ರಹಕ್ಕೆ ಬಹುವಿಧದ ಆಯುಧವನ್ನು ತಳೆದು ನಿಲ್ಲುವ ದೈವದ ಮೂರ್ತಿಯಾಗಿತ್ತು. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್‌ನಿಂದ ಬಂದ ಕ್ರೈಸ್ತ ಉಪದೇಶಕ ಪಂಡಿತನಿಗೆ ಅದು ಸೃಷ್ಟಿಬಾಹಿರವಾದ ಒಂದು ವಿಕರಾಳ ಕಲ್ಪನೆಯ ಶಿಲ್ಪ

ಎಂದೆನಿಸಿತು. ಈ ಕಥೆಗಳನ್ನು ಇಂಥ ಮೂರ್ತಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವವರ ಆಶಯವೇನೆಂದು ಬಲ್ಲ ಮಂದಿ, ಆ ಕವಿತೆ ಆ ಶಿಲ್ಪ ಬಳಸಿದ ಕಾವ್ಯ ಸಮಯ ಶಿಲ್ಪ ಸಮಯಗಳನ್ನು ಜನಕ್ಕೆ ವಿವರಿಸಿ ಹೇಳಬೇಕು. ಮಹಾಕವಿ ಪಂಪ 'ಪರಮ ಜಿನೇಂದ್ರವಾಣಿಯೆ ಸರಸ್ವತಿ. ಅದು ಪೆಣ್ಣ ರೂಪಮಂ ಧರಿಸಿದ ಬೇರೆ ಅಲ್ತು,' ಎಂದನು. ಗಣೇಶ, ವಿಷ್ಣು, ನಟರಾಜ ಎಂಬಲ್ಲಿಯೂ ಈ ಮಾತು ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ಹೇಳುವುದರಿಂದ, ಜನ ಅವುಗಳ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕಾಣದ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು, ಅಷ್ಟು ದೂರ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ನಾವು ಸತ್ಯವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ಸಾಧನವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ಪುನರ್ನಿರ್ಮಾಣ ಇದರ ಜೊತೆಯ ಇಂಥದೆ ಒಂದು ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ. ಇದರ ಅನೇಕ ಭಾಗ, ಮೊದಲ ಸುರೂಪನಿರ್ಮಿತಿ ಒಂದಕ್ಕೆ ಆಮೇಲಣ ತಲೆಮಾರುಗಳಲ್ಲಿ ಸೇರಿದ ವಿರೂಪಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಹಾಕುವ ಕೆಲಸ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಬೇಲೂರಿನ ಚೆನ್ನಕೇಶವ ದೇವಾಲಯದಲ್ಲಿ ಈ ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಪರಿಷ್ಕರಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಇದರ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರತೀಕ. ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನು ಕಟ್ಟಿಸಿದ ಆ ದೇವಾಲಯ ಒಂದು ಶುದ್ಧ ಸುಂದರ ವಾಸ್ತುನಿರ್ಮಾಣ ಆಗಿದ್ದಿರಬೇಕು. ಅವನ ಅನಂತರದ ಶತಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನರ ಭಕ್ತಿ, ದೇವಾಲಯದ ಈ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಣ್ಣ ಗುಡಿ, ಆ ಬಾಗಿಲ ಬದಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಂಟಪ, ಬಿಡುವಾಗಿದ್ದ ಒಂದೆಡೆಯಲ್ಲಿ ಇದು ಬರಿದಾಗಿರಲೇಕೆ ಎಂದು ಒಂದು ಕಟ್ಟಡ, ಹೀಗೆ ಹತ್ತಾರು ವಿವರ ಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸಿ ಸೇರಿಸಿತು. ಈ ಕರ್ಮ ಎಂಟುನೂರು ವರ್ಷ ನಡೆದು ದೇವಾಲಯ ಈ ಹಿಂದೆ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಿಂದೂ ಮುಂದೂ ಹೊಂದದ ಅಕುಶಲ ಶಿಲ್ಪಗಳ ಒಂದು ಗೊಂದಲವಾಗಿ ಮುಗಿದಿತ್ತು. ಇಪ್ಪತ್ತು ವರ್ಷದ ಹಿಂದೆ ಮಹಾರಾಜ ಶ್ರೀಮನ್ ನಾಲ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ಅವರು, ಈ ದೇವಮಂದಿರ ಹೀಗಿರುವುದು ಹೊಲ್ಲ, ಅದನ್ನು ಅದರ ಮೂಲರೂಪಕ್ಕೆ ತಿದ್ದಬೇಕು, ಎಂದು ನಿಶ್ಚಯಮಾಡಿದರು. ಆ ಕೆಲಸ ಈಚೆಗೆ ನಡೆದಿದೆ. ದೇವಾಲಯ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಹಬ್ಬವಾಗಿ, ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಮೋಹಕ ವಾಗಿ, ಆತ್ಮಕ್ಕೆ ಉದ್ಧಾರಕವಾಗಿ ಸುಂದರವಾಗಿ ಶೋಭಿಸುತ್ತಿದೆ.

ವಿಷ್ಣುವರ್ಧನನ ದೇವಾಲಯಕ್ಕೆ ಬಂದ ಪಾಡು ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಲೋಕದಲ್ಲಿ ರಾಮಾಯಣ ಮಹಾಭಾರತ ಮುಂತಾದ ಗ್ರಂಥಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ತತ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಗೀತೆ ಉಪನಿಷತ್ತುಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಮತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವಿಷ್ಣು ಶಿವನನ್ನು ಕುರಿತ ಕಲ್ಪನೆಗಳಿಗೆ, ನಮ್ಮ ಸಮಾಜ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಂಬಿಕೆ ಒಂದು ಆಚಾರದ ಜನ ಒಂದು ಕೂಟವಾಗಿ ಬಾಳಿ ಎಂಬ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ, ಅಡಸಿದ್ದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥದರಲ್ಲೆಲ್ಲ ನಾವು ಈಚೆಗೆ ಸೇರಿದ ವಿರೂಪಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳಚಿಹಾಕಿ ಮೊದಲ ಸುಂದರ ರೂಪನ್ನು ಕಂಡು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈಚಿನದೆಂಬುದನ್ನು ಕಳಚುವ ಅವಸರದಲ್ಲಿ ಯಾವು ದಾದರೂ ಒಳ್ಳಿತಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನೂ ಕಿತ್ತು ಎಸೆಯಬೇಕಾದದ್ದಿಲ್ಲ. ಚಿನ್ನದಲ್ಲಿ ಬೆರೆತಿರುವ ಬೆಳ್ಳಿ ತಾಮ್ರವನ್ನು ಬೇರೆ ಮಾಡಬೇಕು ಅಷ್ಟೆ: ಬೇರೆ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅವನ್ನು ಬೇರೆಯಾಗಿ ಬಳಸಬಹುದು. ಕಬ್ಬಿಣದ ಮೇಲಿನ ತುಕ್ಕನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಕ್ಕಿ ಕಳೆಯಬೇಕು. ಈ ಮಾತಿನ ಅರ್ಥವನ್ನು ನಾನು ಇನ್ನಷ್ಟು ವಿವರಿಸಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅರ್ವಾಚೀನ ವಿರೂಪಕ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕಳೆಯುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ನಾವು ಪೂರ್ವದ ಕೃತಿಯ ಆವಶ್ಯಕವಾದ ವಿವರ ಗಳನ್ನು ಪ್ರಕಾಶಕ್ಕೆ ತರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಬಲ್ಲ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಂಗ್ಲ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ವಾಲ್ಟರ್ ಸ್ಕಾಟ್ ಮಹನೀಯ ತನ್ನ ಒಂದು ಕಥೆ ಯಲ್ಲಿ ಓಲ್ಡ್ ಮಾರ್ಟ್ಯಾಲಿಟಿ ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಗಳಿಸಿದ ಒಬ್ಬ ವೃದ್ಧನನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದಾನೆ. ಈ ವೃದ್ಧ ಪೂರ್ವಕಾಲದ ದೇಶಪ್ರೇಮಿಗಳ ಸ್ಮಾರಕ ಶಿಲೆಗಳ ಆವರಣಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಆ ಶಿಲೆಗಳ ಮೇಲೆ ನೂರು ವರ್ಷ ಬೆಳೆದು ಹೆಪ್ಪುಕಟ್ಟಿದ್ದ ಪಾಚಿಯನ್ನು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ತೆಗೆದುಹಾಕಿ ಆ ಶಿಲೆಗಳು ಹೊಗಳುತ್ತಿದ್ದ ಮೃತರ ಹೆಸರುಗಳು ಕಾಣುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನಂತೆ. ಕಲ್ಲಿನ ಅರ್ಥ ಪಾಚಿಯಿಂದ ಮರೆಯಾಗಿದ್ದದ್ದು ಇವನ ಸೇವೆಯಿಂದ ಜನರಿಗೆ ದೊರೆಯಿತು. ನಮ್ಮ ಪೈತಾಮಹ ಸಂಪತ್ತಿನ ಅರ್ಥ ಕಾಣುವಂತೆ ಅದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮಿಂದ ಇಂಥ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸದ ಜೊತೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ಕೆಲಸವನ್ನೂ ನಾವು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಒಳ್ಳೆಯದೆನ್ನುವುದು ನಮ್ಮ ಹಿರಿಯರು ಕಂಡಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ನಾವು ಇನ್ನು ಕಾಣಬಹುದಾದಷ್ಟು ಸೇರಿಯೂ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ

ಆಸ್ತಿಯನ್ನು ನಾವು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಷ್ಟೇ ನಿಜವಾಗಿ ಹೊರದೇಶದ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳ ಶುಭಕರವಾದ ಭಾಗ ಯಾವುದಿದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ತಂದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಮ್ಮತನವನ್ನು ನಾವು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳೋಣ ಎನ್ನುವುದರ ಅರ್ಥ, ಸುತ್ತ ಗೋಡೆ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಹೊರಗಿನ ಲೋಕ ಇಲ್ಲವೆನ್ನುವಂತೆ ಬಾಳೋಣ ಎಂದು ಅಲ್ಲ. ನಿಜವಾಗಿ ಭಾರತೀಯನಾದವನಿಗೆ ವಸುಧೆಯೇ ಕುಟುಂಬ ; ಭರತವರ್ಷ ಆ ಕುಟುಂಬದ ಒಂದು ಭಾಗ. ಅಲ್ಲಿ ಅವನು ದುಡಿಯುವುದು ಬರಿಯ ಆ ಭಾಗದ ಶುಭಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಒಟ್ಟು ಆ ಕುಟುಂಬದ ಶುಭಕ್ಕಾಗಿ. ಲೋಕದ ಇತಿಹಾಸ ಲೋಕದ ಶುಭದ ಸಾಧನೆ ಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದೆ. ಆ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ದೈವ ನಮ್ಮನ್ನು ಬೇರೆ ಒಂದು ಗುಂಪನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮಗೆ ಮಾತ್ರ ಒಳ್ಳೆಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಹೊಸ ಕಾಲದ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾನವ ಕುಲದ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವಿಸ್ತಾರ ಪಡಿಸಿದೆ, ಅಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಳೆದಿದೆ, ವ್ಯಾಧಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೋರಿದೆ, ಹಸಿ ವನ್ನು ನೀಗಿದೆ, ಅರಕೆಗಳನ್ನು ತುಂಬಿದೆ, ಆವರಣವನ್ನು ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದೆ, ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಉನ್ನತಮಾಡಿದೆ, ಜೀವನವನ್ನು ಚೆನ್ನಮಾಡಿದೆ. ಇದಿಷ್ಟನ್ನೂ ಮಾಡಿರುವ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ, ನೂರರಲ್ಲಿ ತೊಂಭತ್ತೊಂಭತ್ತು ಭಾಗ, ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನತೆಗಳು ದುಡಿದು ಬೆಳೆಸಿದ್ದು. ಅದನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ನಾವು ಬಾಳುವುದು ಸುಳ್ಳು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಆಧುನಿಕ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಮಾನವನ ಹಿತದ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಏನೇನನ್ನು ಮಾಡಿದೆ ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ನಾವು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಸ್ವೀಕರಿಸಬೇಕು.

ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ: ಹಾಗೆಯೇ ಒಂದು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯೊಡನೆ. ಈ ಎಚ್ಚರಿಕೆ ಆವಶ್ಯಕವೆನ್ನುವುದು ಲೋಕಕ್ಕೆ ಮನ ಮುಟ್ಟಿರುವುದರ ಕಾರಣ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಆಟಂ ಬಾಂಬನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿದ್ದು, ಅಮೆರಿಕಾ ಅದನ್ನು ಕಳೆದ ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಜಪಾನಿನ ಎರಡು ನಗರಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ್ದು. ಆಟಂ ಬಾಂಬ್ ಹೀಗೆ ದುರುಪಯೋಗ ಆಯಿತು ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ನಾವು, ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞರು ಅದಕ್ಕೆ ಸಾಧಕವಾದ ಅನ್ವೇಷಣಗಳನ್ನೇ ನಡೆಸಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂಬಂತೆ ಮಾತನಾಡುತ್ತೇವೆ. ಇದು ಬಹಳ ಸರಿಯಾದ ಮಾತಲ್ಲ. ಹೊಟ್ಟೆಬಾಕ ಮಿತಿಮೀರಿ ತಿಂದು

ರೋಗ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬ ಕಾರಣದಿಂದ ಅನ್ನ ಮಾಡುವುದೇ ಬೇಡ ಎನ್ನುವುದು ಜಾಣಲ್ಲ. ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ, ಅದರ ವಿನಿಯೋಗದಲ್ಲಿ ವಿವೇಕ, ಇದೇ ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹೃದಯ. ಆಟಂ ಬಾಂಬ್ ಒಂದನ್ನು ಮಾಡಿದರು. ಅಷ್ಟರಿಂದ ಏನಾಯಿತು ? ಯಾವುದೋ ಕೈ ಅದನ್ನು ಎತ್ತಿ ಎಸೆದರಲ್ಲವೆ ಅದು ಕೊಲ್ಲುವುದು ? ಕೊಲೆಯ ಹೊಣೆ ಆಟಂ ಬಾಂಬಿನದಲ್ಲ ; ಅದನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವಂತೆ ಕೈಯನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿದ ಹಿಂಸ್ರಬುದ್ಧಿಯದು. ಗಿಡವನ್ನು ಕೊಯ್ದದ್ದು ಚೂರಿಯಲ್ಲ, ಹುಡುಗ. ಚೂರಿಯನ್ನು ಹಾಗೆ ಬಳಸಬಾರದೆಂದು ಹುಡುಗನಿಗೆ ಪಾಠವಾಯಿತು. ಆಟಂ ಬಾಂಬನ್ನು ಹೀಗೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಬಾರದೆಂದು ಮಾನವ ಕುಲಕ್ಕೆ ಪಾಠ ಆಗಬೇಕು. ಎಂದರೆ ಭೌತ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದಂತೆ ಮಾನವನ ಧರ್ಮವನ್ನು ಕುರಿತ ಜ್ಞಾನವೂ ಬೆಳೆಯಬೇಕು. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಬಹಳ ಮುಂದಾಗಿ ಬಂದು ಹಿಂದೆ ಬೀಳುವುದು ಕೇಡಿಗೆ ಕಾರಣ. ಮನುಷ್ಯ ನಡೆಯುವಾಗ ಈ ಕಾಲು ಆ ಕಾಲು ಸುಮಸುಮಾರು ಒಂದೆ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಮುಂದರಿಯುತ್ತವೆ. ಒಂದು ಪಾದ ಬಾಳೆಯ ಸಿಪ್ಪೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಂತು ಅತಿಯಾಗಿ ಮುಂದೆ ಹೋಯಿತೊ, ನಡೆ ನಿಂತಿತು, ಮನುಷ್ಯ ಬಿದ್ದ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನ ಆರಂಭದ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಎರಡು ದಿಕ್ಕಿನಲ್ಲೂ ಮುಂದರಿದು ಬಾಳಿ, ಒಂದು ಕಾಲ ದಲ್ಲಿ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಆಧ್ಯಾತ್ಮವೇ ಸಾಕು ಎನ್ನುವಂತೆ ವರ್ತಿಸಿ ದರು. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಜನತೆಗಳು ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದ ಉಪಾಸನೆಯಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿ ರುವ ಶ್ರದ್ಧೆಯನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಆಧ್ಯಾತ್ಮ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನು ವಂತಿಲ್ಲ. ಮಾನವಕುಲ ಅತ್ಯರ್ಥದ ಶುಭವನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಒಂದು ಭಾಗ ಬೆಳೆದಿರುವ ಅಧ್ಯಾತ್ಮಶಕ್ತಿ, ಇನ್ನೊಂದು ಭಾಗ ಬೆಳೆಸಿರುವ ಭೌತಶಕ್ತಿ, ಎರಡೂ ಕೂಡಿ ಲೋಕವನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕು. ಸರ್ವಭೂತಹಿತ ದಲ್ಲಿರತಿ ಭರತವರ್ಷ ಸಾರಿರುವ ಕಲ್ಯಾಣ ಸೂತ್ರ. ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರ ವನ್ನು ಈ ಸೂತ್ರಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಿ ನಮ್ಮ ಮಂಗಳವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದಲ್ಲದೆ ಲೋಕಮಂಗಳವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ನಾವು ನೆರವಾಗಬಹುದು.

ಇದು ಈ ತಲೆಯ, ಮುಂದಿನ ಕೆಲವು ತಲೆಗಳ, ನಮ್ಮ ಕಿರಿಯರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದೆಂದು ನನ್ನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ತೋರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದ

ಪರಿಧಿ. ವಯಸ್ಸಾದ ನಮ್ಮಂಥ ಜನ ಕೆಲಸದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಕುರಿತು ನಮಗೆ ತೋರಿದ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ಇದನ್ನು ನಡೆಸುವ ಹೊಣೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಕಿರಿಯರ ಮೇಲೆಯೆ ಇದೆ. ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಈ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಬೇಕಾದ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ತೊಡಗಿದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗ ದರ್ಶನ, ಇವು ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಂದ ಬರಬೇಕು. ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ಜನರು, ಶ್ರದ್ಧೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಬೆರೆತ ಒಂದು ವಾತಾವರಣದಲ್ಲಿ, ಆದಷ್ಟುಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಕ್ಷುಬ್ಧರಾಗಿ, ಆದಷ್ಟು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ದುಡಿಯುತ್ತ, ಜೊತೆಯ ದುಡಿಮೆಗಾರರು ತಮ್ಮ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕಾರ್ಯ ದಲ್ಲಿ ನೆರವಾಗಿ, ಆಶಾಪೂರಿತ ಯುವಚೇತನಗಳಿಗೆ ಜ್ಞಾನಗಳಿಸಿ ಬೆಳೆಯು ವುದು ಹೇಗೆಂದು ತೋರಿಸುತ್ತ, ಜೊತೆಗೂಡಿ ನಡೆಯುವ ಒಂದೆ ಸಂಸ್ಥಾ ಸಮುಧಾಯ ಎಂದರೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು. ನಮ್ಮ ಈ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಹೀಗಿಲ್ಲ ಹಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಕೆಲವು ವೇಳೆ ದೂರು ಬಂದಿರು ವುದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲ ಬಲ್ಲೆವು. ಅಂಥ ದೂರು ನ್ಯಾಯವಾಗಿಯೇ ಬಂದಿರ ಬಹುದು. ಆದರೆ ನನಗೆ ತೋರುವುದು ಹೀಗೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಷ್ಟಾದರೂ ಒಳ್ಳೆಯದನ್ನು ಸಾಧಿಸುವ ಬೇರೆ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಯಾವವೂ ಕಾಣಲಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಶುಭದ ಎಲ್ಲ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾ ನಿಲಯಗಳನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆಯೆಂದು ನನಗೆ ತೋರುತ್ತದೆ. ಅವು ನಿರ್ದೋಷವಲ್ಲದೆ ಇರಲೊಲ್ಲವೇಕೆ ? ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇನ್ನಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಆಗಬೇಕೆನ್ನುವುದು ಸರಿಯೆ. ನಾವು ನಮ್ಮ ಕೈಯ ಲ್ಲಾದ ಸಹಾಯ ನೀಡಬೇಕು : ಅವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ತರಬೇಕು : ಪೂರ್ವದ ವಸಿಷ್ಠ ಕಣ್ವ ಆಶ್ರಮಗಳ ಇಂದಿನ ಪ್ರತೀಕಗಳಾಗುವಂತೆ ಅವನ್ನು ಬೆಳಗಿಸಬೇಕು. ಬರುವ ಕಾಲದ ಮತ ತತ್ತ್ವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಆಡಳಿತ, ಅರ್ಥಕೌಶಲ, ಸಮಾಜಸೇವೆ, ಉದ್ಯೋಗ, ಉದ್ಯಮ, ಮತ್ತು ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕಾರ್ಯಸನ್ನಾಹದ ಇಂಥ ನೂರು ಶಾಖೆಗಳಲ್ಲಿ ಜನರನ್ನು ನಡೆಸುವ ನಾಯಕರು ಇಲ್ಲಿಂದ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಎಳೆಯರನ್ನು ಕುರಿತು ಇಂಥ ಧ್ಯೇಯವಾದಿ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನುಡಿಯುವಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಅನ್ನ ನೀರು ಬಟ್ಟೆ ಬರೆ

ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನೇನೂ ಮರೆತಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸುವ ವಿದ್ಯೆ ಅನ್ನ ಬಟ್ಟೆಯನ್ನು ಗಳಿಸುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನೂ ಕೊಡುತ್ತದೆ ; ಇಷ್ಟು ಮಾಡಿದರೆ ಸಾಲದು ಎಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಲೋಕಕ್ಕೆ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುವ ಮಾನೋಧರ್ಮವನ್ನು ಮೂಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ಇಂಥ ನೇತಾರರನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಮಾಡಬಹುದು. ಜನಸಾಮಾನ್ಯ ಇವರನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ನಡೆಯಬಲ್ಲದೇ ? ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಎಡೆಯಿದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಾಡಿಕೊಂಡು ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾದ ನಾಯಕ ಬಂದರೆ ಅವನ ಹಿಂದೆ ನಡೆಯುವ ಜನ ಇಲ್ಲವೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಂತೂ ನಾವು ಸಾಮಾನ್ಯವೆನ್ನುವ ಜನತೆ ಯೋಗ್ಯನಾಯಕರನ್ನು ನಿರಾಶೆಗೊಳಿಸಿಲ್ಲ. ನೃಪತುಂಗ ತನ್ನ ಕಾಲದ ಕನ್ನಡದ ಜನವನ್ನು ಚತುರರೆಂದು, ಕುರಿತು ಓದದೆಯೇ ಕಾವ್ಯಪ್ರಯೋಗ ಪರಿಣತ ಮತಿಗಳು ಎಂದು, ವರ್ಣಿಸಿದನು. ಹೊಣೆ ಮರೆತು ನುಡಿಯುವವರಿಗೆ ತನ್ನ ನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಎಡೆಯಿಲ್ಲ, ಜನ ಅವರ ಬಾಯನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ, ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಜನರೇ ಒಡೆಯರು, ಎಂದು ಹೆಮ್ಮೆಪಟ್ಟನು. ನಮ್ಮ ಜನರ ಈ ಜಾಣ್ಮೆ ಕವಿ ಗಮಕಿ ವಾದಿ ವಾಗ್ಮಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯಗಳು ಹೊಗಳಿರುವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರು ಗ್ರಾಮ ಊರು ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ನೆಲಸಿ ಸಂತತವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಪ್ರಚಾರದಿಂದ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕು. ಜನರ ಸಹಜವಾದ ಬುದ್ಧಿ ಅಂದಿನಂತೆ ಇಂದೂ ಇರುವುದು ನಿಜ. ಆ ಜಾಣ್ಮೆಯ ಕೆಲ ಅಂಶ ಕೂಡ ತಲೆಮಾರಿಂದ ತಲೆಮಾರಿಗೆ ಇಳಿದು ಬೆಳೆದು ಅಷ್ಟಿಷ್ಟು ಈಗಲೂ ಇದೆ. ಹೊಸ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಜನದ ಕಿವಿಗೆ ಇಂದಿನ ಭಾವಗಳು ಮುಟ್ಟುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ಜನ ಕೇಳುವುದು ಮಾತ್ರ ಅಲ್ಲ, ಹೊಸ ಒಬ್ಬ ನೃಪತುಂಗ ಮರಳಿ ಆ ಹೊಗಳಿಕೆಯ ಮಾತನ್ನಾಡುವಂತೆ ಜಾಣರೇ ಆದಾರು.

ಇಲ್ಲಿ ನಾನು, ಒಬ್ಬ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕ, ಜೊತೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವಕರಿಗೆ ಈ ರಾಷ್ಟ್ರೋದ್ಧರಣ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹೊಣೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು

ಸೂಚಿಸುವುದು ಉಚಿತ ಆದೀತು. ಲೋಕ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಕಾರ್ಯ ಎಷ್ಟು ಉನ್ನತವಾದುದೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಮುನ್ನ ಕವಿಲೋಕದ ಹಿರಿಯರು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇಂದಿನ ನಾವು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ಇಷ್ಟು ಉನ್ನತ ವಾದದ್ದು ಎಂಬುದನ್ನು ಮರೆಯದೆ ಇರಬೇಕು. ಒಬ್ಬೊಬ್ಬನೂ ಅವನಿಗೆ ಕಂಡ ಸತ್ಯವನ್ನು ನಿಷ್ಠೆಯಿಂದ ಓಲೈಸಬೇಕು. ಈ ವ್ಯಾಪಾರದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ನಿಲುವಿನ ಭಾರತೀಯತೆಗೆ ಚ್ಯುತಿಬಾರದಂತೆ ಹೊರಗಿನ ಒಳ್ಳೆಯದು ಏನಿದೆ ಅದನ್ನು ಜೀರ್ಣಿಸಿಕೊಂಡು ನಮ್ಮ ನುಡಿ ನಮ್ಮ ಜನರಿಗೆ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಕಾಲ ಬೇರೆಯಾಯಿತೆಂದು ದೇಶ ಬೇರೆಯಾಯಿತೆಂದು ಕಾವ್ಯದ ಕರ್ತವ್ಯ ಬೇರೆಯಾಗಲಾರದು. ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿ ರೀತಿ ಮಾತ್ರ ಆವರಣಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ಕಾವ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯ ವೇದಗಳ ದಿನದಿಂದ ಅವಿಚ್ಛಿನ್ನವಾಗಿ ಬೆಳೆದುಬಂದಿದೆ. ಕಾವ್ಯದ ಸಲುವಾಗಿ ಕಾವ್ಯ, ದಂತದ ವಿಮಾನದ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಎಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷ ಪ್ರತಿಪಕ್ಷಗಳು ಮಾಡುವ ಘೋಷಣೆಗಳಿಗೆ ಆ ಎಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಎಡೆ ಇರಬಹುದು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಜನಾಂಗಜೀವನದ ಹಲವು ಶಾಖೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಘರ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ. ರಸ, ನೀತಿ, ಸಮಾಜಧರ್ಮ, ನಮ್ಮ ಕವಿಗಳಿಗೆ ಪರಸ್ಪರ ವಿರುದ್ಧ ತತ್ತ್ವಗಳಲ್ಲ. ಪಂಪ ತನ್ನ ಒಂದೇ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಕಾವ್ಯಧರ್ಮ ಧರ್ಮ ಎರಡನ್ನೂ ಜನ ಕಾಣಬಹುದು ಎಂದನು. ಅವನು ನಂಬಿದ ಜೈನಧರ್ಮವನ್ನು ಅವನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದಂತೆ ಇಂದಿನ ಕವಿ ತನ್ನ ಅತ್ಯುನ್ನತ ನಿಶ್ಚಿತವನ್ನು ಹಾಗೆಯೇ ರಸವತ್ತಾಗಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಬೇಕು ; ಜನದ ಮನಕ್ಕೆ ಮುಟ್ಟಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನಿಶ್ಚಿತ ಸರ್ವ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಾವು ದೊರಕಿಸಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕದ್ದು ಎಂದು ಮಾತ್ರ ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿರಬೇಕು. ಅದು ನಮ್ಮ ಲೇಖನದಲ್ಲಿ ಆದಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ರೂಪುಗೊಂಡು ಜನದ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಮುಟ್ಟಲಿ ಎನ್ನುವುದೇ ಕೃತಿರಚನೆಯ ಗುರಿ. ಈ ಕೆಲಸ ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಸಿದ್ಧಿಸುತ್ತದೆ, ನಾವು ಗುರಿಯನ್ನು ಅಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾತ ಸಾಧಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಿ ಎಷ್ಟು ಎಂಬುದನ್ನು ಅದರಿಂದ ಎಷ್ಟು ಹಣ ಬಂದಿತು ಎಂಬುದರಿಂದಾಗಲಿ ಇಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜನ ಅದನ್ನು ಹೊಗಳುವರು ಎಂಬುದರಿಂದಾಗಲಿ ಅದು ಪರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಸರು ತಂದಿತು

ಎಂಬುದರಿಂದಾಗಲಿ ಅಳೆಯಲಾಗದು. ಮೇಲಾಗಿ ನಮ್ಮ ಲೇಖಕ, ನಾವು ಮಾಡಿದ ಕೆಲಸ ನಮ್ಮ ಜನಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಯುತ್ತದೆ, ಹೊರಗಿನ ವರಿಗೆ ತಿಳಿಯುತ್ತಿಲ್ಲ, ಎಂದು ವ್ಯಥೆಪಡುವುದು ಬುದ್ಧಿಯಲ್ಲ. ಕೀಟ್ಸ್ ಕವಿ ಗ್ರೀಕ್ ಮಹಾಕವಿಗಳ ಕಾರ್ಯವನ್ನು leaving great verse unto a little clan ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದನು. ಕಾವ್ಯ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾಗಲಿ; ಅದನ್ನು ಪಡೆದ ಜನತೆ ಕನಿಷ್ಠವಾಯಿತೆನ್ನುವುದು ಒಂದು ಕೊರೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. "ನಾನು ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾದ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದೇನೆ. ಜನ ಗಮನಿಸು ತ್ತಿಲ್ಲ," ಎಂದು ಲೇಖಕ ಬೇಸರಪಡಬಾರದು. ಜನ ನಿದ್ರಿಸುತ್ತಿರುವ ವೇಳೆ ನಾನು ಎಚ್ಚೆತ್ತು ದೇವರ ಹೆಸರನ್ನು ಕೂಗಬೇಕಾದೆಗಿಯೆಂದು ಮಶೀದಿಯ ಮುವುಜನ್ ಗೊಣಗಬಹುದೆ? ಅವನ ಕೆಲಸವೇ ಅದು. ಕೆಲಸದಷ್ಟೇ, ಅರಿತುಕೊಂಡವನಾದರೆ, ಅದು ಅವನ ಭಾಗ್ಯ. ಈ ಮನೋಧರ್ಮದಿಂದ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಕೃತಿಯನ್ನು ರಚಿಸಿದವನು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕಲ್ಲ, ಲೋಕದ ಸಾಹಿತ್ಯಕ್ಕೆ, ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಾಯಿ ಸರಸ್ವತಿಯ ಆವಾಸ ದಲ್ಲಿ ಹಲವು ಭವನ ಇವೆ. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ನಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಕೊಟ್ಟು ಅದನ್ನು ಅವಳ ವಾಸಕ್ಕೆ ಯೋಗ್ಯವಾಗಿ ಇರಿಸುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯನ್ನು ದೇವಿ ನಮಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿದರೆ ಅಷ್ಟು ಸಾಕು.

ಮಾನ್ಯರೆ, ಈಗಾಗಲೇ ನಾನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಕಾಲದ ಮಿತಿಯನ್ನು ಮೀರಿದೇನೆ. ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತ ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವಿವರಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳತೊಡಗಿ ಮತ್ತಷ್ಟು ವೇಳೆಯನ್ನು ನಾನು ಬಳಸುವುದಿಲ್ಲ. ನಾನು ಈ ಗೋಜಿಗೆ ಹೋಗದಿರುವುದು ಕ್ಷೇಮವೂ ಹೌದು. ನನಗೆ ಈ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಪರಿಶ್ರಮವಿಲ್ಲ; ಹೀಗೆ ಮಾಡಿ, ಹೀಗೆ ಮಾಡಬೇಡಿ, ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ನಾನು ಸಮರ್ಥನಲ್ಲ. ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಈ ವರ್ಷದ ವರದಿಯನ್ನು ನಾನು ನೋಡಿದೇನೆ: ಸಂಸ್ಥೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಕೂಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನು ವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ, ಇದರ ಅಂಗಗಳಾದ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ, ಸುದಕ್ಷವಾದ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗ ಇದೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ಹಲವು ಜನ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೂ ಸಮ ಎನ್ನುವ ಯೋಗ್ಯತೆಯು

ಪಂಡಿತರಾಗಿದಾರೆ. ಔಚಿತ್ಯಕ್ಕೆ ಕುಂದುತರದೆ ಅರಿಕೆ ಮಾಡಬಹುದಾದರೆ, ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಛಾನ್ಸಲರ್ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿಗಳವರೂ ವೈಸ್-ಛಾನ್ಸಲರ್ ಶ್ರೀ ಪಾವಟೆ ಮಹನೀಯರೂ ಉನ್ನತ ವಿದ್ಯೆಗೆ, ಉದಾರ ಸಂಸ್ಕೃತಿಗೆ, ಶ್ರೇಷ್ಠ ನಿದರ್ಶನಗಳಾಗಿದಾರೆ. ಎರಡು ವಾರದ ಹಿಂದೆ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಕಟವಾದ ಕೆಲವು ಮಾತಿನಿಂದ ಹೊಸ ಪ್ರಾಂತದ ರಚನೆ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯವನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಥಾಪಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ತಿಳಿಯಿತು. ಅವುಗಳ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ಇತ್ಯರ್ಥ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಲ್ಲದೆ ಹೋಗಬಹುದು ಎಂಬ ಒಂದು ಭಯವೂ ವರದಿಯ ಹಿಂಬದಿಯಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂತೆ ಕಂಡಿತು. ಇಂಥ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ತಜ್ಞನಲ್ಲದ ನಾನು ಪ್ರಾಂತದ ಪ್ರಜೆಯಾಗಿ ಒಂದು ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೊಡುವ ಸಾಹಸ ಮಾಡಬಹುದೇ ? ಬಹುದಾದರೆ ಹೀಗೆ ಎಂದೇನು. ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಸದ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಂತದ ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಾಗಿ ಇರಬೇಕು. ಹೋಗಿ ಬರುವ ಸೌಕರ್ಯದ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಪ್ರಾಂತದ ಉತ್ತರ ಭಾಗ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಳಿತದಲ್ಲಿ, ದಕ್ಷಿಣ ಭಾಗ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ವಳಿತದಲ್ಲಿ, ಇರಬೇಕು. ಎರಡು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಸ್ಥಾನಮಾನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಸಮನಾಗಿರಬೇಕು. ಈಗ ಅವಕ್ಕೆ ಇರುವ ಯಾವ ಅಧಿಕಾರವೂ ಕಡಮೆಯಾಗಬಾರದು. ಹೀಗೆಂದರೆ ಪ್ರಾಯಶಃ ಉತ್ತರ ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರೌಢವಿದ್ಯಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಆಡಳಿತಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹಾಗೆಯೇ, ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಈಗ ಇರುವ ವ್ಯವಹಾರ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮೈಸೂರು ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದನ್ನು ಆ ಸಂಸ್ಥೆಗೂ ಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಶಾಸನವನ್ನು ಶಾಸನ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಬೇಕು. ಈ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸದಾ ಶುಭಕರವಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗವಾಗುವಂತೆ ಜನತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಜಾಗ್ರತೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಅಡ್ಡಿಯಿಲ್ಲ.

ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಇತಿಹಾಸ ಇನ್ನೂ ಹೊಸತು. ಆದರೂ ಇದರಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಜನ ತಕ್ಕಷ್ಟು ದತ್ತಿಗಳನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಲ್ಲ ಎನ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಸಂಸ್ಥೆ ಜನತೆಗೆ ಸ್ವೀಯ ಎನ್ನಿಸುವಂತೆ ವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ಒಳನಾಡಿನೊಂದಿಗೆ ಮತ್ತಷ್ಟು ಸಂಪರ್ಕ ಬೆಳೆಸಿ ಜನತೆಯ ಒಲವನ್ನು ಗಳಿಸಿದರೆ ಛತ್ರ, ಆಸ್ಪತ್ರೆ, ಭಜನಮಂದಿರಗಳಿಗೆ ಹಣಕೊಡುವ ಉದಾರಿಗಳು ವಿದ್ಯಾಭಿವೃದ್ಧಿಗೂ ನೆರವು ನೀಡಿಯಾರೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.

ನಮ್ಮ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಮಾತು. ನಾನು ಇವರಲ್ಲಿ ಬಹು ಜನವನ್ನು ನೋಡಿರುವವನಲ್ಲ. ಭಾಷಣ, ಕಾವ್ಯವಾಚನ, ಮುಂತಾದ ಕೆಲವು ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳಲ್ಲಿ ನೋಡಿರುವುದರಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿಯ ಜಾಣ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಉಳಿದ ಕಡೆಗಳ ಜಾಣರಿಗಿಂತ ಕಡಮೆ ಏನಲ್ಲ ಎಂದು ನನಗೆ ಕಂಡಿದೆ. ಇಲ್ಲಿಯ ಕೆಲವು ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ, ಮಾತನಾಡುತ್ತಲೊ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತೊ, ನಾನು ಭಾಗ ವಹಿಸುವ ವೇಳೆ ಇವರು ನಡೆದುಕೊಂಡಿರುವ ರೀತಿ ನನಗೆ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನವೆಂದು ಕಂಡಿವೆ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ಕಡೆ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ಕಾರಣದಿಂದ ಆಗಾಗ ಮುಷ್ಕರ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವಲ್ಲಿ ಕರ್ಣಾಟಕದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಹೀಗೇನೂ ಮಾಡದೆ ಇರುವುದು ಹೆಮ್ಮೆಯ ಸಂಗತಿ. ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಗುಣವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸುವಂತೆ ಅವರ ಅಧ್ಯಾಪಕರ, ಕಾಲೇಜುಗಳ ಆಡಳಿತಗಾರರ, ಸೌಜನ್ಯವನ್ನೂ ಸಾರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಕಿರಿಯರು ಎಷ್ಟು ಶಕ್ತರಾದರೆ ಅಷ್ಟು ವಿನಯವಂತರಾಗಿ ತಮ್ಮ ಸುಖ ವನ್ನು, ನಾಡಕೀರ್ತಿಯನ್ನು, ಹೀಗೆಯೇ ಸಾಧಿಸಲಿ ಎನ್ನುವುದು ನಮ್ಮೆಲ್ಲರ ಹಾರೈಕೆ.

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಅಧ್ಯಾಪಕ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನನ್ನದೊಂದು ವಿಜ್ಞಾಪನೆ. ಅದನ್ನು ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕಥೆ ಹೇಳಲು ಅಪ್ಪಣೆ ಬೇಡುತ್ತೇನೆ.

ತುಂಬ ಧೀಮಂತನಾದ ಭಾರತೀಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಒಬ್ಬಾತ ಪ್ರಪ್ರೌಢ ವಿದ್ಯೆಗಾಗಿ ಒಂದು ಆಂಗ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಕ್ಕೆ ಹೋದರು. ಅಲ್ಲಿ ತುಂಬ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅಭ್ಯಾಸ ನಡೆಸಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರನ್ನು ಮೆಚ್ಚಿಸಿ ಪತ್ರಿಕೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ ಗಳಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಜಯಗಳಿಸಿದರು. ಹತ್ತು ದಿನದ ಮೇಲೆ ಮುಖತಃ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಬೇಕು, ಆಮೇಲೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಪ್ರಕಟವಾಗಬೇಕು. ಮಧ್ಯೆ ಸುಮ್ಮನೆ ಇರಲೇಕೆ ಎಂದು ತರುಣ ನಾಲ್ಕು

ಸ್ಥಳ ಸುತ್ತಿ ಬರಲು ಹೋದರು. ದೂರದ ಒಂದು ಊರಲ್ಲಿ ಇರುವಾಗ ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದರು. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ, "ಇದಕ್ಕೆ ಶಸ್ತ್ರ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಆಗಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಹತ್ತು ದಿನ ಇರಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ," ಎಂದರು. ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಗಿಸಿಕೊಂಡು ಬರಲೆ ಎಂದರೆ ತಡೆದರೆ ಪ್ರಾಣಕ್ಕೆ ಅಪಾಯ ಎಂದು ಉತ್ತರ. ಚರ್ಚೆಯಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಅಧಿಕಾರಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪರೀಕ್ಷಕ ಸಮಿತಿಗೆ, "ನಿಮ್ಮ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಈ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ. ಆತನ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಆತ ಗುಣವಾಗಿ ಹಿಂತಿರುಗುವವರೆಗೆ ಹತ್ತು ದಿನ ಮುಂದರಿಸಿ ಉಪಕಾರಮಾಡಬೇಕು," ಎಂದು ತಂತಿ ಕೊಟ್ಟರು. ಆಗಬಹುದು ಎಂದು ಒಡನೆ ಉತ್ತರ ಬಂದಿತು. ಪರೀಕ್ಷಕ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತೊಂದು ಪತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ, "ನೀವು ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನವಾಗಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಿ. ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಆತಂಕ ಬೇಡ. ನಮ್ಮಲ್ಲೊಬ್ಬರು ಬೇರೆ ಕೆಲಸಕ್ಕಾಗಿ ನೀವಿರುವ ಊರಮೇಲೆ ಹಾದು ಹೋಗುವುದಿದೆ. ನಾವು ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿರುವ ದಿನಕ್ಕೆ ನೀವಿಲ್ಲಿ ಬಂದರೂ ಸಮ. ಅದಕ್ಕೆ ಮುಂದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿ ಬಂದರೆ ಮುಖತಃ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ನಿಮಗೆ ಆಯಾಸವಾಗದಂತೆ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಸಿ ಹೋಗುತ್ತಾರೆ," ಎಂದು ತಿಳಿಸಿತು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯ ಹಾಸಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಅಸಹಾಯನಾಗಿ ಬಿದ್ದಿದ್ದಾರೆ; ಜೊತೆಯಃ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮುಖತಃ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ದಿನ ಆತನಿಗೆ ಒಂದು ತಂತಿ: 'ನಿಮಗೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಗ್ರಸ್ಥಾನ ದೊರಕಿದೆ ಅಭಿನಂದನೆ.' ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇದನ್ನು ನಂಬಲಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ಹತ್ತು ದಿನಕ್ಕೆ ತನ್ನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗಾಗಲೇ ಫಲಿತಾಂಶ ತಿಳಿದೀತು ಹೇಗೆ? ಆತ ಇದೇನೊ ತಪ್ಪಿರಬೇಕು ಎಂದುಕೊಂಡರು. ಆದರೆ ಇದೇನು? ಆಮೇಲೆ ಒಂದಾದಮೇಲೆ ಒಂದು ಇನ್ನು ಕೆಲವು ಅಭಿನಂದನೆಯ ತಂತಿಗಳು ಬಂದವು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಸ್ಮಿತರಾದರು; ಆಯಿತು ಹಿಂದಿರುಗಿ ನೋಡೋಣ ಎಂದುಕೊಂಡರು; ತಮ್ಮ ಪರೀಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗಿದ್ದ ದಿನ ತಮ್ಮ ನೆಲೆಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿ ಬಂದರು. ಪರೀಕ್ಷಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ತಾನು ಬಂದಿರುವ ಸಂಗತಿಯನ್ನು ತಿಳಿಸಿ, "ನಾನು ತಮ್ಮ ಸಮ್ಮುಖದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊತ್ತಿಗೆ ಬರಲಿ, ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿಸಬೇಕು," ಎಂದು ಕೇಳಿದರು. ಸ್ವಲ್ಪ ಹೊತ್ತಿನಲ್ಲಿ

ಅವರ ವಾಸದ ಮನೆಯ ಒಡತಿ ಬಂದು, "ಅಧ್ಯಾಪಕ ರಿಡ್ಲಿ ದಯಮಾಡಿಸಿ ದ್ದಾರೆ. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಾಣಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಡ್ರಾಯಿಂಗ್ ರೂಮಿನಲ್ಲಿ ಕೂರಿಸಿ ಬಂದಿದ್ದೇನೆ," ಎಂದಳು. ಅಧ್ಯಾಪಕ ರಿಡ್ಲಿಯವರು ಪರೀಕ್ಷಕ ಸಮಿತಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಇರುವಲ್ಲಿಗೆ ಅವರು ಬರುವುದು ಅವರಲ್ಲಿ ಅಸೀಮ ಸೌಜನ್ಯ; ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಅತ್ಯಂತ ಗೌರವ. ಏನು ಸಂಗತಿಯೊ ಎಂದು ಅಚ್ಚರಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರ ಬಳಿಗೆ ಬಂದರು. ಪರಸ್ಪರ ನಮನಾಂತರ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಿ, "ನಾನು ನಿಮಗೆ ಅಭಿನಂದನೆ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆಂದು ಬಂದೆ. ನೀವು ಬರೆದ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ನಾವು ನಿಮಗೆ ಮೊದಲ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾನ ಕೊಟ್ಟೆವು. ನೀವು ಕಾಯಿಲೆ ಬಿದ್ದಾಗ ಮುಖತಃ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯನ್ನು ಮುಂದರಿಸಿದೆವಷ್ಟೆ. ನಿಮ್ಮ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರು, ಮುಖತಃ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲ, ಅವರ ತರಗತಿ ಕಡಮೆ ಯಾಗಲಾರದು, ಎಂದು ನಿವೇದಿಸಿದರು. ಪರೀಕ್ಷಕ ಮಂಡಲಿ ನಿಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಪತ್ರಿಕೆಗಳನ್ನು ಮರಳಿ ನೋಡಿ ಇದು ನಿಜವೆಂದು ಮನಗಂಡರು. ಮುಖತಃ ನಡೆಯಬೇಕಾದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಅವಶ್ಯಕವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸಿದೆವು. ನಿಮ್ಮನ್ನು ಮೊದಲ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಉಳಿದ ಫಲಿತಾಂಶಗಳೊಡನೆ ನಿಮ್ಮ ದನ್ನೂ ಪ್ರಕಟಿಸಿದೆವು," ಎಂದರು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕೃತಜ್ಞತೆಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸ ಬಹುದಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನನ್ನು ಮಾಡಬಹುದು ? ಲೋಕಾಭಿರಾಮವಾಗಿ ಮತ್ತೆರಡು ಮಾತನ್ನಾಡಿ ಅಧ್ಯಾಪಕರು ಹೊರಟುಹೋದರು. ತನಗೆ ಈ ಸಹಾಯಮಾಡಿದ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಂದನೆ ತಿಳಿಸಿ ದಾಗ ಆತ, "ನೀವು ಬ್ರಹ್ಮಾಂಡ ಬರವಣಿಗೆ ಬರೆದು ಒಪ್ಪಿಸಿದಿರಿ. ಆದರೆ ಅದನ್ನೂ ಚೆನ್ನಾಗಿತ್ತು," ಎಂದರಂತೆ. ಎಂಥ ಮೆಚ್ಚಿಕೆ ! ಅದನ್ನು ಹೇಳುವ ರೀತಿ ಎಂಥದು ! ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಿಜಯ ಪತಾಕೆಯನ್ನು ಹಿಡಿದು ತನ್ನ ನಾಡಿಗೆ ಹಿಂದಿರುಗಿದರು.

ಈ ಕಥೆಯನ್ನು ಒಂದೊಂದು ಸಲ ನೆನೆದಾಗಲೂ ನನಗೆ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಆ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದ ಪರೀಕ್ಷಕ ಮಂಡಲಿಯ ಆ ಸದಸ್ಯರ, ಅದರ ಹೊರಗಿನ ಈ ಉಪಾಧ್ಯಾಯರ, ನ್ಯಾಯ ಪಕ್ಷಪಾತ ಅದೆಂಥದು ಎಂದು

ವಿಸ್ಮಯ ಆಗಿದೆ. ಆ ಉಪಾಧ್ಯಾಯ ವಾಡಿಕೆಯ ಒಬ್ಬ ಆಂಗ್ಲ ಸಜ್ಜನ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇವರು ಮನ ತೆರೆಯುವರಲ್ಲ ; ಮಾತನಾಡುವರಲ್ಲ. ಪರದೇಶದ ಈ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನದಿಂದ ನಡೆದ ಆ ಮನುಷ್ಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಗೆಯ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಗಲೆ. ಈ ತರುಣನನ್ನು ಕುರಿತು ಈತನಾಗಲಿ ಪರೀಕ್ಷಕರಾಗಲಿ ಇಷ್ಟು ದಾಕ್ಷಿಣ್ಯದಿಂದ ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಏನಿತ್ತು ? "ಪರದೇಶದ ಹುಡುಗ. ಕರಿಯ ತರುಣ. ಇವನಿಗೆ ಯಾವ ವರ್ಗವಾದರೇನು ? ಮೊದಲ ವರ್ಗ ನಮ್ಮವರಿಗಿರಲಿ," ಎಂದು ಇವರು ಅವನನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿದ್ದರೆ ತಡೆಯುವರು ಯಾರು ? ಆದರೆ ಇವರಿಗೆ ನ್ಯಾಯ ಮುಖ್ಯ. ದಶರಥನ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುವಲ್ಲಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಾಪ್ತಕಾಲೇ ಯಥಾ ದಂಡಂ ಧಾರಯೇಯುಃ ಸುತೇಷ್ವಪಿ ಅಹಿತಂ ಚಾಪಿಪುರುಷಂ ನವಿಹಿಂಸ್ಯುಃ ಅದೂಷಕಂ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸಿದನು. ಈ ಆಂಗ್ಲ ವಿದ್ವಾಂಸರು ಇಂಥ ಹಿರಿಯ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ಜನ. ಪ್ರಪಂಚದ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಎಂದ ಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಿಗೂ ಇವರ ನಡತೆ ಆದರ್ಶ. ನಾವು ಇದನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕು. ಸಾಧಿಸುವುದಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಮೆರಿಕದ ಒಬ್ಬ ವಿದ್ವಾಂಸ ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡಿನ ವಿದ್ವಾಂಸನೊಬ್ಬನಿಗೆ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳ ಹುಲ್ಲ ಬಯಲು ತುಂಬ ಸುಕುಮಾರವಾಗಿದೆ ಎಂದನಂತೆ. ಆಕ್ಸ್‌ಫರ್ಡ್ ವಿದ್ವಾಂಸ ನಮ್ಮ ಜನ ಇದನ್ನು ನಾನೂರು ವರ್ಷ ಸಾಕಿದಾರೆ ಎಂದನು. ಹುಲ್ಲ ಚೆಲುವು, ಆತ್ಮದ ಹಿರಿಮೆ, ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಸಂತತ ಮತ್ತು ದೀರ್ಘ ಆದ ಸಾಧನ ಅವಶ್ಯಕ.

ಯೇನಾಹಂ ನಾಮೃತಾಸ್ಯಾಂ ಕಿಮಹಂ ತೇನ ಕುರ್ಯಾಂ ಎಂದಳು ಮೈತ್ರೇಯಿ ಪತಿ ಯಾಜ್ಞವಲ್ಕ್ಯನಿಗೆ. ಎಲ್ಲ ಸಜ್ಜನ ಹೃದಯ ಎಲ್ಲೆಡೆಯೂ ಹೀಗೆಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಭರತವರ್ಷ ಲೋಕದ ದೈವಕ್ಕೆ ಎಂದೂ ಈ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳುತ್ತ ಬಂದಿದೆ. ನಮ್ಮ ಈ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳು ತಮ್ಮ ಎಲ್ಲ ವ್ಯವಹಾರದಲ್ಲಿ ಈ ಸೂತ್ರವನ್ನು ಅನುಷ್ಠಿಸಲಿ. ನಮ್ಮ ತರುಣರನ್ನು ಈ ಸೂತ್ರದ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ ಹೂಡಲಿ. ಒಳ್ಳೆಯತನಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿಯ

ಸಂಪತ್ತಿಲ್ಲ, ಸತ್ಯಕ್ಕಿಂತ ಹಿರಿಯ ಒಡೆಯನಿಲ್ಲ, ಎಂಬ ಅರಿವಿನಲ್ಲಿ ಬಾಳುವುದನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಕಲಿಸಲಿ.

ಛಾನ್ಸಲರ್ ಮಹಾಸ್ವಾಮಿ ವೈಸ್-ಛಾನ್ಸಲರ್ ಮಹಾಶಯರಿಗೆ, ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯ ನನಗೆ ಅನುಗ್ರಹಿಸಿರುವ ಗೌರವದ ಬಗ್ಗೆ ಮರಳಿ ವಂದನೆ ಒಪ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಈ ಜಾಪನವನ್ನು ಇಷ್ಟು ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಲಾಲಿಸಿದ ಬಗ್ಗೆ, ತಾಯದಿರೇ ಸೋದರರೇ, ತಮಗೂ ವಂದನೆ.